

ENONTEKIÖN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2022

Sisälllys

TOIMINTAKERTOMUS	1
OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
<i>Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2022.....</i>	1
<i>Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....</i>	3
<i>Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....</i>	5
<i>Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....</i>	7
<i>Kunnan henkilöstö.....</i>	7
<i>Ympäristöasiat</i>	10
<i>Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	10
<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista</i>	12
SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	14
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	17
<i>Tilikauden tuloksen muodostuminen</i>	17
Tuloslaskelma.....	17
Tuloslaskelman analysointi	17
<i>Toiminnan rahoitus.....</i>	22
Rahoituslaskelma	22
Rahoituslaskelman analysointi.....	24
<i>Rahoitusasema ja sen muutokset</i>	27
Tase.....	27
Taseen analysointi.....	30
KOKONAISTULOT JA –MENOT	32
KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	33
<i>Yhdistelmä konsernitiilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä</i>	33
<i>Konsernin toiminnan ohjaus</i>	33
<i>Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat</i>	34
Konsernirakenteen muutokset	34
Kunnan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen vuoden 2022 tulokset.....	34
<i>Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	34
<i>Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä</i>	35
<i>Keskitettyjen konsernitoimintojen ja –palveluiden käyttö.....</i>	35
<i>Konsernitiilinpäätös ja sen tunnusluvut</i>	36
TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINO	40
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	42
KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET, MITTARIT JA VASTUUT.....	46
KUNNANHALLITUS	49
<i>Hallinto 2022.....</i>	50
Toimialan tehtävät	50
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset	50
Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho	50
Henkilöstö (henkilötyövuosina)	55
Toimialan talous.....	56
<i>Perus- ja ympäristöterveydenhuolto 2022</i>	57
Toimialan tehtävät ja talous.....	57
<i>Erikoissairaanhoito 2022.....</i>	58
Toimialan tehtävät ja talous.....	58
<i>Pelastustoimi 2022.....</i>	59
Toimialan tehtävät ja talous.....	59

<i>Kehittäminen ja elinvoima 2022</i>	60
Toimialan tehtävät	60
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022	60
Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho	60
Henkilöstö (henkilötyövuosina)	65
Kehittäminen ja elinvoima –toimialan talous.....	65
ELINVOIMALAUTAKUNTA.....	67
<i>Infrastruktuuri 2022</i>	68
Toimialan tehtävä	68
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022	68
Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho	68
Henkilöstö (henkilötyövuosina)	70
Infrastruktuuri –toimialan talous	71
<i>Opetustoimi 2022</i>	72
Opetustoimen tehtävät.....	72
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022	72
Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho	72
Henkilöstö (henkilötyövuosina)	74
Opetus –toimialan talous.....	74
<i>Varhaiskasvatus 2022</i>	76
Toimialan tehtävä	76
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022	76
Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho	76
Henkilöstö henkilötyövuosina	79
Varhaiskasvatus –toimialan talous.....	79
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	81
<i>Sosiaalitoimi 2022</i>	82
Toimialan tehtävä	82
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022	82
Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho	82
Henkilöstö (henkilötyövuosina)	85
Sosiaalitoimi –toimialan talous	86
<i>Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika 2022</i>	87
Toimialan tehtävä	87
Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022	87
Tavoitteet, mittarit ja vastuutalo	88
Henkilöstö (henkilötyövuosina)	91
Vapaa-aika, nuoriso ja kulttuuri –toimialan talous	91
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	93
<i>Tuloslaskelmaosa</i>	93
<i>Investointiosan toteutuminen</i>	98
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	100
<i>Rahoituslaskelman toteutuminen</i>	101
<i>Olennaiset poikkeamat talousarvioon</i>	101
TYTÄRYHTEISÖJEN TULOSKORTIT JA TULOSLASKELMIEN TOTEUTUMISVERTAILUT	102
ENONTEKIÖN VESIHUOLTO OY 2022	102
<i>Yhtiön tehtävä</i>	102
<i>Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho</i>	102
<i>Enontekiön Vesihuolto Oy talous</i>	104
KIINTEISTÖ OY ENONTEKIÖN KUNNAN ASUNNOT 2022.....	105
<i>Yhtiön tehtävä</i>	105
<i>Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho</i>	105
<i>Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot talous</i>	108
KIINTEISTÖ OY ENONTEKIÖN VIRASTOTALO 2022.....	109
<i>Yhtiön tehtävä</i>	109

<i>Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho</i>	109
<i>Kiinteistö Oy Enontekiön virastotalo talous</i>	111
ENONTEKIÖN KEHITYS OY 2022.....	112
<i>Yhtiön tehtävä</i>	112
<i>Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho</i>	112
<i>Enontekiön Kehitys Oy talous</i>	114
ENONTEKIÖN LENTOASEMA OY 2022	115
<i>Yhtiön tehtävä</i>	115
<i>Yhtiön keskeisimmät tapahtumat ja talous vuonna 2022</i>	115
ENF INFRA OY 2022	117
<i>Yhtiön tehtävä</i>	117
<i>Yhtiön keskeisimmät tapahtumat ja talous vuonna 2022</i>	117
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	118
TULOSLASKELMA, KUNTA	118
RAHOITUSLASKELMA, KUNTA	119
TASE, KUNTA	120
KONSERNILASKELMAT.....	122
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	126
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	126
<i>Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot</i>	126
<i>Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot</i>	127
<i>Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot</i>	128
<i>Tasetta koskevat liitetiedot</i>	131
<i>Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot</i>	136
<i>Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot</i>	137
TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	139
LUETTELOT JA SELVITYKSET	140
<i>Luettelo käytetyistä kirjanpito kirjoista</i>	140
TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	141

Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2022

Vuosi 2022 oli muutosten vuosi. Se oli viimeinen vuosi, kun kunnat vastasivat sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisestä. Valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen johdosta vuodesta 2023 alkaen edellä mainituista palveluista vastaavat hyvinvointialueet. Vuotta 2022 leimasi voimakkaasti myös Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja Venäjän toimista aiheutunut energiakriisi. Sota nosti raaka-aineiden, energian ja kuljetusten kustannuksia sekä korkoja maailmanlaajuisesti.

Enontekiön kunnassa vuosi 2022 oli täynnä hyvinvointialueelle siirtymiseen liittyvää kiireellistä valmistelua ja päätöksentekoa. Muutos kosketti henkilöstön siirtymisen lisäksi myös rakennuksia, sopimuksia, ohjelmistoja, puhelinliittymiä ja jopa lukitusjärjestelmiä. Vaikka muutokseen oli valmistauduttu jo aiemmin, muutoksen voima yllätti vuoden viimeisten kuukausien aikana.

Vuoden 2022 alussa järjestettiin ensimmäistä kertaa aluevaalit, joissa valittiin aluevaltuutetut hyvinvointialueille. Aluevaaleissa valitut valtuutetut päättävät hyvinvointialueiden lähipalveluiden järjestämisestä vuoden 2023 alusta alkaen. Enontekiöltä aluevaltuustoon saatiin kaksi varavaltuutettua.

Sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen vuoksi Enontekiön kunnassa päivitettiin olemassa oleva organisaatorakenne kokonaisuudessaan. Ensimmäisessä vaiheessa valtuusto hyväksyi uuden luottamushenkilöorganisaation, jossa on valtuustotasolla määritelty vastuualueet ja päätöksentekuelimet. Luottamushenkilöorganisaatiopäivityksen jälkeen kunnanhallitus hyväksyi uuden virasto-organisaation. Uusi organisaatio astui voimaan 1.1.2023 ja organisaatiouudistukseen liittyvä hallintosääntöuudistus 1.3.2023.

Muita merkittäviä muutoksia vuoden 2022 aikana olivat kunnan ylimpien viranhaltijoiden vaihtuminen. Kunnanjohtaja ja hallintojohtaja irtisanoutuivat alkuvuodesta 2022 ja molempien tehtäviä hoidettiin väliaikaisin ratkaisuin syksyyn 2022 saakka, jolloin valtuuston valitsevat uuden viranhaltijat aloittivat tehtävissään. Irtisanoutuneen henkilöstöjohtajan tilalle ei valittu uutta ja virka lakkautettiin organisaatiouudistuksessa.

Henkilöstövajauksesta johtuen Enontekiön kunnanhallitus kokoontui vuoden 2022 aikana ennätyselliset 25 kertaa. Tilinpäätöksen tulokorteissa moni tavoite on jäänyt saavuttamatta ylimpien viranhaltijoiden vaihtumisen vuoksi. Aiempi organisaatiomalli ei ole toiminut tilanteessa, jossa keskeiset viranhaltijat ovat puuttuneet. Vuonna 2022 tehdyssä virasto-organisaatiouudistuksessa luovuttiin tästä syystä aikaisemmasta prosessijohtamisen mallista ja siirryttiin ihmisten johtamisen malliin. Uusi organisaatiomalli on laadittu työntekijöiden näkökulmasta, jolloin on otettu huomioon työssä jaksamisen tukeminen, esimiehen merkitys ja selkeät päätöksenteko- ja työnjohdon prosessit työn tukena.

Enontekiön kunnan henkilöstö ja luottamusmiehet ovat suoriutuneet erinomaisin arvosanoin siitä työstä, mitä heille on vuoden aikana annettu. Henkilöstövaihdokset lisäsivät työtaakkaa kaikille, mutta samalla ne mahdollistivat isoja muutoksia organisaatiossa.

Vuoden aikana kunnan eri toimialat tekivät omaa työtään kaikesta muutoksesta ja henkilöstövajeesta huolimatta ansiokkaasti. Palvelut tuotettiin kuntalaisille samaan laadukkaaseen tapaan kuin ennenkin. Suuria hankkeita edistettiin. Mm. Hetan hyvinvointikeskuksen suunnittelu saatiin lähes valmiiksi,

Karesuvantoon valmistui väistötilat koulun ja varhaiskasvatuksen käyttöön kuudessa kuukaudessa ja kaavoitus eteni, muun muassa Kilpisjärven osayleiskaavan osalta.

Kunnan elinvoimaisuuden näkökulmasta vuosi 2022 oli hyvä. Elinkeinotoiminnan veturina toimi matkailu ja isot investoinnit, joita tehtiin alueellemme uusien hotellien muodossa. Kunnan omistama lentoasema teki kaikkien aikojen ennätyksen matkustajamäärällä mitattuna. Lentoaseman korjausinvestoinnit on käynnistetty vuonna 2022 ja ne jatkuvat vielä vuodelle 2024 asti. Kunta tulee tukemaan elinvoimaisuuden kehittämistä lisäämällä resursseja ja työpanosta. Yritysten toimintaedellytyksiä parannetaan jatkossa monipuolisemmin ja matkailuun panostetaan entistä enemmän. On muistettava, että luonto on arvokkain omaisuutemme täällä Enontekiöllä ja se vaatii kunnalta ja alueemme yrityksiltä erityistä vastuullisuutta toimissamme.

Kunnan luvut näyttävät hyvältä vuoden 2022 osalta. Kunnan tilikauden 2022 tulos on ylijäämäinen lähes 1,9 miljoonaa euroa. Siitä ja edellisten vuosien ylijäämäisistä vuosista johtuen, ei Enontekiön kunnan ole tarvinnut ottaa velkaa vuonna 2022. Luvut näyttävät hyvältä myös väestöennusteen mukaan. Kunnan asukasmäärä 31.12.2022 on 1813 eli nousua vuoteen 2021 on peräti 24 asukasta.

Samuli Mikkola
kunnanjohtaja

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto 2021-2025

Yhteislista Enontekiöläisten ääni	5 valtuutettua
Suomen Keskusta	3 valtuutettua
Kokoomus	3 valtuutettua
Johtti Sápmelaččat rs.	2 valtuutettua
Vihreä Liitto	2 valtuutettua
Kristillisdemokraatit	1 valtuutettu
Perussuomalaiset	1 valtuutettu.

Yhteislista Enontekiöläisten äänen Ulla Keinovaara ilmoitti valtuuston kokouksessa 7.9.2022 siirtyneensä Keskustan valtuustoryhmään

Puheenjohtajisto toimikausi 8/2021-9/2022

Puheenjohtaja	Birgitta Eira (Vihreät) 28.2.2022 saakka, jolloin siirtyi vt. kunnanjohtajaksi
1. varapuheenjohtaja	Outi Kurkela (Kristillisdemokraatit)
2. varapuheenjohtaja	Jarmo Näkkäläjärvi (Yhteislistan Enontekiöläisten ääni).

Puheenjohtajisto toimikausi 9/2022-8/2023

puheenjohtajiksi	Outi Kurkela (Kristillisdemokraatit)
1. varapuheenjohtaja	Jarmo Näkkäläjärvi (Yhteislistan Enontekiöläisten ääni).
2. varapuheenjohtaja	Sari Norrgård (Keskusta).

Kunnanhallitus 2021-2023

puheenjohtaja	Leena Palojärvi (Yhteislistan Enontekiöläisten ääni)
1. varapuheenjohtaja	Pekka Tjäderhane (Kokoomus)
2. varapuheenjohtaja	Elli-Maria Kultima (Keskusta)
Jäsenet	Jarno Viitanen (Yhteislistan Enontekiöläisten ääni)
	Janne Näkkäläjärvi (Johtti Sápmelaččat rs)
	Kari-Pekka Stoor (Perussuomalaiset)
	Helinä Hautamäki (Kokoomus).

Kunnanjohtaja

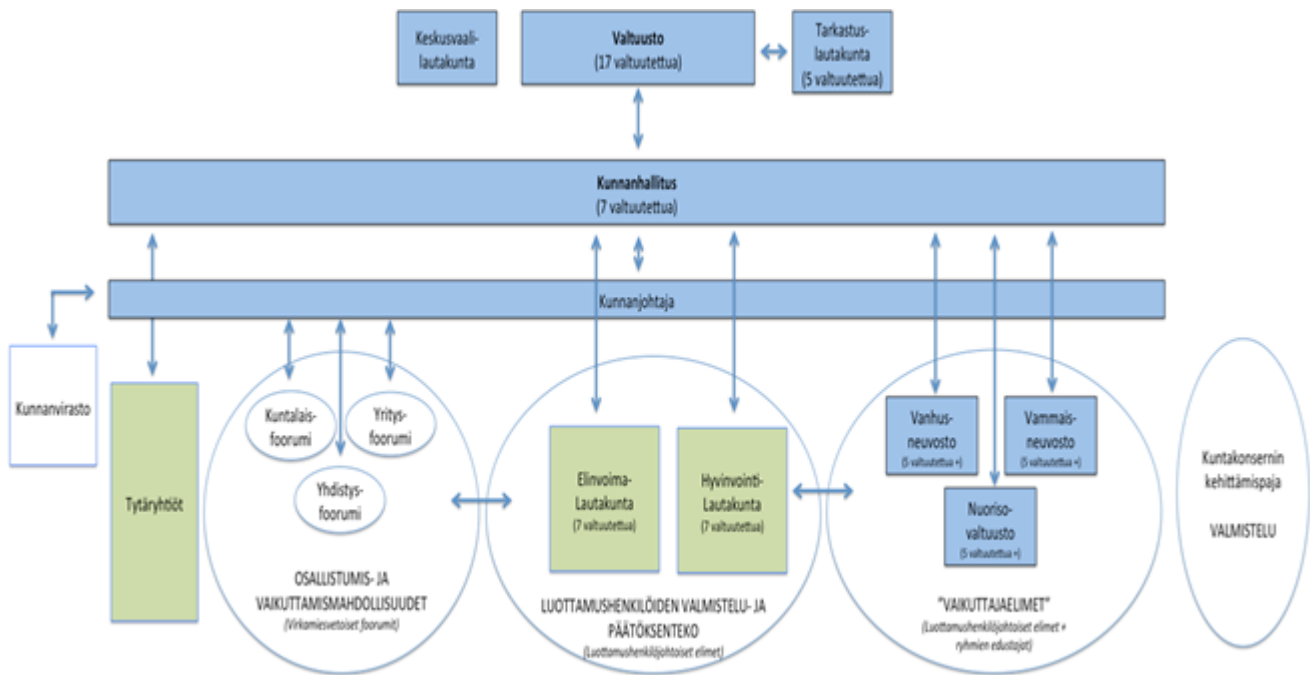
Jari Rantapelkonen	28.2.2022 saakka
Birgitta Eira	1.3.-31.8.2022
Samuli Mikkola	19.9.2022 alkaen

Hallintojohtaja Esko Rautiainen toimi kunnanjohtajan sijaisena ajalla 21.12.2021-9.1.2022

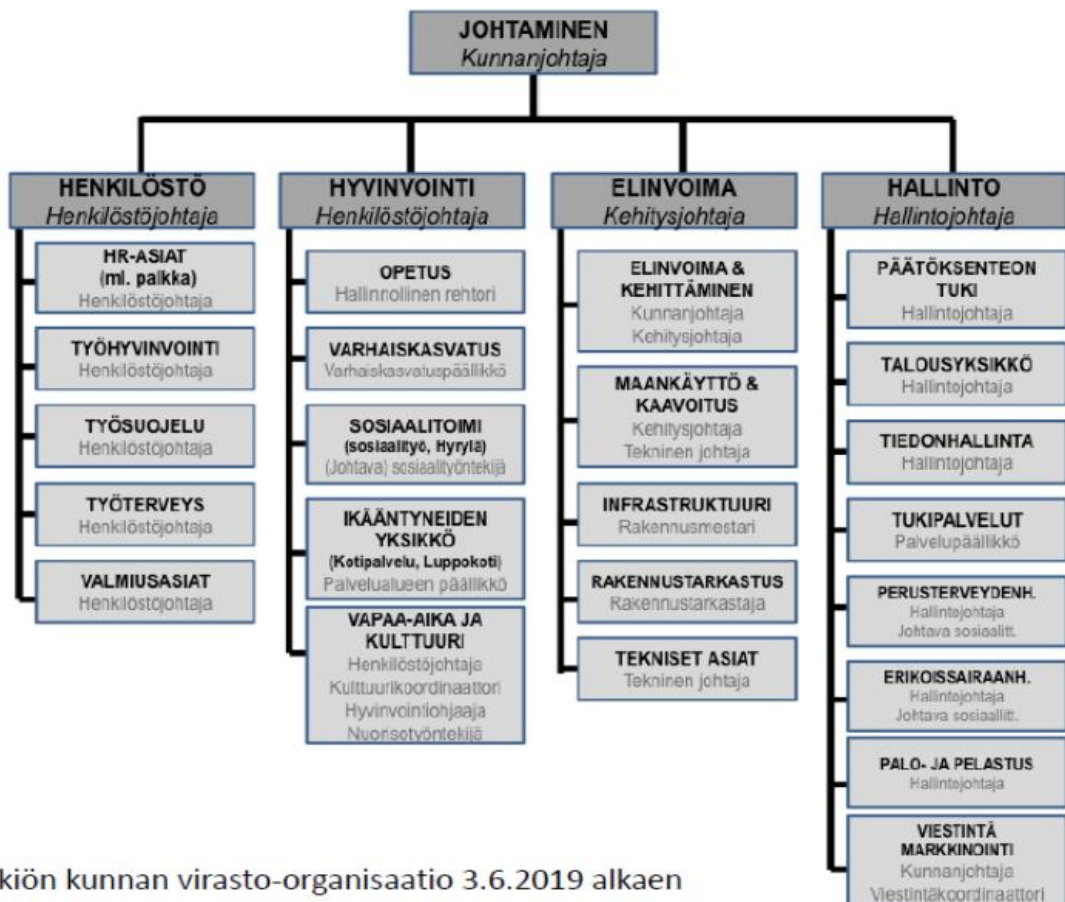
Henkilöstöjohtaja Matti Ikonen on toiminut kunnanjohtajan sijaisena 5.2.-28.2.2022.

Hallintojohtaja Marja-Riitta Lukkari toimi kunnanjohtajan sijaisena ajalla 1.-18.9.2022.

KUVA 1 LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO 14.6.2019-31.12.2022

KUVA 2 VIRASTO-ORGANISAATIO 3.6.2019-31.12.2022

Enontekiön kunnan virasto-organisaatio 3.6.2019 alkaen

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2022 ilmestyneessä julkaisussa ”Taloudellinen katsaus talvi 2022” esitetään vuosien 2022–2025 taloudellista kehitystä koskeva ennuste. Lyhyen ajan talousennusteen ohella se sisältää myös vuoteen 2027 ulottuvan talouden keskipitkän ajan kehitysarvion.

Katsauksessa arvioidaan, että vahva talouskasvu hiipuu taantumaksi. BKT:n supistuu Suomessa 0,2 prosenttia vuonna 2023. Yksityinen kulutus vähenee, kun hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja kulutus vähenee 0,5 prosenttia vuonna 2023. Poikkeuksellisen nopea hintojen nousu tulee hidastumaan ja energian ja monien tavaroiden hinnat laskevat 2023. BKT:n kasvu toipuu vuonna 2024 1,2 prosenttiin, kun inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu. Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta talous ei katsauksen mukaan palaudu aiemmin ennakoidulle kasvu-uralle.

Vuoden 2023 aikana työllisyys laskee lievästi, mutta siitä huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä. Työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin. Vuosina 2025–2027 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 prosenttia vuosittain.

Valtionvarainministeriön katsauksen mukaan julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.

Valtionvarainministeriön ennusteessa on paljon epävarmuutta. Se perustu oletukselle, että pakotteet ja sodan vaikutus taloudellisiin suhteisiin pysyvät nykyisellä tasolla. Sodan mahdollisilla uusilla käännteillä voi olla merkittäviä ja nopeasti leviäviä vaikutuksia talouteen.

Kuntaliitto julkaisi helmikuussa 2023 ennakoarvioita Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2022 tilinpäätöksistä. Aineisto on Valtionkonttorin keräämää ja se on analysoitu Kuntaliitossa. Tilinpäätösanalyysin mukaan kuntatalous on juuri ja juuri tasapainossa vuoden 2022 jäljiltä. Tilinpäätösanalyysi osoittaa, että kuntien menot kasvoivat nopeasti, noin 5 prosenttia. Kuntayhtymien menot kasvoivat noin 2 prosenttia. Luvut eivät sisällä vielä kaikkia sote-kuntayhtymien laskutuksia. Toimintatuotot laskivat 1,9 prosenttia.

Tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien talous eriytyy vauhdilla. Hyvää tulosta selittää lähinnä poikkeukselliset, kertaluontoiset erät. Tilikauden tulos oli negatiivinen 89 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan mutta heikkenivät pienemmissä 40 000-100 000 asukkaan kunnissa. Eriytyminen on myös alueellista. Vahvimmat tulokset tehtiin Etelä-Suomessa, kun taas Itä-Suomessa tulokset heikentyivät.

Kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 1 200 miljoonaa euroa. Kuntien saamat verotulot nousivat 5,3 prosenttia (1 360 milj. euroa) vuonna 2022. Kunnallisverot nousivat noin 5 prosenttia (1 035 milj. euroa), yhteisöverot kasvoivat 6,6 prosenttia (noin 190 milj. euroa) ja kiinteistöverot kasvoivat 6,2 prosenttia (120 milj. euroa). Kuntien korotetun yhteisövero-osuuden osuus koronatuesta oli noin 230 miljoonaa euroa ja muiden koronatukien osuus noin 470 miljoonaa euroa. Valtaosa koronatuesta, noin 770 miljoonaa euroa, myönnettiin Sosiaali- ja terveysministeriön kautta terveysturvallisuuden valtionavustuksena.

Enontekiön kunnan 1,9 miljoonan euron tilikauden tulos oli erinomainen tulos kunnan kokoon nähden. Kemijoki-osuuksien tuotot vaikuttivat merkittävimmin hyvään tulokseen. Tilinpäätösennakkotietojen mukaan Lapin kunnista 4 kuntaa teki negatiivisen tuloksen.

Enontekiön kunnan lainakanta vuoden 2022 lopussa oli 2 378 euroa/ asukas. Manner-Suomen keskiarvo on 3 363 euroa/asukas. Edelliseen vuoteen verrattuna Enontekiön kunnan lainakanta pieneni 307 euroa/asukas.

Keskimääräinen tuloveroprosentti Manner-Suomessa (painotettu kunnallisveroa vastaavilla verotettavilla tuloilla) vuonna 2022 oli 20,01 (v. 2021 se oli 20,02 prosenttia). Mannersuomen korkein tuloveroprosentti oli Halsualla 23,5 prosenttia. Alhaisin oli Kauniaisissa, 17 prosenttia. Enontekiön veroprosentti oli 21,25. Yhteensä 16 kuntaa nosti tuloveroprosenttia vuodelle 2022 ja 12 kuntaa laski sitä. 281 kuntaa piti tuloveroprosentin vuoden 2021 tasolla.

Lapin muuttotase oli vuonna 2022 negatiivinen 651 henkilöä. Vuonna 2021 muuttotase oli positiivinen 89 henkilöä. Lapissa oli toimintavuoden lopussa 176 510 asukasta (2021: 176 404 asukasta). Enontekiöllä asukasmäärä vuoden 2022 lopussa ja oli 1813 (v. 2021: 1789). Nousua vuoden 2022 aikana oli 24 asukasta.

Työ ja elinkeinot Enontekiöllä

Lapin ELY-keskuksen työllisyyskatsaus tammikuu 2023 mukaan työttömien osuus työvoimasta alitti tammikuussa 10 prosenttia kahdeksassa Lapin kunnassa. Alimmat osuudet olivat Sodankylän 5,9 prosenttia, Kittilän 7,1 prosenttia ja Muonion 7,4 prosenttia. Korkeimmat osuudet olivat Kemijärvellä (17,0 prosenttia) ja Posiolla (15,4 prosenttia). Suhteellisesti eniten (-15-33 prosenttia) työttömyys väheni vuodentakaisesta Muoniossa, Enontekiöllä, Inarissa, Ylitorniolla, Sodankylässä ja Kolarissa. Vain kolmessa kunnassa (Simo, Kemi, Kemijärvi) työttömiä oli enemmän kuin vuoden 2022 tammikuussa.

Enontekiön alueella työllisyys on kehittynyt viime vuosina positiivisesti. Työttömyysaste vuoden lopussa oli 12,6 prosenttia (Koko Lappi 10,5 prosenttia). Tammikuussa 2022 työttömiä työnhakijoita TE-toimistossa oli 133 henkeä ja tammikuussa 2023 työttömiä työnhakijoita oli 108. Näistä 29 oli pitkäaikaistyöttömiä. Pitkäaikaistyöttömien osuus oli 5,9 prosenttia 15-64 vuotiaiden työvoimasta ja nuorisotyöttömien määrä 10,5 18-24 vuotiaiden työvoimasta. Työttömyysaste laski selvästi edellisen vuoden 14,4 prosentista. Avointen työpaikkojen määrä Enontekiöllä oli tammikuussa 2022 29 ja tammikuussa 2023 avoimia työpaikkoja oli 42.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset vuonna 2022 olivat noin 180 000 euroa. Summa on kaksinkertainen talousarviossa varattuun nähden, mutta laskenut vuoden 2021 tasosta (215 000 euroa). Rakenteellinen pitkäaikaistyöttömyys on vakava ongelma Enontekiöllä. Siinä missä vaikeasti työllistyvä tarvitsee erityistä tukea työllistymiseen, on tärkeää ennaltaehkäistä uusien ihmisten ajautumista pitkäaikaistyöttömyyteen.

Enontekiön kunta järjesti kuntouttavaa työtoimintaa maaliskuusta 2022. Kuntouttava työtoiminta siirtyi Lapin hyvinvointialueella vuoden 2023 alusta.

Enontekiön kunta toteuttaa Hyvinvoiva kuntalainen – työllisyyden kehittäminen Enontekiöllä –hanketta ajalla 1.8.2021-31.10.2023. Hanke saa rahoituksen Euroopan sosiaalirahastosta. Rahoittaja on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Hanke on rahoitettu toimintalinjasta 2. Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus. Hankkeen erityistavoitteena on nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen. Hyvinvoiva kuntalainen -hankkeen tavoitteena on lisätä työttömien työllistymistä, edistää työttömien tarpeen mukaista kouluttautumista, edistää piilotyöpaikkoinen löytymistä ja kehittää kuntaan työllistämisen tuen toimintamalli, joka jää pysyväksi malliksi hankkeen päättyessä.

Työpaikat Enontekiöllä jakautuivat vuonna 2021 (vuoden 2022 luvut eivät vielä saatavilla) toimialoittain seuraavasti:

Työssäkäyvät toimialoittain Enontekiöllä	2021
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	11 %
B Kaivostoiminta ja louhinta	0 %
C Teollisuus	1 %
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	0 %
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	1 %
F Rakentaminen	7 %
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	10 %
H Kuljetus ja varastointi	5 %
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	12 %
J Informaatio ja viestintä	0 %
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	0 %
L Kiinteistöalan toiminta	2 %
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	1 %
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	6 %
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	10 %
P Koulutus	8 %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	17 %
R Taiteet, viihde ja virkistys	4 %
S Muu palvelutoiminta	2 %
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta	0 %
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0 %
X Tunteaton	3 %
Toimialat yhteensä	100 %

Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2022 hallinto, henkilöstö sekä viestintä ja markkinointi oli yhdistetty yhdeksi toimialaksi hallinnon toimialan kanssa.

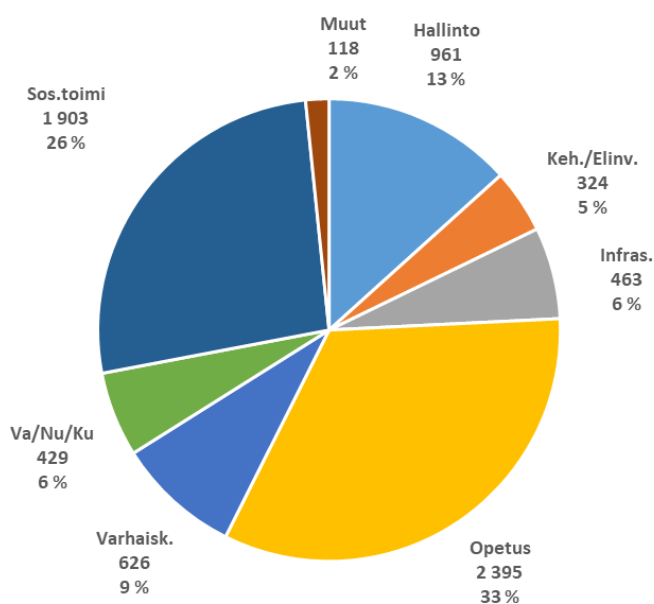
Kunnan toimintatapoja ja organisaatiota tarkasteltiin uudelleen vuoden 2022 aikana. Tarkastelun tarpeeseen vaikutti se, että kunnanjohtaja ja hallintojohtaja irtisanoutuivat vuoden 2022 alussa. Henkilöstöjohtaja irtisanoutui kesällä. Kehittämiskojohtajan virka oli ollut täyttämättä vuodesta 2021 alkaen. Näistä ja hyvinvointialueiden perustamisen 1.1.2023 vaikutuksista johtuen kunnan luottamushenkilö- sekä virasto-organisaatiot tarkasteltiin uudestaan vuonna 2022. Kunnanvaltuusto hyväksyi uuden luottamushenkilöorganisaation kokouksessaan 7.9.2022. Kunnanhallitus hyväksyi uudistuneen virasto-organisaation 25.10.2022. Uusi organisaatio astui voimaan 1.1.2023 ja uudistettu hallintosääntö 1.3.2023.

Kuntalaisille palvelut tarjottiin kuitenkin normaalisti eikä toiminta vaikuttanut taloudelliseen tilanteeseen heikentävästi. Johtavien viranhaltijoiden puuttuminen hidasti kuitenkin investointien toteuttamista ja päätöksentekoprosesseja.

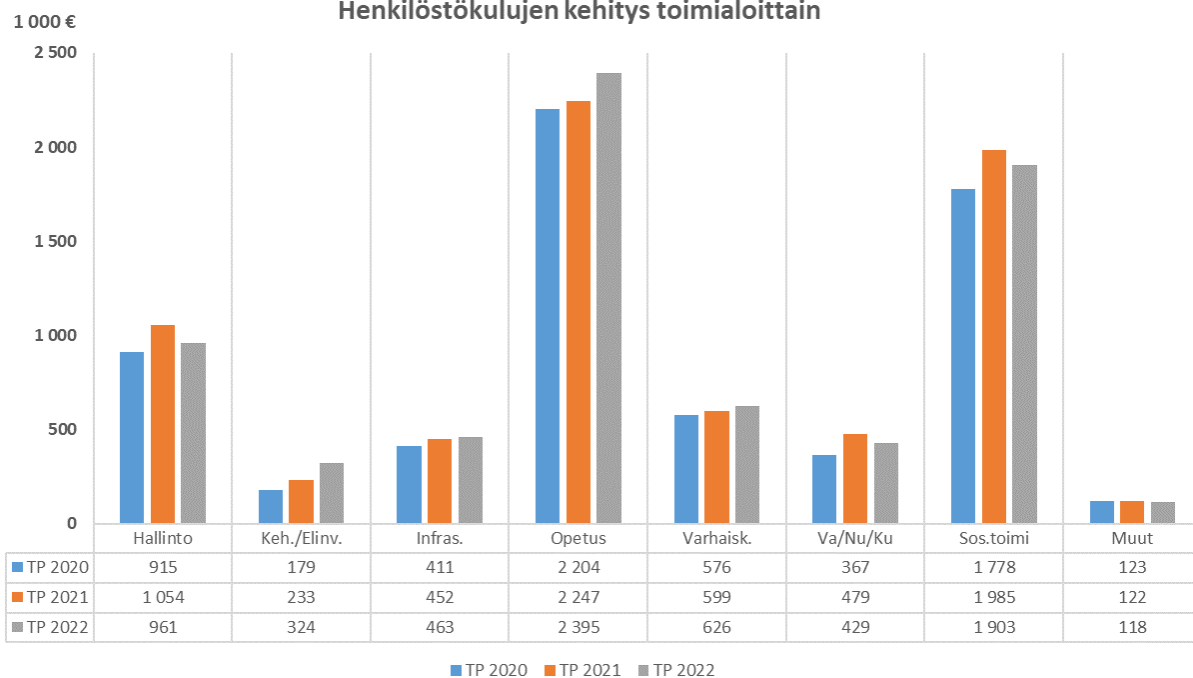
Kunnan henkilöstö

Kunnan kokonaishenkilöstömäärä oli vuonna 2022 keskimäärin 158 (htv). Kokonaistyöntekijämäärästä on vakinaisessa työ-/virkasuhteessa 118 henkilötyövuotta (68 %), määräaikaisessa työ-/virkasuhteessa 47 henkilötyövuotta (30 %) ja työllistämistukitoimin palkattuja 3 henkilötyövuotta (2 %).

Henkilöstökulut toimialoittain 2022 (1 000 €)

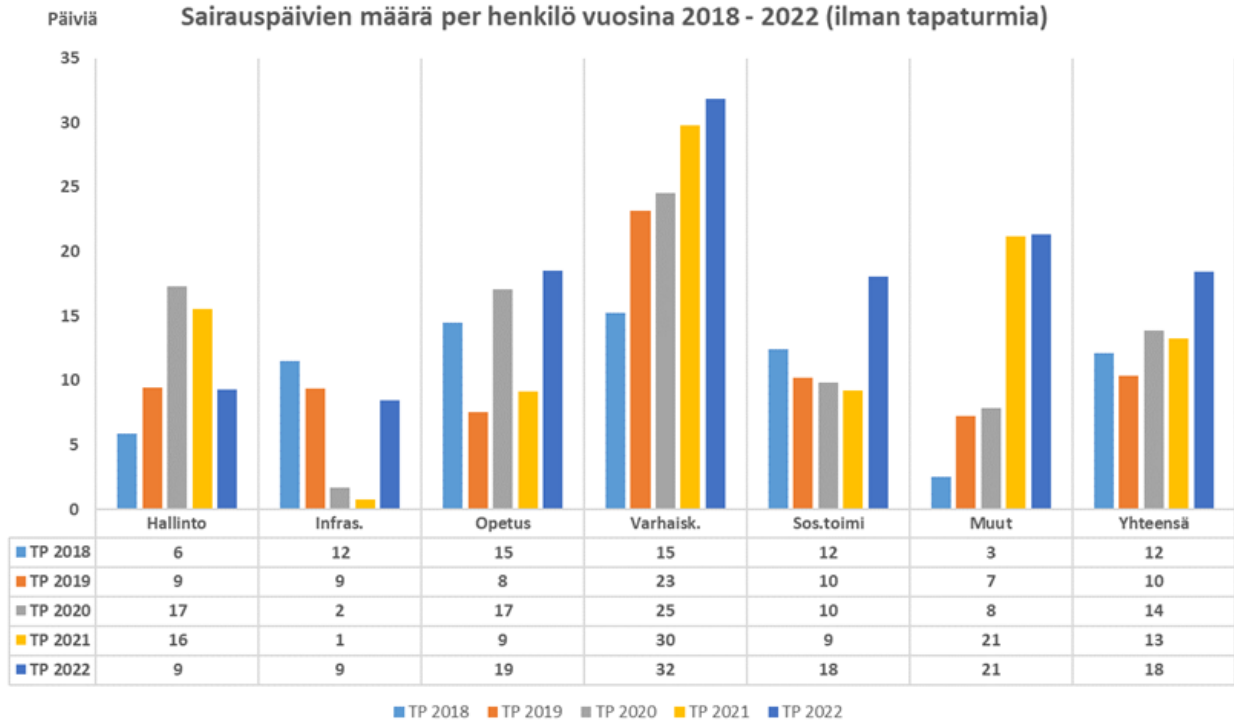
Henkilöstökulujen kehitys toimialoittain

Sairauspoissaolot

Henkilöstön sairauspoissaoloja oli vuonna 2022 yhteensä 2913 työpäivää eli 18,46 työpäivää / henkilö. 2021 yhteensä 1938 työpäivää eli 13,3 työpäivää / henkilö. Keskiarvon ylittävää sairauspoissaoloa esiintyi opetuksen, varhaiskasvatuksen ja muut toimialat-ryhmän alaisilla työntekijöillä.

Sairauspoissaolojen määrän vaihtelut voivat olla suuria pienissä yksiköissä, koska yhdenkin pitemmän sairauspoissaolon vaikutus on merkittävä.

Työtapaturmista johtuvat sairauspoissalopäivät

Tapaturmista johtuvia poissaoloja ei ollut vuonna 2022. Vuonna 2021 tapaturmista johtuvia poissaoloja oli 26 työpäivää. Tavoitteena on edelleen 0-työtapaturmaa.

Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö on kunnan tärkein jopa kriittinen voimavara muuttuvassa toimintaympäristössä.

Henkilöstön hyvinvointia on pyritty aiemmin kehittämään muun muassa johtamisen ja esihenkilötyön kehittämisellä. Tämä kehittämistyö ei toteutunut vuoden 2022 aikana suunnitellusti johtavien viranhaltijoiden puuttumisen vuoksi. Vuonna 2019 tehty organisaatiouudistus osoitti kömpelyytensä tilanteessa, jossa johtavia viranhaltijoita ei ollut.

Joulukuussa 2022 tehty työhyvinvointikysely osoitti, että 47 prosenttia kyselyyn vastaajista ei ollut tyytyväisiä työterveyden palveluihin. Työhyvinvointikyselyn perusteella Enontekiön kunnan kehittämiskohteiksi nousivat lisäksi perehdytys, tiedonkulku, esihenkilötyön kehittämien, palautekäytäntöjen parantaminen, henkisen työkuorman vähentäminen, epäasiallisen käytöksen nollatoleranssiin pääseminen sekä palkkausjärjestelmän kehittäminen.

Työnantaja tuki henkilöstön liikuntaharrastuksia maksamalla kuntosalin, uimahallin ja kansalaisopiston liikuntakurssien kustannuksia. Enontekiön kunta tuki työaikajärjestelyillä työn ja yksityiselämän yhteensovittamista sekä hyvinvointia.

Työaikojen joustomahdollisuuksia on käytössä mm. vuorotteluvapaa, osa-aikatyö, osittainen hoitovapaa, osa-aikaeläke ja liukuva työaika niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista. Lisäksi kunnassa toimii yhteistoimintaryhmä työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa. Yhteistoimintaryhmään kuuluu työnantajan ja työntekijöiden edustajia. Yhteistyöryhmä toimii myös kunnan työsuojelutoimikuntana. Yhteistoimintaryhmän kokouksissa käsiteltiin vuonna 2022 pääosin

hyvinvointialueelle siirtymiseen liittyvään yhteistoimintamenettelyyn sisältyviä asioita, mutta myös organisaatiomuutos käytiin läpi yhteistoimintaryhmässä.

Tehtävien vaativuudenarviointijärjestelmällä arvioidaan uusien sekä muuttuneiden tehtävien vaativuutta. Yhdenvertaisuuden sekä palkkatasa-arvon edistämiseksi ja seuraamiseksi kunnan kaikki tehtäväkohtaiseen palkkaukseen perustuvat tehtävät on arvioitu yhteismitallisesti. Joulukuun 2022 työhyvinvointikyselyyn vastanneista hieman yli puolet kertoi, että eivät koe palkkausjärjestelmää oikeudenmukaiseksi. Palautteen perusteella tehtävien vaativuudenarviointijärjestelmää tulee tehdä läpinäkyvämmäksi. Tarvittaessa arviointijärjestelmä tulee tarkastella uudelleen.

Vuonna 2022 valtaosa kehityskeskusteluista on pidetty, mutta osalla toimialoista kehityskeskustelut ovat jääneet pitämättä.

Ympäristöasiat

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tilinpäätöksessä. Enontekiön kunnalla ei ole tunnistettu tällä hetkellä merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka vaikuttaisivat olennaisesti kunnan taloudelliseen asemaan tai toiminnan kehitykseen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntien rooliin ja toimintaympäristöön tuli merkittävä muutos 1.1.2023 sote-uudistuksen yhteydessä. Seuraava iso uudistus, TE-palvelut 2024- ja kotoutumislakiuudistukset, ovat jo käynnissä ja uudistusten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alussa.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on kääntänyt talouskasvun maailmanlaajuiseen taantumaan. Työttömyyden mahdollinen nousu vaikuttaa kuntien rahoittaman työttömyysturvan ja toimeentuloturvan kustannuksiin. Kuntataloutta heikentävät myös kohonneet energian, raaka-aineiden ja ruuan hinnat sekä palkkakustannusten kasvu.

Kuntarahoituksen mukaan kuntien taloustilanteen muutokset jatkuvat vaikeasti ennakoitavina vähintään vuosien 2023 ja 2024 ajan. Kuntien on kyettävä nopeaan reagointiin taloustilanteiden muutoksissa. Korkean inflaation olosuhteissa kulukuri on entistään tärkeämmässä roolissa. Investoinnit on kohdistettava toimintaa kehittäviin ja taloutta vahvistaviin hankkeisiin, Kuntarahoitus linjaa. Toimintaympäristön kansalliset ja kansainväliset muutokset voivat vaikuttaa merkittäväällä tavalla pienen kunnan talouteen lyhyessäkin ajassa.

Kunnan toimintaan vaikuttavat ja tulevat jatkossa vaikuttamaan merkittävästi valtakunnalliset lainsäädäntömuutokset mm. TE-uudistus, veroperusteiden ja valtionavustusten laskentaperusteiden muutokset. Lisäksi lainsäädännön muutoksilla on vaikutusta kunnan talouteen.

Pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen ohella haasteena ovat pieni syntyvyys, väestön väheneminen ja ikääntyminen, työttömyys, työpaikkojen säilyttäminen ja uusien luominen.

Tulevaisuudessa kuntien rooli tulee kasvamaan elinvoiman vahvistamisessa. Lähes kaikilla kunnan toiminnoilla on vaikutuksia paikkakunnan elinvoimaisuuteen ja siksi elinvoimanäkökulma on osattava ottaa huomioon kunnan toiminnassa laajasti. Yritysten toimintaedellytysten tukeminen tulee nähdä monipuolisesti. Kunnan vastuulla on huomioida kaavoituksessa, että yritystontteja on riittävästi. Samoin kunnalle on tärkeää, että työnhakijat ja työnantajat kohtaavat. Myös asunto- ja maankäyttöpolitiikalla voidaan vaikuttaa kunnan vetovoimaisuuteen ja houkuttelevuuteen niin yritysten kuin niiden tarvitseman työvoiman kannalta.

Kunnan tehtävänä on turvata asukkailleen ja tuleville sukupolville terveellinen, turvallinen, toimiva ja viihtyisä elinympäristö. Pitkäjänteisellä maapolitiikalla, alueidenkäytön suunnittelulla ja viranomaisten lupapalveluilla luodaan edellytykset kuntalaisten hyvinvoinnille ja kunnan elinvoimalle. Myös tulevaisuudessa kunta rakentaa ja ylläpitää välttämättömiä yhdyskuntatekniikan palveluita, esimerkiksi vesihuoltoa. Enontekiön kunnan tulevien vuosien investoinneissa on huomioita riittävä satsaus vesihuollon laajentamiseen jo kaavoitetuille alueille. Maapoliittinen ohjelma on tarkoitus hyväksyttävä valtuustossa vuoden 2023 aikana.

Työllisyyden edistämiseksi kunnan rooli kasvaa, kun TE-palvelut 2024 ja kotouttamislakiuudistus astuvat voimaan. TE-palvelut uudistuksen tarkoituksena on tehostaa työllisyyden hoitoa, vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä sekä vahvistaa uuden kunnan roolia alueen elinvoiman edistäjänä. Uudistukseen varautuminen on Enontekiön kunnassa hyvin alkuvaiheessa tilinpäätöstä laadittaessa.

Kuntakonsernin investointitarpeet vuosille 2023-2032 ovat noin 47 miljoonaa euroa. Investointien rahoittamiseen tullaan tarvitsemaan lainarahaa tulevaisuudessa. Talouden liikkumavara on heikko, kun huomioidaan kunnan koko, jo valmiiksi korkea veroaste ja valtionosuuksien osuus kunnan taloudessa.

Kunnalla on tulevaisuudessa merkittävä rooli sivistyspalvelujen tarjoajana. Kunnan sivistyspalveluilla edistetään väestön mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja mielekkääseen vapaa-aikaan. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluilla parannetaan hyvinvointia, ihmisten elämänlaatua, rakennetaan yhteisöllisyyttä ja edistetään myönteistä sosiaalista ilmapiiriä. Enontekiön kunnan organisaatiouudistuksessa on huomioitu sivistyksen ja hyvinvoinnin merkitys kunnan keskeisenä toimintana. Kuntaan on perustettu sivistysjohtajan virka. Uuden sivistysjohtajan tehtäviin kuuluu sivistyspalvelujen lisäksi myös työllisyyden hoito sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Elinvoimaisuus pohjaa jatkuvaan uudistumiseen ja hyvinvoiviin kuntalaisiin. Hyvinvoiva kunta kehittää jatkuvasti omaa toimintaansa ja sopeutuu tarvittaessa toimintaympäristön muutoksiin. Kunta tarvitsee säilyäkseen elinvoimaisena aktiivisia kuntalaisia, yhdistyksiä, vapaaehtoistoimintaa ja yrityksiä sekä muita sidosryhmiä. Enontekiöllä on tehtävä työtä lisäksi elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi sekä yritysmuutosten edistämiseksi.

Enontekiön kuntastrategia 2022-2025 määrittää valtuustokauden 2021-2025 painopisteet, vision vuodelle 2030, kunnan arvot ja olemassa olon tarkoituksen sekä valtuustokauden strategiset projektit. Enontekiön visio vuodelle 2030 on ”Enontekiö – arktinen kotimme. Arvojamme ovat luonto, aktiivisuus ja yhteisöllisyys. Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa järjestäen palvelut sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.”

Elinvoimainen kunta pitää olemassa olevat kuntalaiset ja toimijat alueella, ja houkuttelee uusia ihmisiä ja toimijoita. Kunta, kuntalaiset, yritykset ja järjestöt ja muut alueen toimijat on tärkeää saada toimimaan yhteisten päämäärien hyväksi uutta luoden. Työhön tarvitaan erilaisia näkökulmia omaavia ihmisiä ja ihmisten välistä avointa ja ennakkoluulotonta vuorovaikutusta, myönteistä asennetta unohtamatta. Luottamuksellisen ilmapiirin ja hyvän vuorovaikutuksen turvaaminen ja ylläpitäminen ihmisten ja yhteisöjen välillä on tärkeää. Kunnan tehtävänä on kehittää keinoja vuorovaikutuksen ja kumppanuuden edistämiseen.

Myönteinen imago on kunnalle erittäin tärkeä kilpailutekijä. Kunnat kilpailevat työntekijöistä, uusista asukkaista ja matkailijoista. Imagon rakentaminen näkyy esimerkiksi kunnan tekemistä arvovalinnoista ja kuntastrategiasta. Kilpailukyvyyn kannalta on tärkeää, että imago perustuu aitoihin kilpailutekijöihin, eikä sitä nähdä pelkästään markkinointikeinona. Parhaiten kuntaa markkinoivat omat kuntalaiset, yrittäjät ja tyytyväiset työntekijät sekä asiakkaat, jotka levittävät myönteistä viestiä eteenpäin.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toimintaan vaikuttavat mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kunnan asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen ja yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä.

Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

Kunnan henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen liittyviä riskejä pyritään ennakoimaan ennen muuta osaamisen kehittämisellä, uudelleenkoulutuksella sekä henkilöstön sisäisillä siirroilla ja hyvällä työnantajakuvalla. Henkilöstön osaamisen kehittäminen on tärkeää, jotta kunnan palvelutuotannossa turvataan tarvittava osaaminen jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Ajantasainen osaaminen liittyy myös työhyvinvointiin.

Eläkkeelle siirtyvien määrä näkyy vuonna 2023 lisääntyvänä rekryointitarpeena. Koska työvoima vähenee valtakunnallisestikin, on henkilöstön saatavuuteen kiinnitettävä entistä enemmän huomiota. Rekryoinneissa on samaan aikaan tunnistettava työtehtävien muuttuminen ja sitä kautta muuttuva osaamistarve kunnassa. Pelkkä aktiivinen työpaikkojen markkinoiminen ei enää riitä, vaan myös työnkuvia on mietittävä siten, että saatavilla oleva työvoima kokee työn mielenkiintoiseksi ja motivoivaksi.

Toimintariskinä on pienessä organisaatiossa avainhenkilöiden erikoisosaamisen korvaaminen. Pienessä organisaatiossa melkein kaikki toimihenkilöt ja viranhaltijat ovat avainhenkilöitä omalla toimialallaan. Pienessä yksikössä on erittäin vaikea varahenkilöjärjestelmällä täysin korvata avainhenkilöiden erikoisosaamista ja varmistaa toiminnan häiriötön jatkuvuus joka tilanteessa. Riskien vähentämiseksi dokumentaatioon ja ajantasaiseen ohjeistukseen kiinnitetään jatkossa huomioita.

Organisaatiouudistukseen liittyen kunta rekrytoi kevään 2023 aikana kolme esimiestason viranhaltijaa; sivistysjohtajan, yritys- ja kehittämisasiantuntijan sekä työpäällikön. Lisäksi vuoden 2023 aikana 4-5 kunnan pitkäaikaista työntekijää siirtyi eläkkeelle. Eläköitymiset ja uusrekrytoinnit lisäävät perehdytyksen tarvetta, mutta samalla tuovat kaivattua osaamista ja lisäresurssi toimialoille.

Henkilöstön työhyvinvointi ja työssäjaksaminen ovat toiminnallinen ja taloudellinen riski. Henkilöstön pitkät sairaspoissaolot ja suuri henkilöstövaihtuvuus kuormittavat niitä, jotka oman työnsä ohella tekevät poissaolteiden töitä. Enontekiön kunnan tulee jatkossa panostaa henkilöstövoimavarojen johtamiseen sekä laadukkaaseen esimiestyöhön, jotta nykyiset ja tulevat työntekijät pitävät kuntaa hyvänä työnantajana. Työnantajakuvan rakentamisessa tiedon kerääminen työntekijöiltä on ensimmäinen askel. Merkityksellinen työ, luottamus johtoon, läpinäkyvä organisaatio ja työn tavoitteen ymmärtäminen sekä tehokas viestintä ovat asioita, jotka tukevat työnantajakuvan rakentamista rekrytoinneissa.

Kunnan palvelutuotantoa tarkastellaan jatkuvasti, mikä vaatii pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta toimialoilla. Suunnittelussa on huomioitava erityisesti tehtävien uudelleen organisointi muuttuvan osaamistarpeen mukaisesti, sisäiset siirrot, oppisopimuksen hyödyntäminen sekä rekryointiprosessien kehittäminen sellaiseksi, että avoimiin tehtäviin tulee hakemuksia.

Tietojärjestelmät ja tietoliikenneyhteydet sekä sähkön saanti ovat merkittäviä riskejä kunnan johtamisen ja palvelutuotannon ylläpitämisen kannalta. Niiden tehokkuus ja häiriöttömyys on varmistettava riittävillä toimenpiteillä. Tietoturvallisuutta koskevien riskien hallinta on osa organisaation riskienhallintaa. Tietoturvallisuudella tarkoitetaan tietojen, palvelujen, järjestelmien ja tietoliikenteen suojaamista ja varmistamista niihin kohdistuvien riskien hallitsemiseksi.

Kunnan ICT-palvelut tuotetaan oman palveluna. Kunnassa on käytössä teknisiä ratkaisuja riskien hallitsemiseksi ja tietoturvaohjeistus, jonka päivittäminen siirtyy vuodelle 2023. Tietoturvaohjeistuksen lisäksi kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille järjestetään tietoturvakoulutusta.

Rahoitusriskit koostuvat lähinnä rahoitus-, maksuvalmius- ja korkoriskistä. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalla on mahdollisimman tehokkaasti käytettävissään riittävä rahoitus. Maksuvalmiusriski liittyy kassanhallintaan ja korkoriskit korkotason vaihteluun. Rahoitusriskit liittyvät myös kunnan antamiin takauksiin.

Kunnan rahoitusriskiin vaikuttavat valtionosuuksien tuleva kehitys ja mm. mahdolliset muutokset yhteisövero-osuuksiin ja kiinteistöveron tuoton kohdistamisessa. Kuntien vastuun lisääminen työllisyyden hoidossa aiheuttaa kunnalle kustannuksia. Julkisen talouden alijäämän ja velkaantumisen hoito tulee koskettamaan myös kuntien toimintaa ja taloutta. Talouden laskusuhdanteessa verotulojen arviointi on haastavaa ja valtiontalouden tasapainottamistoimet voivat vaikuttaa merkittävästi kuntiin. Enontekiön kunnan rahoituspohjasta valtionosuudet ovat noin puolet, joten muutokset valtionosuusjärjestelmässä vaikuttavat merkittävästi kunnan rahoituspohjaan.

Kunnan rahoitusriski liittyy myös korkotason nousuun ja kunnan myöntämiin omavelkaksiin takauksiin. Kunnan rahoitusriskiä lisää Enontekiön Sähkö Oy:n kaupan mahdollinen purku, jolloin kunta palauttaa kaupasta saadut varat ja kauppakirjan mukaiset purkukustannukset Neve Isommus Oy:lle. Purkukorvauksen määrä on arviolta noin 11 miljoonaa euroa. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 28.4.2022 antamallaan päätöksellä (555/2022) kumonnut Enontekiön kunnanvaltuuston päätöksen 2.12.2020 §67, jossa Enontekiön kunta päätti myydä Enontekiön Sähkö Oy:n osakekannan Neve Isommus Oy:lle. Neve Isommus Oy ja Neve Oy hakivat valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka ei 2.5.2023 antamallaan päätöksellä myöntänyt valituslupaa. Korkein hallinto-oikeus ei siten anna ratkaisua valitukseen.

Enontekiön kunnan maksuvalmius on erinomainen. Rahavarat 31.12.2022 olivat noin 9,6 miljoonaa euroa. Kassan riittävyttä kuvaavan tunnusluvun arvo 155 kuvaa sitä, että tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi kyetty kattamaan kaikki kassasta maksut 155 päivän ajan (vuonna 2020 arvo oli 4, vuonna 2021 arvo oli 146).

Kunnalla oli tilikauden lopussa kuntatodistussopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa maksuvalmiuden turvaamiseksi. Korot nousivat loppuvuoden aikana ja miinuskorot jäivät historiaan. Tämän vuoksi kuntatodistussopimus (nimellismäärä 3,4 miljoonaa euroa) on maksettu pois 2.1.2023.

Vahinkoriskit kohdistuvat yleensä johonkin kohteeseen ja vahingon mahdollisuus sekä seuraukset ovat etukäteen tiedossa, mutta vahingon todennäköisyyttä ei kuitenkaan tiedetä. Kunnan toiminta- ja omaisuusriskeihin on varauduttu vakuuttamisella. Vakuutusten päivittämistyötä tehdään jatkuvasti vastuuviranhaltijoiden toimesta.

Kunnan ja kuntakonsernin rakennuksissa on niiden kuntoon ja sisäilmaan liittyviä riskejä. Vuoden 2022 aikana kunnan käytössä olevista kiinteistöistä asetettiin viranomaisten taholta käyttökieltoon Karesuvannon koulu ja Nuorisotila Kieppi. Kunnan on jatkossa panostettava enemmän rakennusten huoltoon ja kunnostamiseen, jotta vastaavia tilanteita ei arvaamatta pääse syntymään.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnan toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä koostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta jakaantuu tarkastuslautakunnan arviointiin ja lakisääteiseen tilintarkastukseen. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, jonka apuna johto voi käyttää sisäistä tarkastusta. Ulkoinen valvonta on kunnan toimivasta johdosta riippumaton valvontaa, kun taas sisäinen valvonta on kiinteä osa jatkuvaa toiminnan ja talouden ohjausta ja seurantaa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista.

Hallintosäännössä on kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Hallintosäännössä on huomioitu tarpeelliset määräykset lähinnä asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta. Kuntalain säännöksen tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Hallintosäännön mukaan sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kunnanhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Enontekiön kunnassa ei ole hyväksyttyä sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta.

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaisesti esitettävä toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä. Selonteossa kunnanhallitus esittää, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hallintosäännössä on vastuutettu kunnanhallitukselle, lautakunnille ja viranhaltijoille ja vastuuviranhaltijoille sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lautakunnat ja kunnanhallitus seuraavat alaistensa viranhaltijoiden päätöksiä. Kunnanhallitus seuraa lautakuntien päätöksiä. Tämä on huomioitu hallintosäännössä. Tarvittaessa käytetään otto-oikeutta tai toimielin korjaa omaa päätöstään tarvittaessa. Kunnanvaltuusto on asettanut tavoitteeksi hyvän hallinnon ja kunnanhallitus on ohjeistanut toimielimiä ja viranhaltijoita sekä tytäryhtiöitä ja toimitusjohtajia hyvän hallinnon noudattamisesta Enontekiön kuntakonsernissa.

Kunnanhallitus on käsitellyt tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja antanut siihen vastineen. Kunnanhallituksessa ja johtavissa viranhaltijoissa tapahtuneiden vaihdosten vuoksi kunnanhallitus ei antanut vastinetta käsittelemättä olevaan vuoden 2020 arviointikertomukseen. Vuosien 2020 ja 2021 arviointikertomuksissa oli kuitenkin paljon samankaltaisia havaintoja, joten osin vuoden 2021 vastine kattoi myös vuoden 2020 havainnot.

Vuonna 2022 kokousasioiden valmistelu on viivästynyt resurssipulan vuoksi. Resurssipula on johtunut johtavien viranhaltijoiden vaihtumisesta ja puuttumisesta. Muun muassa osavuosikatsausten käsittelyssä sekä valtuustoaloitteiden käsittelyssä ei ole kaikilta osin noudatettu hallintosäännön määräyksiä. Tilinpäätös 2021 ei valmistunut kuntalain määräysten mukaisesti maaliskuun loppuun mennessä, vaan se on hyväksytty kunnanhallituksessa 17.6.2022. Asioiden valmistelussa ja päätösten muotoilussa pöytäkirjaan on vuoden 2022 aikana ollut puutteita, jotka näkyvät esimerkiksi poistettuina pykälinä kunnanhallituksen kokousten esityslistoista, mutta myös kunnallisvalituksissa ja oikaisuvaatimusten määrässä. Kunnanhallitus ja lautakunnat saivat syksyn 2022 aikana purettua asiaruuhkaa ja tilanne vuodenvaihteessa oli lähes normaalilla tasolla.

Kunnanvaltuuston 24.8.2022 kokous jouduttiin pitämään uudestaan, koska varajäsenet oli kutsuttu paikalle väärässä järjestyksessä. Kunnanhallitus jätti kokouksessaan 30.8.2022 täytäntöön panematta kunnanvaltuuston kokouksen päätökset. Valtuuston kokous uusittiin 7.9.2022. Vastaavien virheiden välttämiseksi luottamushenkilökortiston tiedot on päivitetty ajan tasalle, eikä siitä pidetä erillisiä kopioita työntekijöiden työasemilla.

Johtoryhmä ei ole kokoontunut vuoden 2022 aikana, koska johtoryhmän jäseniä on ollut 1-3 henkilöä saatavilla. Johtoryhmätyöskentely on käynnistetty uudelleen vuoden 2023 alusta.

Kunnan henkilöstöohje on osin vanhentunut muuttuneen lainsäädännön vuoksi. Henkilöstöohjeessa oli myös ristiriitaisuuksia hallintosäännön kanssa. Ristiriitaisuudet poistuvat hallintosäännön ja henkilöstöohjeen päivityksen myötä.

Oikaisuvaatimuksia ja valituksia päätöksiin on tullut vuotta 2021 enemmän. Lisäksi kunnanhallitus on antanut lausuman KHO:lle liittyen sähköyhtiön kauppaan. Kanteluita kunnan toimintoihin liittyen ei ole tehty.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus.

Tilinpäätösvuonna on seurattu epäsäännöllisesti asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista vastuuviranhaltijoiden toimesta sekä lautakunnissa ja kunnanhallituksessa. Tuloksellisuuden arviointia toteutetaan osana toiminnan ja talouden valmistelua ja seurantaa. Osavuosikatsauksia käsiteltiin lautakunnissa ja kunnanhallituksessa ajalta 1-3/2022 ja 1-8/2022. Sosiaalitoimi ja kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika raportoivat osavuosikatsauksen ajalta 1-4/2022 ja 1-8/2022.

Varojen käyttöä valvovat vastuuviranhaltijat oman vastualueensa osalta. Talousarvioon liittyvien muutosten esittäminen valtuustolle ei ole toteutunut siten, että valtuusto olisi ehtinyt käsitellä muutokset tilikauden aikana.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisestä. Mm. vakuuttamisesta ja riskienhallinnasta vastaavat tulosityksiköistä vastaavat viranhaltijat oman tulosityksikkönsä osalta ja tarvittavat vakuutukset otetaan kunnanhallituksen päättämältä vakuutusyhtiöltä.

Riskienhallinnasta ja vakuuttamisesta vastaavat kunnan vastuuviranhaltijat oman tehtäväalueensa osalta. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeistus on hyväksytty 2012. Ohjeen noudattaminen on ollut eri tilanteissa esillä. Riskienhallinnan prosessien kehittäminen on tarpeen kaikissa toimialoilla. Riskienhallinnan seuranta toteutetaan myös vakuutusyhtiöiden kanssa vuosittain.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnassa on hallintosäännössä määritelty euromääräiset hankintavaltuudet luottamustoimielimille ja viranhaltijoille. Kunnan säännöissä ja ohjeissa on velvoitteita kunnan omaisuuteen liittyen (mm. hallintosääntö, taloudenhoidosta annettu ohje, irtaimisto-ohje). Hankintaosaamista on pyritty lisäämään koulutuksella ja se vaatii jatkossakin jatkuvaa koulutusta mm. lainsäädännön muuttumisen seurauksena.

Sopimustoiminta

Sopimusehtojen noudattaminen ja vanhentumisaikojen seuranta ym. on vastuutettu hallintosäännössä.

Sopimusten seurannalle on edellytykset parantua, koska CaseM-asianhallintajärjestelmä on otettu käyttöön, mutta asian käyttöönotossa on vielä puutteita.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

1 000 €	2022	2021
Toimintatuotot	3 238	3 496
Toimintakulut	-19 749	-19 083
Toimintakate	-16 512	-15 587
Verotulot	7 179	6 808
Valtionosuudet	9 856	9 712
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	2
Muut rahoitustuotot	2 622	1 193
Korkokulut	-19	-8
Muut rahoituskulut	-370	-270
Vuosikate	2 758	1 849
Poistot ja arvonalentumiset	-882	-465
Satunnaiset erät	0	7 944
Tilikauden tulos	1 876	9 329
Tilinpäätössiirrot	6	2
Tilikauden ylijäämä	1 882	9 331

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	16,4	18,3
Vuosikate/Poistot, %	313	398
Vuosikate, €/asukas	1 521	1 034
Asukasmäärä	1 813	1 789

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

=100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

=100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Tuloslaskelman analysointi

Tilikauden tulos

Kunnan tilikauden 2022 tulos muodostui 1,9 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Tilinpäätös 2021 oli ylijäämäinen 9,3 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden huomattava ylijäämä aiheutui pääosin satunnaisiin eriin kirjatusta Enontekiön Sähkö Oy:n osakkeiden myyntivoitosta (7,9 miljoonaa euroa) ja Kemijoki Oy:n osuuskien tuotoista. Tilikauden 2022 tulos muodostui verotulojen noususta sekä rahoitustuotoista.

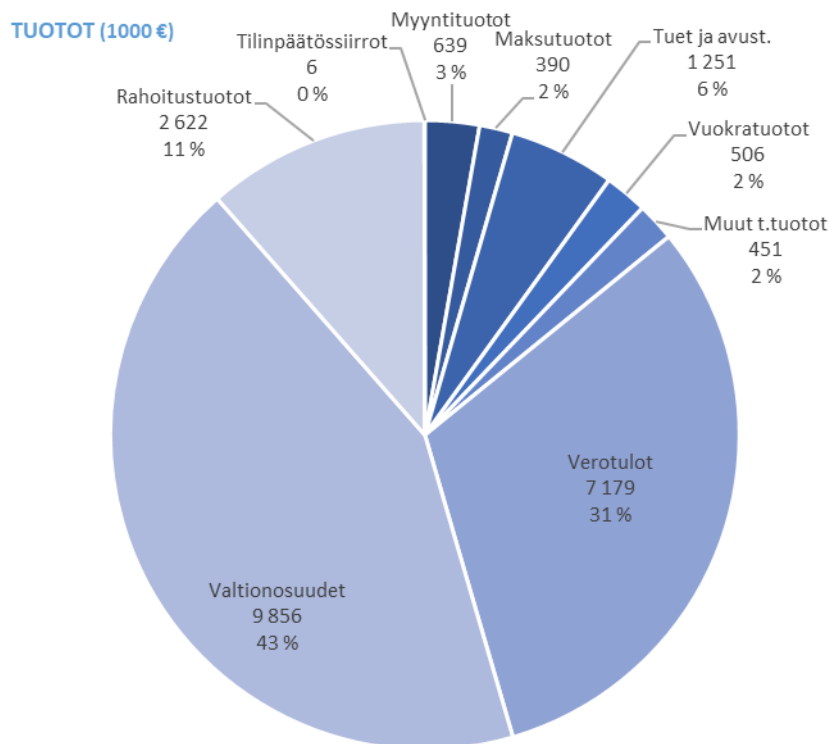
Toimintakate oli -16,5 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 925 tuhatta euroa (+5,9 prosenttia). Toimintatuotot laskivat 258 000 euroa. Nettomenojen kasvu johtui pääosin palveluostojen kasvusta 566 000 euroa (+5,7 prosenttia) ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvusta 139 000 euroa (+14,7 prosenttia). Henkilöstökulut kasvoivat 47 000 euroa (+0,7 prosenttia).

Verotulot kasvoivat vuodesta 2021 noin 371 000 euroa (+5,4 prosenttia). Kunnallisverotulot kasvoivat 174 tuhatta euroa (+3,3 prosenttia), kiinteistöverotulot 47 tuhatta euroa (+5,5 prosenttia) ja yhteisöverotulot 151 tuhatta euroa (+20,5 prosenttia). Valtionosuuksien 145 tuhannen euron (+1,5 prosenttia) kasvu huomioiden verorahoitus kokonaisuutena kasvoi 516 tuhatta euroa (+3,1 prosenttia).

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma oli nettona 2,2 miljoonaa euroa mikäli oli 1,3 miljoonaa euroa edellisen vuoden toteumaa suurempi. Tämä johtuu Kejo-tuottojen kasvusta energian hinnan noususta. Kemijoki-tuotot olivat vuonna 2022 noin 2,41 miljoonaa euroa (v. 2021 tuotot 1,16 miljoonaa euroa).

Vuosikate oli 2,8 miljoonaa euroa, mikä kattoi poistot 313-prosenttisesti. Vuosikate kasvoi edellisestä vuodesta 909 000 euroa (+49 prosenttia).

Tuotot

Kunnan tuottojen kokonaismäärä oli yhteensä 22,9 miljoonaa euroa, mikä on 6,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Toimintatuottoja kertyi 3,2 miljoonaa euroa, mikä on 258 000 euroa edellisvuotta vähemmän. Toimintatuotoilla katettiin 16,4 % prosenttia toimintakuluista. Vuonna 2021 toimintatuotoilla pystyttiin kattamaan 18,3 prosenttia toimintakuluista.

Myyntituotot olivat 639 000 euroa, joka oli 30 000 euroa edellisvuotta vähemmän. Tähän ryhmään kuuluu suurimpina erinä kaukolämmön myynti, palvelumyynti Enontekiön Vesihuolto Oy:lle, ateriamyynti ja hallintopalveluiden myynti lähinnä tytäryhtiöille. Lisäksi muita myyntituottoja olivat Hetta Hiihtomaan, kuntosalien, Järämän museon ja elokuvalippujen myyntituotot sekä TosiLapin yhteismarkkinointitulot. Myös valtionosuusmaksatukseen sisältyvät kotikuntakorvaustulot sisältyvät myyntituottoihin.

Myyntituottojen lasku johtuu kotikuntakorvausten, muiden myyntituottojen ja ateriamaksujen vähenemisestä.

Maksutuotot olivat 390 000 euroa vuonna 2022. Vuonna 2021 maksutuotot olivat 403 000 euroa. Maksutuottoja ovat mm. sosiaalitoimen erilaiset sosiaalipalvelumaksut kuten kotipalvelumaksut ja iäkkäiden laitospalvelumaksut, opetustoimen iltapäivätoiminnan maksut ja rakennusvalvontamaksut.

Tukia ja avustuksia kertyi 1,25 miljoonaa euroa 2022. Vuonna 2021 vastaava luku oli 1,28 miljoonaa euroa. Tuista ja avustuksista valtion maksamat Covid19-avustuksen laskivat edellisestä vuodesta.

Vuokratuotot 506 000 euroa olivat 16 000 euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna (522 000 euroa).

Muut toimintatuotot olivat 451 000 euroa. Se on 174 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2021, jolloin tonttimyynti oli vilkkaampaa kuin vuonna 2022.

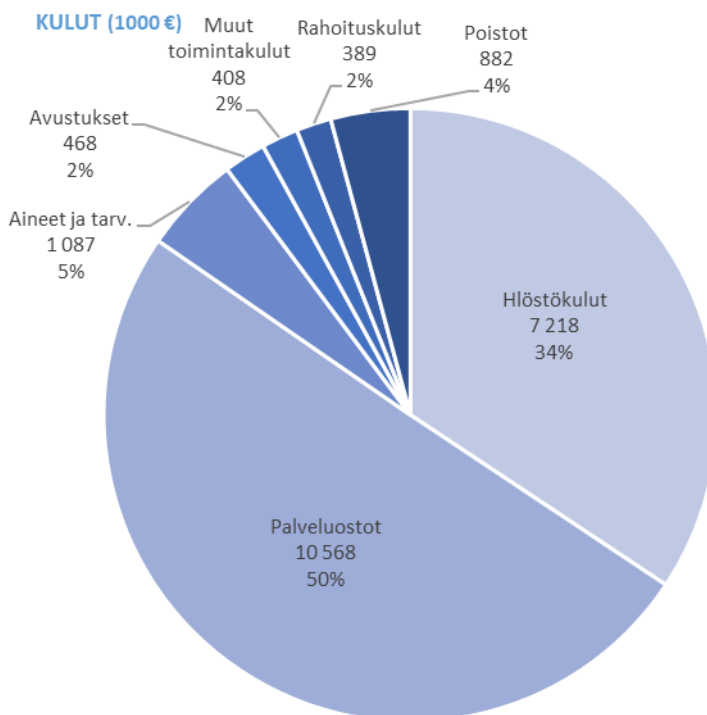
Verorahoitus oli 17 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 verorahoitus oli 16,5 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen tilikauteen nähden oli 3 prosenttia.

Verotulot (kunnallisverotulot, kiinteistöverotulot ja yhteisöverotulot) olivat 7,18 miljoonaa euroa. Verotuloja oli 371 tuhatta euroa (+5,4 prosenttia) enemmän kuin edellisellä vuonna.

Valtionosuuksien määrä oli 9,86 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 145 000 euroa.

Rahoitustuotot olivat 2,6 miljoonaa euroa, mikä on 1,4 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna. Muutos johtuu Kemijoki-osuuksien tuottojen kasvusta (1,25 miljoonaa euroa) ja muiden rahoitustuottojen kasvusta 180 000 euroa. Muut rahoitustuotot sisältävät hyvinvointialueelle siirtyvien kuntayhtymien ylijäämien palautuksia 200 000 euroa.

Kulut

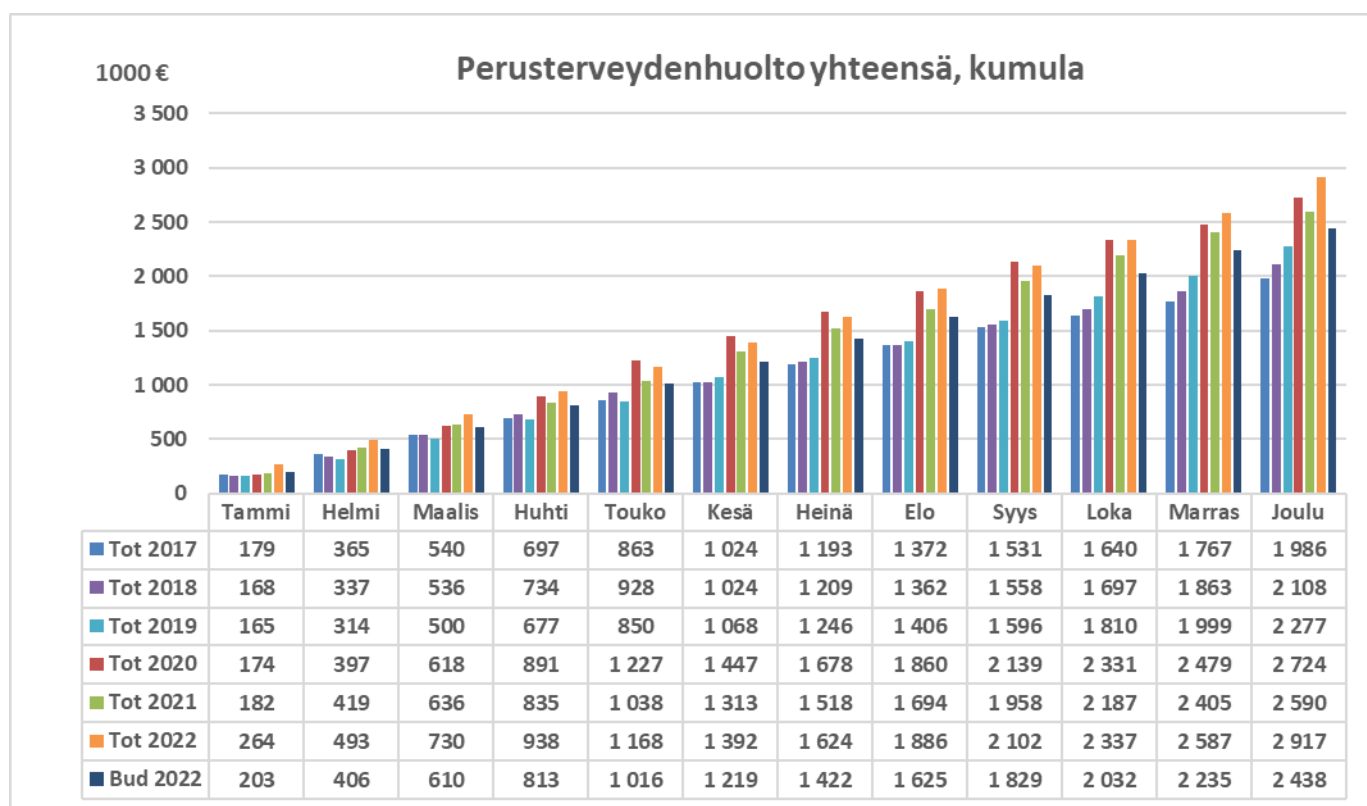

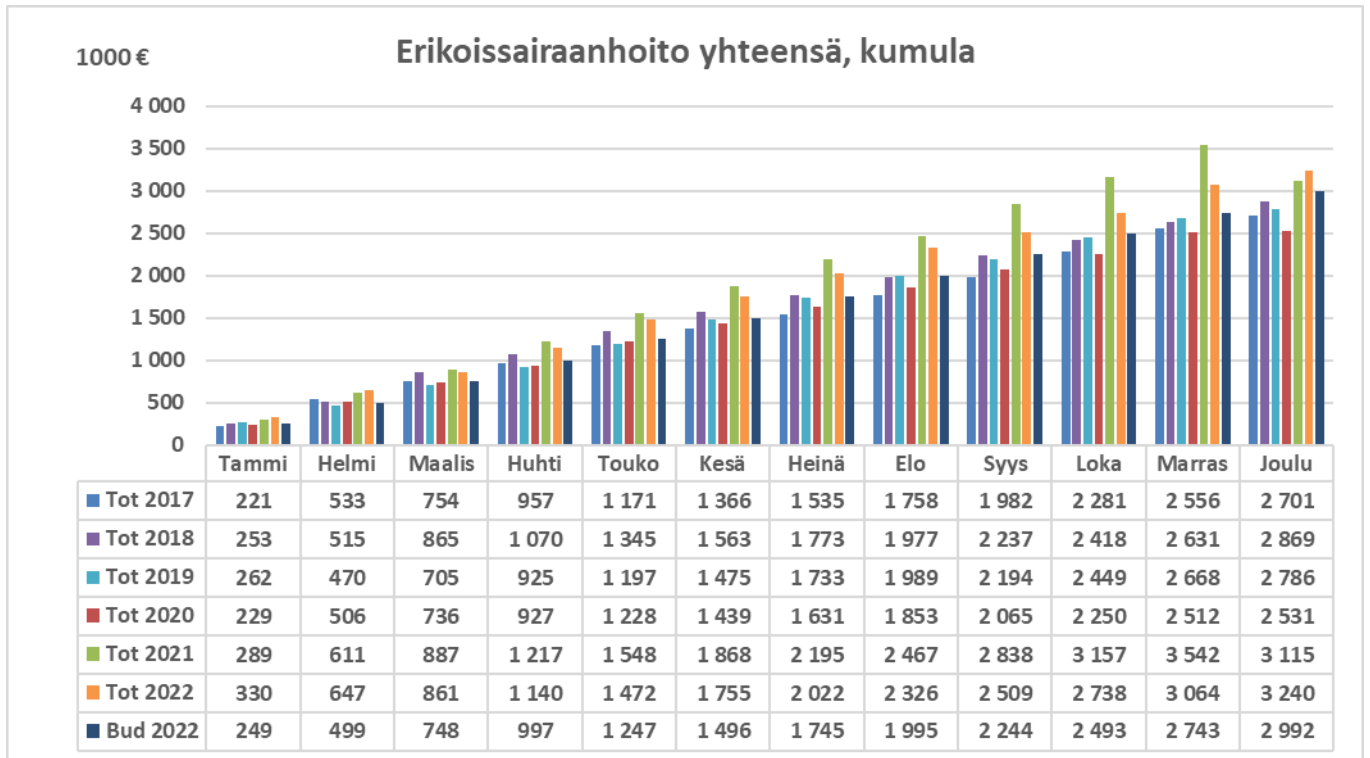
Kunnan toimintakulut olivat yhteensä 19,75 milj. euroa, mikä on 0,66 miljoonaa euroa (+3,5 prosenttia) enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostivat lähes 90 % toimintakulujen kokonaissummasta.

Henkilöstökulujen toteuma oli 7,2 miljoonaa euroa, mikä on 36,5 prosenttia toimintakuluista. Vuoteen 2021 nähden henkilöstökulut kasvoivat vain 48 000 euroa.

Palvelujen ostot olivat 10,6 miljoonaa euroa, mikä oli 566 000 tuhatta euroa (+5,7 prosenttia) edellisvuotta enemmän. Palvelujen ostoista suoraan kuntalaisille hankittujen lopputuotepalvelujen eli asiakaspalvelujen ostojen osuus oli 7,2 miljoonaa euroa. Asiakaspalveluista suurimman osan muodostavat perusterveydenhuoltoon ja erikoissairaanhoidon liittyvät palveluostot Lapin sairaanhoitopiiriltä. Niiden osuus oli lähes 6,2 miljoonaa euroa eli noin 86 % kaikista asiakaspalveluiden ostoista.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kulujen kehitys vuodesta 2017 alkaen.

Muut palvelujen ostot kasvoivat vuoteen 2021 nähden 68 000 euroa (+2 prosenttia) ja olivat 3,36 miljoonaa euroa. Suurin kasvu oli yhteistoimintaosuuksissa, matkustus- ja kuljetuspalveluissa sekä taksikuljetuksissa. Puhtaanapito- ja pesulapalveluissa ja rakennusten ja alueiden kunnossapidossa toteuma oli alhaisempi kuin vuonna 2021.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän kulut (1,09 miljoonaa euroa) kasvoivat 139 000 euroa (-14,7 prosenttia) vuoteen 2021 nähden. Nousu oli suurinta poltto- ja voiteluaineissa, lämmityksessä, sähkössä ja kaasussa sekä kalustossa ja muussa materiaalissa.

Avustuskulut 468 000 euroa olivat 78 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2021. Työmarkkinatuen kuntaosuus laski 35 000 euroa ja avustuksen yhteisöille olivat 34 000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Vuokrat 342 000 euroa olivat 23 000 euroa alemmat kuin edellisenä vuonna.

Muut toimintakulut 408 000 euroa olivat hieman alemmat kuin vuonna 2021 (416 000 euroa).

Rahoituskulut nousivat vuoden 2022 aikana 389 000 euroon. Vuonna 2021 rahoituskulut olivat 278 000. Nousu oli 111 000 euroa. Rahoituskulut sisältävät Hetta Hiihtomaa Oy:lle myönnetyn lainan 168 707 euron alaskirjauksen. Laina oli yritysjärjestelyn kautta siirtynyt Enontekiön Kehitys Oy:lle.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 882 000 euroa. Vuonna 2021 poistot ja arvonalentumiset olivat 465 000 euroa. Tilikaudelle 2022 kirjattiin 426 000 euron edestä kertaluonteisia poistoja. Lisäpoistoista tarkempi erittely tasetta koskevien liitetietojen kohdassa 19.

Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma

1 000 €	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 758	1 849
Satunnaiset erät	0	7 944
Tulorahoituksen korjauserät	-429	-8 562
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 040	-1 806
Rahoitusosuudet investointimenoihin	142	390
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	433	9 240
Toiminnan ja investointien rahavirta	862	9 055
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	169	3
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-357	-492
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-135	300
Muut maksuvalmiuden muutokset	373	-407
Rahoituksen rahavirta	50	-596
Rahavarojen muutos	912	8 459
Rahavarat 31.12.	9 585	8 673
Rahavarat 1.1.	8 673	214
	912	8 459

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	9 990	9 905
Investointien tulorahoitus, %	145	131
Laskennallinen lainanhoitokate (>2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, <1 heikko)	5,0	3,1
Kassan riittävyys, pv	155	146
Asukasmäärä	1 813	1 789

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos. Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle yksi (1), joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä

rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä.

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmassa esitetään kunnan tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli sitä, miten kunnan rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Kunnan tuloslaskelman ja taseen tavoin rahoituslaskelmassa esitetään ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kunnan ja kunnan ulkopuolisten organisaatioiden välillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta, tulo-rahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin.

Tilikauden 2022 toiminnan rahavirta oli 2,3 miljoonaa euroa, mikä oli 1,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2021. Vuosikate kasvoi edelliseen vuoteen nähden 909 000 euroa. Muutoksen syytä on analysoitu tarkemmin tuloslaskelman analysoinnin yhteydessä, mutta merkittävin syy toiminnan rahavirran kasvuun Kemijoki –osuuksista saatavien tuottojen suurentuminen.

Tulo-rahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja –tappiot sekä pakollisten varausten muutokset. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kertyi tilikaudella yhteensä 433 000 euroa, jotka olivat lähinnä kiinteistöjen myyntejä.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Vuoden 2022 investointien rahavirta oli -1,47 miljoonaa euroa. Negatiivinen rahavirta johtui 2 miljoonan investoinneista. Toiminnan ja investointien rahavirta oli kokonaisuudessaan positiivinen 862 000 euroa.

Vuoden 2022 ulkoiset investointimenot olivat 2 miljoonaa euroa, joka oli 234 000 euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna. Rahoitusosuudet investointeihin (Enontekiön lentoaseman korjaus ja Kotiseutumuseon katon korjaus) olivat 142 000 euroa. Vuoden 2022 investointimenot olivat 1,9 miljoonaa euroa ja investointien toteuma-aste oli 38 %. Investoinneista jäi keskeneräisiksi investoinneiksi Kilpisjärven yleiskaava

ja Hetan hyvinvointikeskus. Tarkempi erittely investointien toteutumasta on tilinpäätöksen kohdassa Investointiosan toteutuminen.

Nettoinvestointien määrä saadaan, kun investointimenoista vähennetään investointitulot, joita ovat käyttömaisuuden myynti. Vuonna 2022 käyttömaisuutta myytiin 3 000 eurolla. Vuoden 2022 nettoinvestointien määrä oli 1,9 miljoonaa euroa (meno) ja toteuma-aste 38 %.

Merkittävin vuoden 2022 investointi oli Karesuvannon koulun väistötilat 1,4 miljoonaa euroa. Muita investointeja olivat mm. kiinteistöjen osto, aktivoidut kaavoituskulut, kuntoportaat Jyppyrälle, Hetan hyvinvointikeskuksen suunnittelu ja Kilpisjärven monitoimikeskuksen aita sekä kotiseutumuseon katon peruskorjaus.

Kunnan investointien rahoitusvalmiutta mittaava investointien tulo-rahoitusprosentti oli 145 %, kun se edellisellä vuonna oli 131 %. Toiminnan ja investointien rahavirran viiden vuoden kertymä oli tilinpäätöshetkellä 10 miljoonaa euroa positiivinen. Edellisessä tilinpäätöksessä se oli positiivinen 9,9 miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättyneellä tilikaudella 50 000 euroa positiivisena. Positiivinen rahavirta kertoo, että kunta on rahoittanut toimintaa ja investointeja vieraalla pääomalla.

Antolainasaamiset vähenivät tilikaudella 169 000 euroa, johtuen Hetta Hiihtomaa Oy:lle annetun lainan alaskirjauksesta.

Vuonna 2022 ei nostettu uutta pitkäaikaista lainaa. Vanhoja lainoja lyhennettiin 492 000 euroa, joka oli 100 000 euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Muut lyhytaikaiset velat kuten ostovelat, kasvoivat yhteensä 206 000 euroa. Kokonaisuutena kunnan vieras pääoma pieneni 151 000 euroa.

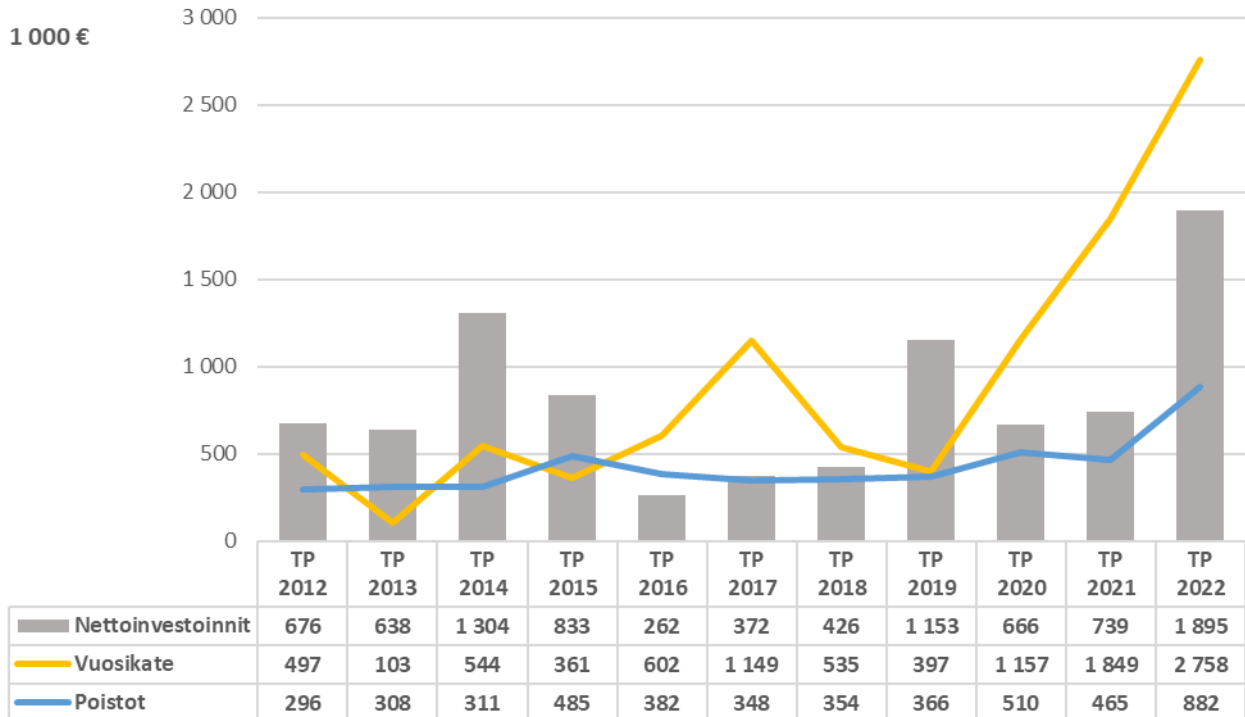
Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyvät toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihtomaisuuden muutos, saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos. Lyhytaikaiset saamiset pienenivät tilikaudella 42 000 euroa. Muut saamiset vähenivät 169 000 tuhatta euroa johtuen Hetta Hiihtomaa Oy:lle annetun lainan alaskirjauksesta. Korottomat velat kasvoivat tilikauden aikana 341 000 eurolla, mikä kasvatti rahoituksen rahavirtaa. Kasvu johtui pääosin ostovelkojen lisääntymisestä.

Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävydestä lainojen hoitoon. Kunnan vuoden 2022 laskennallinen lainanhoitokate on 5, mikä on edellisvuoden lainanhoitokatetta (3,1) parempi. Lainanhoitokate on hyvällä tasolla silloin, kun se saa suuremman arvon kuin 2. Jos tunnusluku jää alle 1, on se heikko. Tyydyttävällä tasolla se on välillä 1-2.

Rahavarojen muutos

Kunnan vuoden 2022 rahavarojen muutos oli 0,9 miljoonaa euroa positiivinen. Rahavarat olivat vuoden lopussa 9,6 miljoonaa euroa. Rahavaroissa näkyy Enontekiön Sähkö Oy:n osakkeiden myynnistä vuonna 2021 saadut tulot. Kassan riittävyyttä kuvaavan tunnusluvun arvo 155 kuvaa sitä, että tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi kyetty kattamaan kaikki kassasta maksut 155 päivän ajan. Edellisen tilinpäätöksen aikaan tunnusluvun arvo oli 146. Rahavarojen tasoa arvioitaessa on huomioitavaa myös se, että tilikauden aikana tehdyt nettoinvestoinnit on rahoitettu osaksi ilman lainanottoa eli kassasta.

NETTOINVESTOINNIT, VUOSIKATE JA POISTOT

Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase

1 000 €	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	29	76
	29	76
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	940	704
Rakennukset	5 409	4 607
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 268	1 262
Koneet ja kalusto	247	254
Ennak.maks. ja keskeräiset hankin.	97	74
	7 961	6 901
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	6 088	6 087
Muut lainasaamiset	1 480	1 649
	7 568	7 736
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	246	363
Muut saamiset	545	482
Siirtosaamiset	807	794
	1 597	1 639
Rahat ja pankkisaamiset	9 585	8 673
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 740	25 025

1 000 € **31.12.2022** **31.12.2021**

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	6 093	6 093
Arvonkorotusrahasto	585	585
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 458	2 127
Tilikauden ylijäämä	1 882	9 331
	<u>20 018</u>	<u>18 136</u>

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	114	120
Vapaaehtoiset varaukset	217	217
	<u>331</u>	<u>337</u>

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	68	68
	<u>68</u>	<u>68</u>

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	18	28
Muut toimeksiantojen pääomat	8	8
	<u>26</u>	<u>36</u>

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	554	911
	<u>554</u>	<u>911</u>

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 757	3 892
Saadut ennakot	12	22
Ostovelat	887	359
Muut velat	140	150
Siirtovelat	947	1 113
	<u>5 743</u>	<u>5 537</u>

Vieras pääoma yhteensä 6 297 6 448

VASTATTAVAA YHTEENSÄ 26 740 25 025

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	76,1	73,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	31,0	32,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	13 341	11 458
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	7 358	6 405
Lainakanta 31.12., 1 000 €	4 311	4 803
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 378	2 685
Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	4 374	4 908
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	2 413	2 743
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1 480	1 649
Asukasmäärä	1 813	1 789

Taseen tunnusluvut

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Taseen analysointi

Taseen sisältö

Tase kuvaa kunnan omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättymishetkellä ryhmiteltynä luonteensa mukaisiin omaisuus- ja pääomaeriin.

Taseen kokonaisuus

Kunnan taseen loppusumma oli tilinpäätöshetkellä 26,74 miljoonaa euroa, mikä oli 1,7 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Vastaavaa

Taseen vastaavien merkittävimmät erät ovat pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset, jotka muodostivat 58 % taseen loppusummasta. Näiden tase-erien arvo kasvoi 892 000 euroa vuodesta 2021, mikä johtuu pääosin Karesuvannon väistötilojen rakentamisesta.

Vaihtuvat vastaavat kasvoivat 870 000 eurolla, mikä johtuu rahavarojen kasvusta. Rahavarojen kasvu aiheutui saaduista Kemijoki-tuotoista.

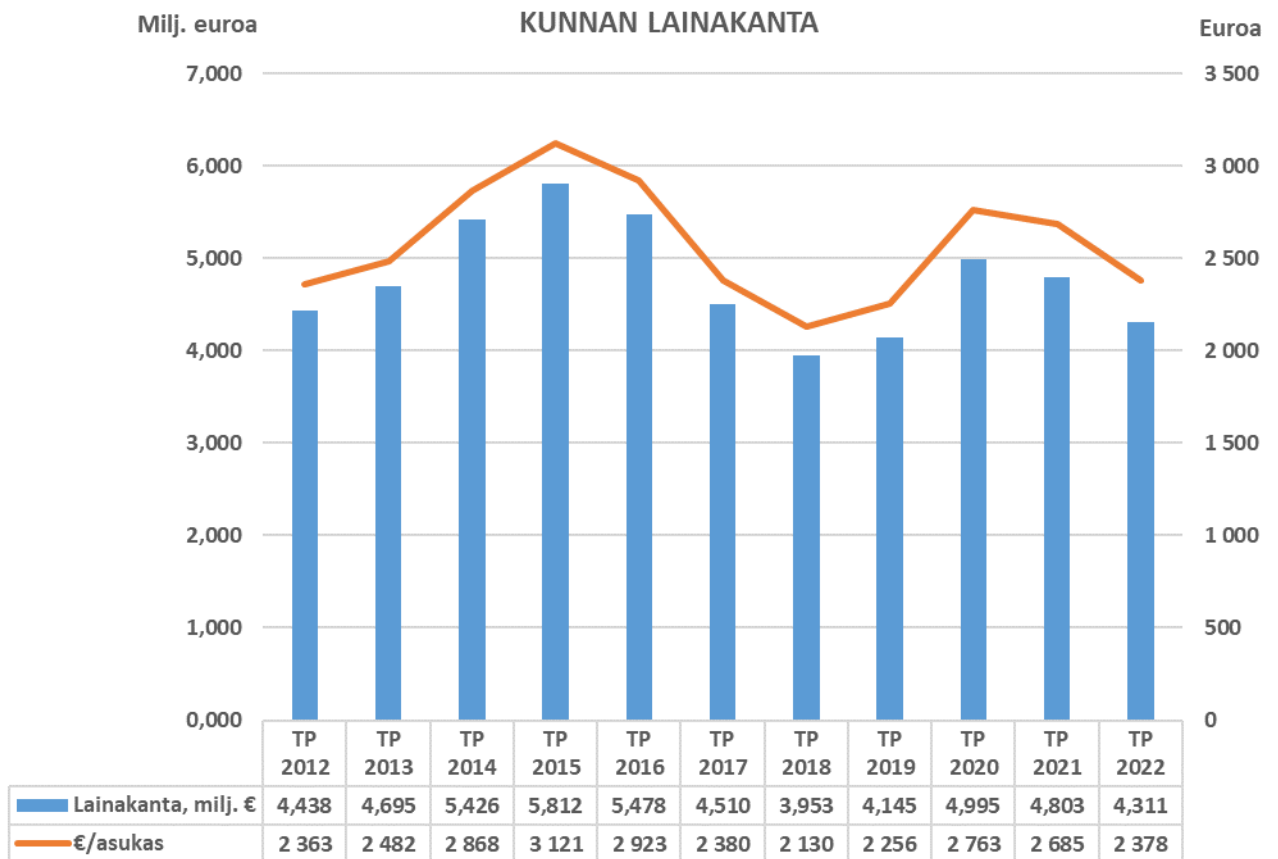
Vastattavaa

Taseen vastattavien merkittävin erä on oma pääoma, joka on 20 miljoonaa euroa ja 74,9 % taseen loppusummasta. Oma pääoma kasvoi vuoden aikana 1,9 miljoonaa euroa aiheutuen tilikauden ylijäämästä. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia oikaisuja edellisten tilikausien ylijäämään ei tehty.

Kunnan omavaraisuusaste oli 76,1 prosenttia. Omavaraisuusaste kasvoi 2,2 prosenttiyksikköä vuodesta 2021. Kuntatalouden yleinen hyvä tavoitetaso on 70 prosenttia.

Vieras pääoma pieneni yhteensä 151 000 euroa johtuen lähinnä pitkäaikaisten lainojen vähentymisestä. Kuntatodistusohjelman mukainen lyhytaikaisen laina (nimellisarvo 3,4 miljoonaa) on maksettu pois 2.1.2023, joten laina näkyy 2022 tilinpäätöksessä lyhytaikaisissa veloissa. Korollisen vieraan pääoman määrä oli tilikauden lopussa 4,3 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen lainakanta pieneni 307 eurolla 2 378 euroon, mikä on valtakunnallisessa vertailussa maltillinen asukaskohtainen lainamäärä.

Suhteellinen velkaantuneisuus oli 31 prosenttia, mikä tarkoittaa sitä, että koko vuoden käyttötuloista tarvittaisiin hieman alle kolmasosa kunnan vieraan pääoman takaisinmaksamiseksi.

Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulo ja –meno –käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

1 000 €	2022	2021
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot	3 238	3 496
Verotulot	7 179	6 808
Valtionosuudet	9 856	9 712
Korkotuotot	0	2
Muut rahoitustuotot	2 622	1 193
Satunnaiset tuotot	0	7 944
Tulorahoituksen korjauserät - Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-429	-8 562
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	142	390
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus	433	9 240
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	169	3
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	300
Kokonaistulot yhteensä	23 209	30 525
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	19 749	19 083
Korkokulut	19	8
Muut rahoituskulut	370	270
Investoinnit		
Investointimenot	2 040	1 806
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	357	492
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	135	0
Kokonaismenot yhteensä	22 670	21 659

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 23 209 - 22 670 = 539

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 912 - 373 = 539

Kokonaistulojen ja -menojen analysointi:

Vuoden 2022 kokonaistulot olivat 23,2 milj. euroa ja kokonaismenot 22,7 milj. euroa.

Kokonaistulot pienenevät edellisvuodesta noin 7,3 milj. euroa johtuen lähinnä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen pienentymisestä. Edellisenä vuonna poikkeuksellisen suuri luovutustulo aiheutui Enontekiön Sähkö Oy:n osakkeiden myynnistä. Myös toimintatuotot ja investointien rahoitusosuudet pienenevät.

Kokonaismenot puolestaan kasvoivat noin 1,0 milj. eurolla johtuen toimintakulujen, muiden rahoituskulujen ja investointimenojen kasvusta.

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Konsernituloslaskelmassa esitetään yhdistelmä kunnan ja sen tytär-, osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä. Konsernituloslaskelma ja siitä esitettävät tunnusluvut kuvaavat kuntakonsernin tulorahoituksen riittävyttä ja toiminnan taloudellista tulosta.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltyt yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2	-
Muut yhtiöt	2	-
Kuntayhtymät	4	-
Osakkuusyhteisöt	1	1
Yhteensä	11	1

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjeessa on määritelty konserniohjeen tarkoitus ja tavoite, soveltamisala, ohjeen sitovuus, konsernijohto ja toimielinten toimivallanjako sekä konserniyhtiöiden johtaminen ja hallinto. Konserniohje sisältää mm. tytäryhteisöjen neuvotteluvälitteet, konserniraportoinnin sekä tarkastusta ja valvontaa koskevat velvoitteet. Konserniohjeessa linjataan hankintoja, henkilöstöpolitiikkaa, riskienhallintaa ja tietoturvapolitiikkaa, konsernipalveluita sekä tiedotusta. Konserniohjeen mukaan kunnanvaltuusto määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset sekä päättää kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Enontekiön kuntakonsernin konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa.

Konserniohjeen mukaan kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajat ja antanut yhtiökokousedustajille ohjeita mm. hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta sekä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta tärkeimpiin käsiteltäviin asioihin.

Konsernin toiminnan ohjaamista kehitetään edelleen kunnassa mm. raportoinnin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernirakenteen muutokset

Ei muutoksia konsernirakenteessa vuonna 2022. Enontekiön Kehitys Oy:n toiminimi muuttuu 1.1.2023 alkaen Enontekiön Liikekiinteistöt Oy:ksi, johon fuusioituu Kiinteistö Oy Enontekiön Virastotalo.

Kunnan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen vuoden 2022 tulokset

1 000 euroa	2022	2021
Tytäryhteisöt		
ENF Infra Oy	-1	-70
Enontekiön Kehitys Oy	149	-35
Enontekiön Lentoasema Oy	-206	-12
Enontekiön Vesihuolto Oy	-42	-115
Kiint. Oy Enontekiön kunnan asunnot	41	-78
Kiint. Oy Enontekiön Virastotalo	-77	-48
Osakkuusyhteisöt		
As. Oy Enontekiön Saanansäde 4	0	0
Kyrön Vesihuolto Oy	-27	-7

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Enontekiön kuntakonsernin tulevaisuuden haasteet ovat suuria lähinnä tytäryhtiöiden investointitarpeista johtuen. Vaadittavien investointien toteuttaminen tulee kasvattamaan konsernin velkaantuneisuutta.

Enontekiön Vesihuolto Oy:n merkittävät investointihankkeet ovat Kilpisjärven vesi- ja viemäriverkoston uudistaminen ja Hetan jätevedenpuhdistamon suunnitteleminen ja rakentaminen. Talousarviossa 2023 ja taloussuunnitelmassa 2024-2025 on varauduttu yhteensä 2,65 miljoonan investointeihin.

Kiinteistö Oy Enontekiön asuntojen kunnostustöiden painopistealueet ja etenemisjärjestys on tehty laaditun kuntokartoituksen perusteella. Suunnittelutyötä jatkettiin. Suunnittelutyön lähtökohtana on asettaa sellaiset kunnostustyöt etusijalle, joilla on mahdollisimman suuri vaikutus ennalta arvaamattomien vahinkojen syntymisen vähentämiseen, jotta käyttöaste pysyy jatkossakin vähintään nykytasolla. Tulevien kunnostustöiden rahoituksen varmistamiseksi vuokriin kohdistuu jatkossakin korotuspaineita. Talousarviossa 2023 ja taloussuunnitelmassa 2024-2025 on varauduttu yhteensä 0,98 miljoonan investointeihin.

Enontekiön Kehitys Oy:n toiminimi muuttuu 1.1.2023 alkaen Enontekiön Liikekiinteistöt Oy:ksi. Yhtiöön fuusioituu Kiinteistö Oy Enontekiön Virastotalo. Talousarviossa 2023 ja taloussuunnitelmassa 2024-2025 on varauduttu yhteensä 1,5 miljoonan investointeihin. Investoinneista valtaosa kohdistuu virastotalon peruskorjaukseen.

Enontekiön Lentoasema Oy ja ENF Infra Oy pyrkivät stabilisoimaan ja kehittämään toimintaansa. Kunnan tulee varautua yhtiöiden taloudelliseen ja toiminnalliseen tukemiseen jatkossakin.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on 28.4.2022 antamallaan päätöksellä (555/2022) kumonnut Enontekiön kunnanvaltuuston päätöksen 2.12.2020 §67, jossa Enontekiön kunta päätti myydä Enontekiön Sähkö Oy:n osakekannan Neve Isommus Oy:lle. Neve Isommus Oy ja Neve Oy hakivat valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka ei 2.5.2023 antamallaan päätöksellä myöntänyt valituslupaa. Korkein hallinto-oikeus ei siten anna ratkaisua valitukseen.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konserniohjeen mukaan mm. kunnanhallitus antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin ja seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus on vuonna 2022 ohjannut yhtiöitä tarvittaessa. Konserniohjeen mukaan kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajat ja antanut yhtiökokousedustajille ohjeita mm. hallituksen jäsenten valinnasta sekä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta tärkeimpiin käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallitus on antanut ennakkokäsityksiä konserniohjeen mukaisesti.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Valtuusto on asettanut kuntakonsernin tavoitteet kunnan talousarviossa 2022 ja tavoitteiden toteutuminen on selostettu myöhemmin tytäryhteisöjen tuloskorteissa. ENF Infra Oy:lle ja Enontekiön Lentoasema Oy:lle ei valtuusto asettanut toiminnallisia tavoitteita vuodelle 2022.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhtiöiden toimintaa ja taloutta on seurattu yhtiöiden toimittamien tietojen ja raporttien pohjalta ja keskusteluin yhtiöiden toimitusjohtajien kanssa. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajia on kuultu tarvittaessa kunnanhallituksen kokouksissa ja valtuustoseminaareissa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja –palveluiden käyttö

Konserniohje sisältää ohjeistusta keskitetyistä konsernitoiminnoista mm. hankinnoista ja henkilöstöpolitiikasta.

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, jotka konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut ja arkistointi sekä monistus- ja painatuspalvelut.

Kunta tuottaa kunnan määräämisvallassa oleville yhtiöille taloushallinnon palveluja, osittain toimitilapalveluja, tietohallinnon palveluita ja kopiointipalvelua. Hinnoittelu tapahtuu omakustannusperiaatteella.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kukin tytäryhtiö vastaa riskien kartoittamisesta, vahinkojen ehkäisemisestä ja vakuuttamisesta. Kunta on kilpailuttanut vakuutukset ja yhtiöt arvioivat vakuutustarpeensa ja tekevät vakuutus sopimukset vakuutusyhtiöiden kanssa. Riskien arviointi ja toimenpiteet niiden hallitsemiseksi ja vakuuttamiseksi ovat yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla.

Yhtiöiden toimitusjohtajilta saadun tiedon mukaan mm. tilaukset, laskujen tarkastus ja maksatus, tilinkäyttöoikeudet, vakuutukset on asianmukaisesti hoidettu yhtiöissä.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	2022	2021
Toimintatuotot	9 063	8 700
Toimintakulut	-25 409	-24 017
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-14	-4
Toimintakate	-16 360	-15 321
Verotulot	7 179	6 808
Valtionosuudet	9 856	9 712
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5	6
Muut rahoitustuotot	2 717	1 197
Korkokulut	-50	-30
Muut rahoituskulut	-211	-277
Vuosikate	3 138	2 093
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 419	-1 123
Satunnaiset erät	0	7 712
Tilikauden tulos	1 719	8 683
Tilinpäätössiirrot	0	1
Tilikauden verot	-3	2
Laskennalliset verot	3	0
Vähemmistöosuudet	1	0
Tilikauden ylijäämä	1 720	8 686

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	36	36
Vuosikate/Poistot, %	221	186
Vuosikate, €/asukas	1 731	1 170
Asukasmäärä	1 813	1 789

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 €	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 138	2 093
Satunnaiset erät	0	7 712
Tilikauden verot	0	2
Tulorahoituksen korjauserät	-447	-8 258
	<u>2 691</u>	<u>1 549</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 215	-3 673
Rahoitusosuudet investointimenoihin	160	400
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	434	7 989
	<u>-2 621</u>	<u>4 715</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	70	6 265
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-3
Antolainasaamisten vähennykset	0	3
	<u>0</u>	<u>0</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 042	798
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-560	-673
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-135	300
	<u>347</u>	<u>425</u>
Oman pääoman muutokset	-209	1 050
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-11	-15
Vaihto-omaisuuden muutos	-53	94
Saamisten muutos	185	410
Korottomien velkojen muutos	339	-522
	<u>460</u>	<u>-32</u>
Rahoituksen rahavirta	598	1 442
Rahavarojen muutos	668	7 707
Rahavarat 31.12.	10 626	9 958
Rahavarat 1.1.	9 958	2 251
	<u>668</u>	<u>7 707</u>
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	6 532	7 715
Investointien tulorahoitus, %	103	64
Laskennallinen		
lainanhoitokate (>2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, <1 heikko)	2,7	1,9
Kassan riittävyys, pv	132	127

KONSERNITASE

1 000 €	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	56	49
Muut pitkävaikutteiset menot	30	79
Ennakkomaksut	2	1
	<u>89</u>	<u>129</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 176	940
Rakennukset	11 718	11 070
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 302	3 372
Koneet ja kalusto	425	435
Muut aineelliset hyödykkeet	10	10
Ennak.maks. ja kesk.eräiset hankin.	2 242	1 374
	<u>18 872</u>	<u>17 200</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	44	58
Muut osakkeet ja osuudet	2 084	2 084
Muut lainasaamiset	32	32
Muut saamiset	5	5
	<u>2 166</u>	<u>2 179</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	21 127	19 508
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
	126	138
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
	147	94
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1	1
Lyhytaikaiset saamiset	2 586	2 475
	<u>2 587</u>	<u>2 476</u>
Rahoitusarvopaperit		
	1	31
Rahat ja pankkisaamiset	10 625	9 926
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 360	12 527
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 612	32 173

KONSERNITASE**1 000 €** **31.12.2022** **31.12.2021****VASTATTAVAA****OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	6 093	6 093
Arvonkorotusrahasto	585	585
Muut omat rahastot	1 740	1 740
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 047	2 569
Tilikauden ylijäämä	1 720	8 686
	<u>21 184</u>	<u>19 673</u>

VÄHEMMISTÖOSUDET

2 3

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	139	169
	<u>139</u>	<u>169</u>

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

161 184

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	5 139	4 562
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	440	422
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 843	4 073
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 703	3 086
	<u>13 126</u>	<u>12 144</u>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ**34 612** **32 173****KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT**

Konsernin omavaraisuusaste, %	61	61
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	50	48
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	12 766	11 255
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	7 042	6 291
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	8 982	8 636
Konsernin lainakanta 31.12., €/asukas	4 954	4 827
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	9 295	8 967
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	5 127	5 012
Konsernin lainasaamiset, 1 000 €	32	32
Asukasmäärä	1 813	1 789

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapaino

Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnan tilikauden tulos muodostui 1 876 190,44 euroa ylijäämäiseksi. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä siten, että

1. tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 6.231,31 euroa
2. tilikauden ylijäämä 1.882.421,75 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä –tilille.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa ei ole aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä alijäämiä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuminen –osa sisältää toimialojen talousarvion toteumavertailun, laskelmaosan ja konserniin kuuluvien suurimpien tytäryhteisöjen tavoitteiden toteuman. Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet eivät oikeudellisesti sido tytäryhteisöjä, vaan niiden tarkoituksena on tuoda esille pääomistajan tahto. Talousarvion toteumavertailussa on esitetty valtuuston talousarviossa hyväksymän sitovuustason mukaisten määrärahojen, tuloarvioiden, investointien ja toiminnan tavoitteiden toteumat ja niiden olennaiset poikkeamat talousarvioon.

Laskelmaosassa on esitetty talousarvion tuloslaskelman, investointien ja rahoituslaskelman toteumavertailut.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMISVERTAILU TOIMIALOITTAIN

KÄYTTÖTALOUS 1 000 €	TA 2022 Alkuper.	TA 2022 Muutokset	TA 2022 Muutettu	Toteuma 2022	Poikkeama *		TP 2021
					€	%	
HALLINTO							
Toimintatuotot	239	0	239	204	-35	-15 %	259
Henkilöstökulut	-1 039	0	-1 039	-961	78	8 %	-1 054
Palvelujen ostot	-674	0	-674	-645	29	4 %	-605
Muut toimintakulut	-300	0	-300	-293	7	2 %	-301
Toimintakulut	-2 014	0	-2 014	-1 900	114	6 %	-1 960
TOIMINTAKATE	-1 775	0	-1 775	-1 696	79	4 %	-1 701
PERUS- JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO							
Toimintatuotot	6	0	6	289	283	4719 %	437
Henkilöstökulut	-105	0	-105	-99	6	6 %	-103
Palvelujen ostot	-2 601	0	-2 601	-3 064	-463	-18 %	-2 734
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0		0
Toimintakulut	-2 706	0	-2 706	-3 163	-457	-17 %	-2 836
TOIMINTAKATE	-2 700	0	-2 700	-2 874	-174	-6 %	-2 399
ERIKOISSAIRAANHOITO							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0		0
Henkilöstökulut	-7	0	-7	-7	0	4 %	-7
Palvelujen ostot	-2 993	0	-2 993	-3 240	-247	-8 %	-3 116
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0		0
Toimintakulut	-3 000	0	-3 000	-3 247	-247	-8 %	-3 123
TOIMINTAKATE	-3 000	0	-3 000	-3 247	-247	-8 %	-3 123
PELASTUSTOIMI							
Toimintatuotot	0	0	0	0	0		0
Henkilöstökulut	-13	0	-13	-12	1	8 %	-12
Palvelujen ostot	-325	0	-325	-360	-35	-11 %	-321
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0		0
Toimintakulut	-338	0	-338	-372	-34	-10 %	-333
TOIMINTAKATE	-338	0	-338	-372	-34	-10 %	-333
KEHITTÄMINEN JA ELINVOIMA							
Toimintatuotot	201	0	201	219	18	9 %	78
Henkilöstökulut	-381	0	-381	-324	57	15 %	-233
Palvelujen ostot	-330	0	-330	-268	62	19 %	-307
Muut toimintakulut	-130	0	-130	-88	42	32 %	-90
Toimintakulut	-841	0	-841	-680	161	19 %	-630
TOIMINTAKATE	-640	0	-640	-461	179	28 %	-552

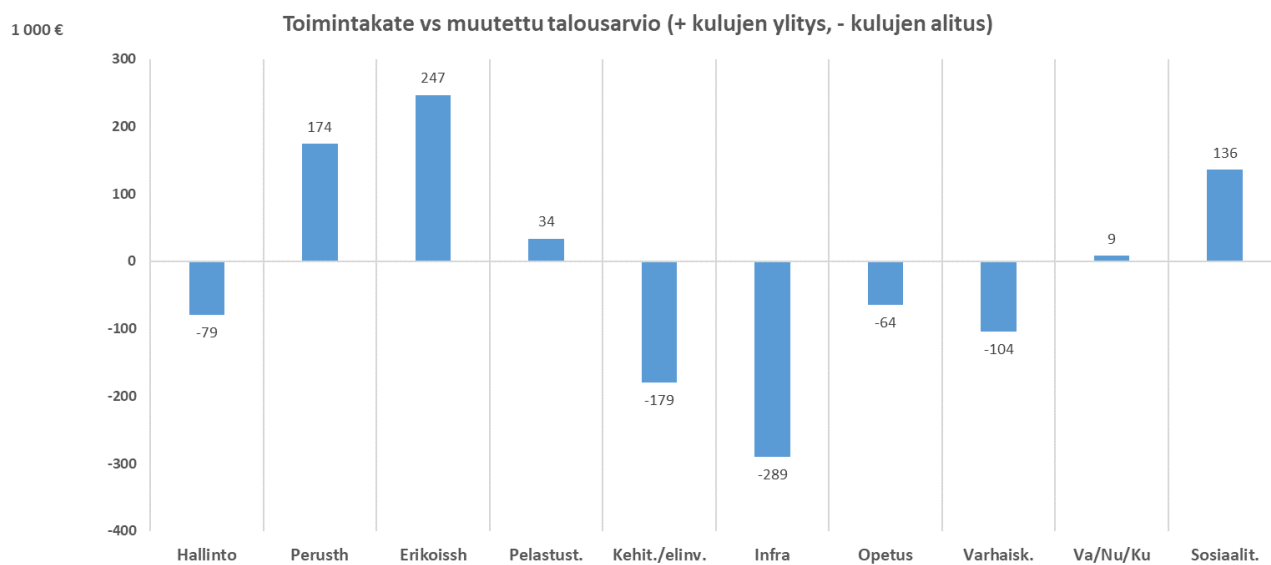
KÄYTTÖTALOUS	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
INFRASTRUKTUURI							
Toimintatuotot	841	0	841	1 222	381	45 %	1 451
Henkilöstökulut	-477	0	-477	-463	15	3 %	-452
Palvelujen ostot	-320	0	-320	-337	-17	-5 %	-459
Muut toimintakulut	-328	0	-328	-418	-89	-27 %	-354
Toimintakulut	-1 126	0	-1 126	-1 217	-92	-8 %	-1 266
TOIMINTAKATE	-285	0	-285	4	289	102 %	185
OPETUSTOIMI							
Toimintatuotot	394	0	394	447	54	14 %	430
Henkilöstökulut	-2 341	0	-2 341	-2 395	-54	-2 %	-2 247
Palvelujen ostot	-709	0	-709	-997	-287	-40 %	-877
Muut toimintakulut	-569	0	-569	-218	351	62 %	-193
Toimintakulut	-3 620	0	-3 620	-3 609	11	0 %	-3 317
TOIMINTAKATE	-3 226	0	-3 226	-3 162	64	2 %	-2 887
VARHAISKASVATUS							
Toimintatuotot	46	0	46	88	42	93 %	83
Henkilöstökulut	-558	0	-558	-626	-68	-12 %	-599
Palvelujen ostot	-75	0	-75	-63	12	16 %	-88
Muut toimintakulut	-208	0	-208	-90	117	57 %	-114
Toimintakulut	-840	0	-840	-779	61	7 %	-801
TOIMINTAKATE	-794	0	-794	-690	104	13 %	-718
VAPAA-AIKA, NUORISO JA KULTTUURI							
Toimintatuotot	211	0	211	212	0	0 %	212
Henkilöstökulut	-484	0	-484	-429	55	11 %	-479
Palvelujen ostot	-234	0	-234	-300	-67	-29 %	-246
Muut toimintakulut	-214	0	-214	-211	2	1 %	-166
Toimintakulut	-931	0	-931	-940	-9	-1 %	-891
TOIMINTAKATE	-720	0	-720	-729	-9	-1 %	-680
SOSIAALITOIMI							
Toimintatuotot	507	0	507	556	48	10 %	547
Henkilöstökulut	-1 994	0	-1 994	-1 903	91	5 %	-1 985
Palvelujen ostot	-1 045	0	-1 045	-1 295	-249	-24 %	-1 249
Muut toimintakulut	-618	0	-618	-644	-27	-4 %	-691
Toimintakulut	-3 657	0	-3 657	-3 842	-185	-5 %	-3 926
TOIMINTAKATE	-3 150	0	-3 150	-3 286	-136	-4 %	-3 379

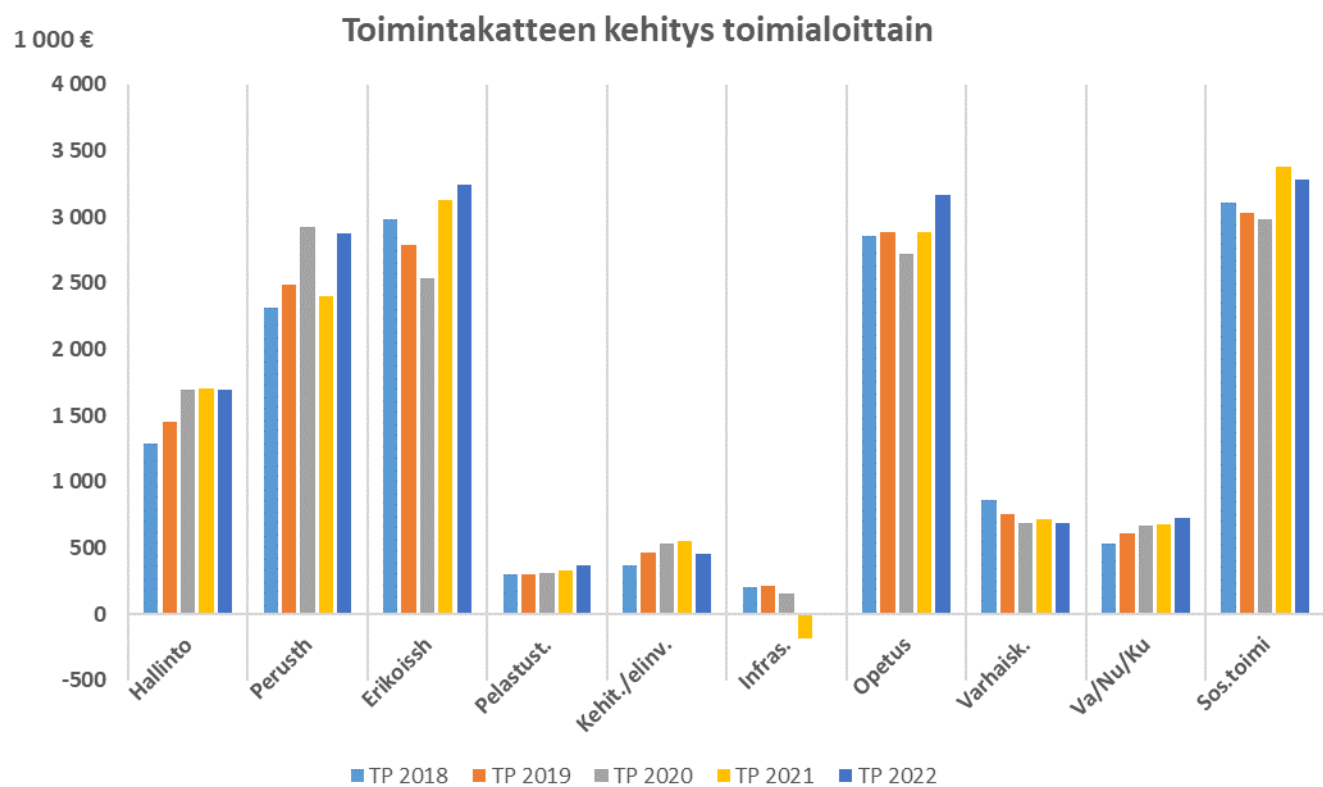
KÄYTTÖTALOUS	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
KUNTA YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	2 445	0	2 445	3 238	793	32 %	3 496
Henkilöstökulut	-7 400	0	-7 400	-7 218	182	2 %	-7 171
Palvelujen ostot	-9 306	0	-9 306	-10 568	-1 263	-14 %	-10 002
Muut toimintakulut	-2 367	0	-2 367	-1 962	404	17 %	-1 910
Toimintakulut	-19 073	0	-19 073	-19 749	-676	-4 %	-19 083
TOIMINTAKATE	-16 628	0	-16 628	-16 512	116	1 %	-15 587

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Kuntakonsernin yhteiset tavoitteet, mittarit ja vastuut

Enontekiön kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 18.5.2022 Enontekiön kuntastrategian 2022-2025.

Vuoden 2022 talousarvio on tehty edellisen valtuuston 20.12.2017 hyväksymän strategian mukaisesti. Tavoitteet, mittarit ja vastuut on tässä tilinpäätöksessä raportoitu hyväksytyyn talousarvion mukaisti.

Yhteiset tehtävät

- Hyvinvointipalvelut / hyvinvointiprosessi
- Elinvoimapalvelut / elinvoimaproseessi
- Hallintopalvelut / tukiprosessi
- Johtamispalvelut / johtamisproseessi
- Henkilöstöpalvelut / henkilöstöproseessi
- Konsernipalvelut / konserniproseessi (siirretään johtamispalveluihin).

Vuoden 2022 toiminnan keskeiset tavoitteet ovat

- Ikäihmisten palvelujen kehittäminen (hyvinvointi)
- Koulunuorisotyön kehittäminen (hyvinvointi)
- Saavutettavuuden ml. lentoasema, matkailumarkkinoinnin ja kaavoituksen edistäminen (elinvoima)
- Työllisyyden parantaminen (elinvoima)
- Etätyön edistäminen (vetovoima / pitovoima)
- Digitalisaation edistäminen (hallinto)
- Henkilöstön työn tukeminen ja kehittäminen (henkilöstö)
- Kunnan maineen vahvistaminen (vetovoima).

Talousarviossa asetetut yhteiset tavoitteet, mittarit ja vastuutaho vuodelle 2022

1. HYVINVOINTI

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Vastuu
Laadukkaat peruspalvelut	Asiakaskysely	Palvelualueet
Terveelliset elämäntavat	Sairastavuus	Palvelualueet
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimeenpano	toimialojen laadulliset arviot	toimielimet ja palvelualueet

2. ELINVOIMA

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Vastuu
Saavutettavuus ja lentoaseman toiminta	Matkailijoiden määrä	Kunnanhallitus Palvelualueet johtaminen, hallinto ja elinvoima
Laadukkaat yrityspalvelut	Palaute yritysneuvonnasta	Elinvoiman palvelualue
Maankäyttöpalvelut	Hyväksytyt kaavat	Elinvoiman palvelualue

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Vastuu
Toimivat maaseutupalvelut	Itsearviointi	Elinvoiman palvelualue
Poro- ja luontaiselinkeinojen toiminnan turvaaminen	Itsearviointi	Elinvoiman palvelualue

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Vastuu
Puhdas luonto ja viihtyisä asuinympäristö	Hyvinvointikysely	Palvelualueet, yritykset ja kuntalaiset
Myönteinen kuntakuva	Ulkopuolinen arvio	Toimielimet, palvelualueet ja kuntalaiset, viestintä

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Vastuu
Yritysten taloudelliset edellytykset	Yritysmittarit	Elinvoiman palvelualue
Työllisyyden aste Lapin keskiarvossa	TE-toimiston mittarit	Palvelualueet

3. JOHTAMINEN

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Vastuu
Kaikki toimielimet ja viranhaltijat sitoutuneet lakeihin ja ohjeisiin	Valitusten ja kanteluiden tulokset	Palvelualueet
Asiakkaita palvellaan ”yhden luukun” periaatteella	Asiakaspalaute	Palvelualueet

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Vastuu
Osaamisen kehittäminen	Koulutustilaisuudet	Henkilöstön palvelualue
Arvoperustainen toiminta	Itsearviot	Palvelualueet

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Vastuu
Talousarvion toteutuminen	Tilinpäätös	Toimielimet ja palvelualueet

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Vastuu
Tavoitteita tukeva alueellinen yhteistyö	Yhteistyötilaisuudet	Toimielimet ja palvelualueet

Yhteisten tavoitteiden toteutuma vuonna 2022

Yhteiset tavoitteet on huomioitu toimialojen ja tytäryhtiöiden tuloskorteissa ja niissä on selvitetty tavoitteiden toteutuminen.

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen alaisia toimialoja vuonna 2022 olivat hallinto, perus- ja ympäristöterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, pelastustoimi sekä kehittäminen ja elinvoima.

Hallinnon toimialue sisältää yleishallinnon, vaalit ja hallinnon. Yleishallinnon alla on kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston, vanhusneuvoston, kuntalaisfoorumin, kunnallisverotuksen kustannuspaikat. Hallinnon kustannuspaikka sisältää hallinto- ja talouspalveluiden kustannuspaikat, ICT-palvelut, viestinnän sekä työsuojelu- ja henkilöstöhallinnon kustannuspaikat.

Kunnanhallituksen alaiset toimialat ylittivät talousarviossa varatun toimintakatteen 196 000 eurolla:

- hallinnon toimialan toimintakate alittui 79 000 eurolla
- perus- ja ympäristöterveydenhuolto ylittyi 174 000 euroa
- erikoissairaanhoido ylittyi 247 000 eurolla
- pelastustoimi ylittyi 34 000 eurolla
- kehittäminen ja elinvoima toimiala alittui 179 000 eurolla.

KUNNANHALLITUS (lautakunta)

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	171	0	171	156	-15	-9 %	181
Maksutuotot	5	0	5	5	0	9 %	9
Tuet ja avustukset	248	0	248	539	291	117 %	574
Vuokratuotot	6	0	6	9	3	42 %	4
Muut toimintatuotot	15	0	15	3	-12	-81 %	6
Toimintatuotot yhteensä	446	0	446	712	266	60 %	774
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 140	0	-1 140	-1 046	94	8 %	-1 044
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-361	0	-361	-328	33	9 %	-333
Muut henkilösivukulut	-45	0	-45	-29	16	36 %	-32
Henkilöstökulut yhteensä	-1 546	0	-1 546	-1 403	143	9 %	-1 409
Palvelujen ostot	-6 923	0	-6 923	-7 577	-654	-9 %	-7 082
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-253	0	-253	-223	31	12 %	-241
Avustukset	-27	0	-27	-20	8	28 %	-20
Vuokratulut	-100	0	-100	-88	11	11 %	-92
Muut toimintakulut	-50	0	-50	-51	0	-1 %	-37
Toimintakulut yhteensä	-8 899	0	-8 899	-9 361	-463	-5 %	-8 882
Toimintakate	-8 453	0	-8 453	-8 649	-196	-2 %	-8 108

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Hallinto 2022

Toimialan tehtävät

- Vastaa kuntakonsernin johtamisesta ml. talous, kunnan kokonaiskehittämisestä, kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista, kunnanhallituksen asioiden valmistelusta, esittelystä ja päätösten täytäntöönpanosta, edunvalvonnasta, suhdetoiminnasta, elinvoiman johtamisesta sekä viestinnästä ja markkinoinnista.
- Järjestää kunnan ja hallinto- ja talouspalvelut kunnalle ja osin tytäryhtiöille.
- Tuottaa hallinnollisia palveluja kunnan eri toimialoille ja neuvoo eri yksiköjä niille kuuluvien tehtävien hoitamisessa sekä vastaa taloussuunnittelusta, taloudenhoidosta, tietohallinnosta, ICT-palveluista ja vaaleista. Hallinto sisältää mm. kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston, vanhusneuvoston, kuntalaisfoorumin, kunnallisverotuksen, vaalien, keskustoimiston, ICT:n, Väärtipäivien, keskuskeittiön ja siivouspalveluyksikön kustannuspaikat.
- Vastaa kunnan viestinnän ja matkailumarkkinoinnin kehittämisestä, suunnittelusta ja toimeenpanosta sekä tukee kuntakonsernin viestinnän suunnittelua ja toimeenpanoa
- Vastaa kunnan henkilöstön ja henkilöstöhallinnon kehittämisestä, suunnittelusta ja toimeenpanosta sekä tukee kuntakonsernin henkilöstöhallinnon suunnittelua ja toimeenpanoa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hallinnon toimiala toimi vajaamiehityksellä koko vuoden. Vuoden 2022 aikana kunnanjohtaja ja hallintojohtaja vaihtuivat. Enontekiö oli vailla hallintojohtajaa 5 kuukautta. Henkilöstöjohtajan irtisanoutumisen vuoksi henkilöstöjohtajan virka jäi avoimeksi 5 kuukaudeksi ja se lakkautettiin virasto-organisaatiouudistuksessa. Hallintojohtajan tehtäviä on jaettu hallinnon muulle henkilöstölle aluksi hallintojohtajan puuttumisen vuoksi. Myöhemmin tehtäviä jaettiin hallinnon henkilöstölle, koska elokuussa aloittanut hallintojohtaja teki henkilöstöjohtajan tehtäviä. Hallintoa kuormitti koko vuoden useat kokouksista tehdyt valitukset ja kantelut. Myös hyvinvointialueelle siirtyminen aiheutti merkittävää lisätyötä hallinnossa.

Henkilöstövajeesta huolimatta keskeiset asiakokonaisuudet on saatu hoidettua. Organisaatiouudistus päätettiin vuoden 2022 aikana luottamushenkilöiden kuin virasto-organisaation osalta. Myös hallintosääntö saatiin uudistettua. Hallintosääntö on hyväksytty 15.2.2023 valtuustossa.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. HYVINVOINTI

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Päätöksenteko ja hallinto toimivat hyvin ja antavat tarvittavan tuen peruspalveluille Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ovat hyvät.	Asiakaskyselyt Saatu palaute Kuntalaisten vaikuttamiskanavat toimivat (foorumit, neuvostot, nuorisovaltuusto, aloitteet, kylätilaisuudet, julkiset valtuustoseminaarit)	Asiakaskyselyä ei ole tehty. Vaikuttamiselimet ovat kokoontuneet suunnitellusti, kunnanhallitus on käsitellyt 2021-2022 aloitteet.	Kunnanhallitus Palvelualueet/ toimialat/ tytäryhtiöt

Kuntalaisten yhteisöllisyyden vahvistaminen	Mediaseurannan raportit Toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten pitävyys	Syksyn kuntalaisfoorumi ja kylätilaisuudet jätettiin pitämättä kunnanjohtajavaihdosten vuoksi. Jatkuva seuranta, ei erillistä koostettua vuosiraporttia Toimielinten päätökset ovat pääosin pitäneet.	
Palveluita kehitetään ajasta ja paikasta riippumattomiksi	Digitaalisesti / virtuaalisesti saavutettavien palveluiden kehitys Digitiekartan toimeenpano	Digitiekarttaluonnos laadittu, mutta sitä ei ole käsitelty kunnanhallituksessa.	Kaikki palvelualueet
Päätöksenteon edellytysten turvaaminen	Tiedolla johtamisen ja hyvän hallinnon toimintatavat on sisäistetty ja käytössä	Hyvän hallinnon turvaamiseksi aloitettu keskeisten toimintaa ohjaavien asiakirjojen päivitystyö. Hallintosäätöuudistus vireillä (hyv. 15.2.2023 kv).	Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja Hallinnon toimiala
Edunvalvonta ja viestintä sote-muutoksessa	Paikallisten palvelujen laatu, määrä, saatavuus ja saavutettavuus	Edunvalvontaa tehty. Paikallisten palvelujen määrä, saatavuus ja saavutettavuus pysynyt samana vuoden 2023 alusta.	Poliittinen johto/ kunnanhallitus/ kunnanjohtaja / hallintojohtaja

2. ELINVOIMA

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Saavutettavuuden edistäminen kaikkien maan-, ilma- ja tietoliikenneasioiden valmistelu ja päätöksenteko on hyvällä tasolla	Saatu palaute Eri liikennemuotojen toimivuus ja edistyminen	VT 21 korjaus sai suunnittelumäärärahan, lentokentän korjausavustuspäätös saatu, nettisivujen uudistaminen siirtynyt vuodelle 2023.	Kunnanhallitus Kaikki palvelualueet
Toimiva matkailumarkkinointi	Enontekiön tunnettavuus Sisältöjen laadun itsearviointi Yritysyhteistyön toimivuus	Matkailumarkkinoinnin organisaatiomallin uudistaminen aloitettu. Ei itsearviointia. MaRy kokoontunut sovitusti.	Kaikki palvelualueet, erityisesti elinvoima

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Poro- ja luontaiselinkeinoihin vaikuttavien asioiden	Erämaalentojen määrä Lähiruoan osuus ruokapalvelun raaka-	yht. 62 lentoa. 20,5 %	Kehittäminen ja elinvoima Hallinto

valmistelu ja päätöksenteko hyvällä	aineista vähintään 25 % Saatu palaute		Kaikki palvelualueet ja yhtiöt
Aktiivinen vuoropuhelu paliskuntien kanssa ja poroelinkeinoon liittyvien kehittämishankkeiden tukeminen	Käytyjen neuvottelujen määrä	Horisontti2020 hakemus tehty yhteistyössä paliskuntien kanssa.	Toimiala

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Puhdas luonto, viihtyisä asuin ympäristö ja hyvälaatuiset vuokra-asunnot	Itsearviointi ja asiakaspalaute	Palautteen perusteella vuokra-asuntoja kaivataan lisää. Myös asuntojen lämmitysmuotoihin kaivataan muutosta.	Palvelualueet, kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt
Ilmastomuutoksen torjunnan huomioonottaminen päätöksenteossa	Hiilineutraali tiekartta	Konserniyhtiön hiilineutraaliin hankkeeseen annettu myönteinen ennakkokäsitys. Hinku-raportointi tehty.	Valtuusto ja kunnanhallitus Tytäryhtiöt Kaikki palvelualueet ja toimialat
Uusia asukkaita ja yrityksiä Enontekiölle sekä nykyisistä asukkaista ja yrityksistä kiinnipitäminen	Asukasluvu Yritysten lukumäärä Toimeenpantu asukasmarkkinointikampanja	1 813 (2021: 1789) Enontekiöllä sijaitsee 182 yritystä (toimipaikkojen määrä, Tilastokeskus). Henkilöstöä yhteensä 235 ja liikevaihto yhteensä noin 48,5 miljoonaa euroa. Kuntamarkkinointia ilmoituksella asuntomessujen messulehdessä, toistona Habitare-messujen messulehdessä.	Kaikki toimielimet ja palvelualueet
Myönteinen kuntakuva	Tiedon saatavuus kunnan palveluista Vetovoimatekijöiden esiintuominen mukaan lukien erilaiset kampanjat	Päätöstiedottamista lisätty. Kaamoskameran näkyvyys mediassa, matkailumarkkinoinnin toimenpiteet. kuntamarkkinointikampanja Riihimäen Erämessuilla	Palvelualueet, kaikki viestijät ja kuntalaiset Elinvoima ja kehittäminen
Toimiva päätöksenteko maankäyttö-palveluissa	Tonttien määrä eri käyttötarkoituksiin	Hetta (kpl): Asuinpientalopaikka (AO ja AP): 36 Lomarakennuspaikka (RA): 6 Asuinrivitalopaikka (AR): 2 Teollisuus (T ja TY): 2 Liikekiinteistöpaikka (KL) 2 Kilpisjärvi (kpl):	Valtuusto ja kunnanhallitus Elinvoiman palvelualue

	Hyväksytyt kaavat	Asuinpientalopaikka (AP): 1 Matkailupalvelurakentaminen (RM): 4 Karesuvanto: Teollisuusalue 1 kpl 0,9 ha Palojoensuu: Asuinpientalopaikka (AO) 5, (AP) 2 Peltovuoma: Asuinpientalopaikka (AO) 4 Laadittujen kaavojen määrä: 2 kpl (Revontulentie ja Pikku-Jyppyrä)	
--	-------------------	---	--

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Yhteistyö alueen yritysten kanssa toimii	Tapaamiset yrittäjien kanssa Yrittäjien edustajien kuuleminen asioissa, joilla vaikutusta yrityksiin	Järjestetty yritysfoorumi, yrittäjien kanssa käyty keskustelua.	Kunnanhallitus, kunnanjohtaja, kehitysjohtaja
Työllisyysasteen parantaminen	Työllisyyden toimenpideohjelma hyväksytty ja toimeenpantu	Kunnassa ei ole ollut nimettynä henkilöä, joka olisi vastannut kokonaisvaltaisesti työllisyydestä.	Palvelualueet Hyvinvoiva kuntalainen -hanke
Yrittäjyyden tukeminen päätöksenteossa	Yritysvaikutusten arviointi käytössä kaikissa toimielimissä	Yritysvaikutusten arviointi on pöytäkirjapohjassa, mutta se ei ole tosiasiallisesti käytössä, koska valittu toimintatapa on raskas.	Kaikki

3. JOHTAMINEN

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Kaikki toimielimet ja viranhaltijat sitoutuneet lakeihin, sääntöihin ja ohjeisiin	Toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten pitävyyttä	toimielimet ja viranhaltijat noudattavat lakeja. Kunnan sääntöjä ja ohjeita päivitetään vastaamaan lainsäädäntöä.	Kunnanhallitus Palvelualueet Tytäryhtiöt
Aluevaalien järjestäminen	Lainmukaiset vaalit	Järjestetty aluevaalit.	Kunnanhallitus, keskusvaalilautakunta

Hallintosäännön päivittäminen	Kuntalain mukainen ja johtamisjärjestelmää tukeva hallintosääntö	Hallintosääntö päivitetty. Hyväksytty kv 15.2.2023.	Valtuusto, kunnanhallitus, hallintojohtaja
Digitalisaation edistäminen	ICT-kehittämissuunnitelma laadittu Henkilöstö- ja taloushallinnon kehittäminen. Tiedonhallintamalli hyväksytty ja järjestelmä laadittu.	ICT-kehittämissuunnitelmaa ei laadittu. Taloushallinnossa otettu käyttöön uusi ohjelmisto talousarvion laadintaan ja talouden seurantaan. Tiedonhallintamalli tekeillä ja järjestelmä hankittu.	ATK-vastaava Hallinnon toimiala/ hallintojohtaja ja henkilöstöjohtaja

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Osaamisen kehittäminen	Koulutustilaisuuksiin osallistuminen Kehityskeskustelut käyty	39 koulutuspäivää. Kehityskeskusteluja ei ole käyty.	Kaikki Henkilöstön palvelualue
Arvoperustainen toiminta	Myönteinen työnantajakuva Toiminta on huoneentaulun mukaista Kuntastrategia ohjaa talousarvioita Toimiva idea- ja kokeilukulttuuri	Ei muutosta Huoneentaulu ei ole käytössä Kyllä, Ideointia tehdään päivittäisellä tasolla yhdistettynä perustyöhön.	Palvelualueet
Työhyvinvointi	TYHY-tapahtumien järjestäminen Hyvinvointikyselyn tulosten analysointi Toimiala /-pistekokoukset sekä niistä viestintä Sisäisen viestinnän prosessien ja menetelmien kehittäminen	Ei toteutunut. Kysely tehtiin 2022 lopussa, tulokset analysoidaan v. 2023 alussa. Toimialakokouksia/ toimipistekokouksia järjestetty yksittäisinä vuoden aikana henkilöstövajauksen vuoksi. Ei toteutunut.	Kunnanhallitus Toimielimet Palvelualueet Kaikki

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Talousarvion toteutuminen	Tilinpäätöksen keskeiset tunnusluvut ovat myönteiset	Kunnanhallituksen hallinnon toimintakate jäi talousarviota pienemmäksi henkilöstövajeen vuoksi.	Toimielimet ja palvelualueet
Raportoinnin kehittäminen	Talouden tulevasta kehityksestä voidaan antaa luotettava kuva	Otettu käyttöön uusi taloushallinnon ohjelma, jonka avulla talousarvion laatiminen	hallintojohtaja, henkilöstöjohtaja ja controller

		ja talouden raportointi on selkeämpää.	
--	--	--	--

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Tavoitteita tukeva alueellinen yhteistyö	Torniolaakson neuvosto ja Tunturi-Lapin Kehitys toimii	On osallistuttu aktiivisesti toimintaan. Tehty myös kuntavierailuja naapurikuntiin, mm. Norjaan	Toimielimet ja palvelualueet

Henkilöstö (henkilötyövuosina)

Kunnanhallitus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinainen henkilöstö				
kokoaikaiset	15,25	17,45	17,25	16
osa-aikaiset				0
Määräaikaiset (Ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)				
kokoaikaiset	2,0		0,7	1
osa-aikaiset				2
Yhteensä	17,25	17,45	17,95	19

Toimialan talous

Hallinnon toimialalla oli henkilöstövajausta vuonna 2022. Vajauksesta johtuen henkilöstökustannukset eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti.

HALLINTO

TUOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	136	0	136	130	-7	-5 %	141
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0
Tuet ja avustukset	81	0	81	64	-17	-21 %	112
Vuokratuotot	6	0	6	9	3	42 %	4
Muut toimintatuotot	15	0	15	1	-14		1
Toimintatuotot yhteensä	239	0	239	204	-35	-15 %	259
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-839	0	-839	-785	54	6 %	-859
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-169	0	-169	-155	14	8 %	-168
Muut henkilösivukulut	-32	0	-32	-21	11	33 %	-26
Henkilöstökulut yhteensä	-1 039	0	-1 039	-961	78	8 %	-1 054
Palvelujen ostot	-674	0	-674	-645	29	4 %	-605
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-224	0	-224	-203	22	10 %	-220
Avustukset	0	0	0	0	0		0
Vuokratulut	-67	0	-67	-70	-3	-5 %	-67
Muut toimintakulut	-9	0	-9	-20	-12	-129 %	-14
Toimintakulut yhteensä	-2 014	0	-2 014	-1 900	114	6 %	-1 960
Toimintakate	-1 775	0	-1 775	-1 696	79	4 %	-1 701

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Perus- ja ympäristöterveydenhuolto 2022

Toimialan tehtävät ja talous

- Vastaa Lapin sairaanhoitopiiriin kanssa tehtävästä yhteistyöstä sosiaalitoimen kanssa.
- Vastaa Lapin sairaanhoitopiirin kunnalta laskuttamista suoritemaksuista ja niiden seurannasta.
- Vastaa Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon Enontekiön maksuosuudesta.
- Huolehtii sote-uudistukseen liittyvästä edunvalvonnasta, yhteistoimintamenettelyistä, laadittavista sopimuksista muutostilanteessa.

PERUS- JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	0	0	0	0		0
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0
Tuet ja avustukset	6	0	6	289	283	4716 %	433
Vuokratuotot	0	0	0	0	0		0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0		4
Toimintatuotot yhteensä	6	0	6	289	283	4719 %	437
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	0	0	0	0	0		0
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-105	0	-105	-99	6	6 %	-103
Muut henkilösivukulut	0	0	0	0	0		0
Henkilöstökulut yhteensä	-105	0	-105	-99	6	6 %	-103
Palvelujen ostot	-2 601	0	-2 601	-3 064	-463	-18 %	-2 734
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0		0
Avustukset	0	0	0	0	0		0
Vuokrakulut	0	0	0	0	0		0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0		0
Toimintakulut yhteensä	-2 706	0	-2 706	-3 163	-457	-17 %	-2 836
Toimintakate	-2 700	0	-2 700	-2 874	-174	-6 %	-2 399

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Erikoissairaanhoito 2022

Toimialan tehtävät ja talous

- Vastaa Lapin sairaanhoitopiirin kunnalta laskuttamista suoritemaksuista ja niiden seurannasta.
 - Lapin sairaanhoitopiiri vastaa erikoissairaanhoidon järjestämisestä.
- Huolehtii sote-uudistukseen liittyvästä edunvalvonnasta, yhteistoimintamenettelyistä, laadittavista sopimuksista muutostilanteessa.

ERIKOISSAIRAANHOITO

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	0	0	0	0		0
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0		0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0		0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0		0
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0	0	0		0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	0	0	0	0	0		0
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-7	0	-7	-7	0	4 %	-7
Muut henkilösivukulut	0	0	0	0	0		0
Henkilöstökulut yhteensä	-7	0	-7	-7	0	4 %	-7
Palvelujen ostot	-2 993	0	-2 993	-3 240	-247	-8 %	-3 116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0		0
Avustukset	0	0	0	0	0		0
Vuokratulot	0	0	0	0	0		0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0		0
Toimintakulut yhteensä	-3 000	0	-3 000	-3 247	-247	-8 %	-3 123
Toimintakate	-3 000	0	-3 000	-3 247	-247	-8 %	-3 123

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Pelastustoimi 2022

Toimialan tehtävät ja talous

- Huolehtii sote-uudistukseen liittyvästä edunvalvonnasta, yhteistoimintamenettelyistä, laadittavista sopimuksista muutostilanteessa
 - Pelastustoimen järjestää Lapin liitto.

PELASTUSTOIMI

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	0	0	0	0		0
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0		0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0		0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0		0
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0	0	0		0
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	0	0	0	0	0		0
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-13	0	-13	-12	1	8 %	-12
Muut henkilösivukulut	0	0	0	0	0		0
Henkilöstökulut yhteensä	-13	0	-13	-12	1	8 %	-12
Palvelujen ostot	-325	0	-325	-360	-35	-11 %	-321
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0		0
Avustukset	0	0	0	0	0		0
Vuokrakulut	0	0	0	0	0		0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0		0
Toimintakulut yhteensä	-338	0	-338	-372	-34	-10 %	-333
Toimintakate	-338	0	-338	-372	-34	-10 %	-333

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Kehittäminen ja elinvoima 2022

Toimialan tehtävät

- Edistää kuntalaisten ja kunnan taloudellista elinvoimaa
- Kehittää kunnan elinvoimaa ja yrittäjyyttä sekä kilpailukykyä
- Edistää matkailua sekä poro- ja luontaiselinkeinoa
- Osallistuu kuntakonsernin sisäiseen kehittämiseen
- Osallistuu sidosryhmäyhteistyöhön ja kunnan edunvalvontaan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Kehittäminen ja elinvoima –toimialan vuoden 2022 toimintaan ja tavoitteiden toteutumiseen vaikutti toimialan henkilöstövaje. Toimialajohtajan (kehitysjohtaja) virka oli täyttämättä koko vuoden. Määräaikaisten hankekehittäjien irtisanoutui tehtävästään ja tehtävä oli täyttämättä 7.8.2022 alkaen. Tehtävä jätettiin täyttämättä organisaatiouudistustyön tuloksena. Toimialan tehtäviä hoidettiin yritysneuvonnan osalta osin ostopalveluna.

Toimialalla oli käynnissä yhteensä kolme hanketta, joista yhden, Enontekiön kylät, rahoituspäätös saatiin vuonna 2022.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. HYVINVOINTI

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Laadukkaat yritys- ja työllisyysperuspalvelut	Itsearvio	Yritysneuvontapalvelut on järjestetty osin hankkeen ja loppuvuonna ostopalveluna Lappi Consulting Oy:ltä.	kehitysjohtaja
Elinkeinoelämän edunvalvonta	Kannanotot ja tilaisuuksien määrä	Tunturi-Lapin Kehitys ry:n tilaisuudet ja 2 kpl lausuntoja.	Kehittäminen ja elinvoima -toimiala

2. ELINVOIMA

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Saavutettavuuden edistäminen	Rekisteröityjen yöpymisten määrä	159840 rekisteröityä yöpymistä.	Kunnanhallitus, Kehittäminen ja elinvoima ja hallinto
	Enontekiön lentomatrustajien määrä	Enontekiön lentomatrustajien määrä 30752.	
	Maantieliikenteen linjat	Maaliikenteen linjat säilyivät entisellään. VT21	
	Uusien teiden avaukset	Palojoensuu-Maunu	
	Kuituverkoston kehittyminen	tieosuuden perusparannustyö on käynnistynyt. Kuituverkot entisellä tasolla.	

Kestävän matkailun tukeminen	Enontekiön matkailun arvoketjujen kehittäminen -hanke Enontekiön kulttuurimatkailun kehittäminen -hanke Tuleva kestävä matkailua tukeva hanke	Enontekiön matkailun arvoketjujen kehittäminen -hanke päättyi 31.8.2022. Enontekiön kulttuurimatkailun kehittäminen –hanke käynnissä. Uutta hanketta ei ole valmisteltu.	Kehittäminen ja elinvoima
Lentokentän kehittämisen tukeminen	Aktiivinen vuoropuhelu kenttäyhtiöiden kanssa Kentän kehittämistoimissa tukeminen (esim. hanketuki)	Lentokentän investointihanke on käynnissä ja sen toteutukseen haetaan jatkoa vuoden 2024 loppuun.	Kunnanhallitus, Infra, Kehittäminen ja elinvoima
Aktiivinen vuoropuhelu matkailuyrittäjien kanssa	Käytyjen neuvottelujen lukumäärä	Lukumäärää ei ole taltioitu. Matkailumarkkinoinnin organisointiin liittyen vuoropuhelua on käyty aktiivisesti	

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Toimivat maaseutupalvelut	Maaseutupalvelujen tilastot	Maaseutupalvelut ostetaan Muonion kunnalta. Eri maataloustukia haettu 42 kpl (300 412,80 €) Petovahinkoilmoituksia 1023 kpl.	Kehittäminen ja elinvoima
Poro- ja luontaiselinkeinojen toiminnan turvaaminen ja merkityksen ymmärtäminen. Aktiivinen vuoropuhelu paliskuntien kanssa luontaiselinkeinoihin liittyvien kehittämishankkeiden tukeminen	Erämaalentojen määrä Lähiruokamäärät	Erämaalentojen määrä katsotaan riittäväksi, sillä määrärahaa jäi käyttämättä. Yhteensä lennettiin 62 lentoa. Lähiruokaa 20,5 % vuonna 2022. Enontekiön kunta on mukana konsortiossa, joka on hakenut Horisontti2020 avustusta. Hankkeen nimi MountResilience.	Kehittäminen ja elinvoima Hallinto

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Ilmaston lämpenemisen estäminen ja hiilineutraali kunta	Energiatehokkuusmittarit Ympäristöystävälliset energiaratkaisut Toimiva jätehuolto, kierrätys	Enontekiön kunta on mukana energiatehokkuus-sopimuksessa.	Tytäryhtiöt Kaikki palvelualueet ja toimialat Kehittäminen ja elinvoima
Uusia asukkaita ja yrityksiä Enontekiölle sekä vanhoista kiinnipitäminen	Asukkaiden määrän kehittyminen Yrityksien määrän kehittyminen	Asukkaita 1813 (ennakkotieto 31.12.2022). (1789 asukasta v. 2021.) Uusia yrityksiä 2022Q1-Q3 22 kpl. (Vastaava ajanjakso v. 2021 12 kpl.) (Tilastokeskus.)	Kaikki toimielimet ja palvelualueet
Myönteinen kuntakuva	Ulkopuolinen arvio	Ulkopuolista arviota ei ole teetetty.	Kehittäminen ja elinvoima ja viestintä
Maankäyttöpalvelujen tehostaminen	Maapoliittinen ohjelma hyväksytty Tonttien määrä eri käyttötarkoituksiin Laadittujen kaavojen määrä	Maapoliittinen ohjelma valtuustossa 2023- Hetta (kpl): Asuinpientalopaikka (AO ja AP): 36 Lomarakennuspaikka (RA): 6 Asuinrivialopaikka (AR): 2 Teollisuus (T ja TY): 2 Liikekiinteistöpaikka (KL) 2 Kilpisjärvi (kpl): Asuinpientalopaikka (AP): 1 Matkailupalvelurakentaminen (RM): 4 Karesuvanto: Teollisuusalue 1 kpl 0,9 ha Palojoensuu: Asuinpientalopaikka (AO) 5, (AP) 2 Peltovuoma: Asuinpientalopaikka (AO) 4 Laadittujen kaavojen määrä	Elinvoiman palvelualue, kunnanjohtaja

	Ostetut maat (Kilpisjärvi)	2 kpl (Revontulentie ja Pikku-Jyppyrä) Ostetut maat: Kilpisjärvi 11 ha Hetta 11,5 ha Karesuvanto 0,5 ha	
Hanketoiminnan avulla lisäresurssija	Kunnan toteuttaminen hankkeiden määrä	Kehittäminen ja elinvoima toimialalla käynnissä kolme hanketta.	Kehittäminen ja elinvoima, kaikki toimialat
Vetovoimaiset tapahtumat	Hetan Musiikkipäivät, Marianpäivien perinnemarkkinat, Enontekiön pilkkiviikko, Väärtipäivät, joulumarkkinat	Hetan Musiikkipäivät, Enontekiön pilkkiviikko, Väärtipäivät ja joulumyyjäiset järjestettiin. Marianpäivien perinnemarkkinoita ei järjestetty, sillä päätapahtumaa ei ollut.	Kehittäminen ja elinvoima
Järämä Sturmbock, sotamuseon toiminta	Myyntimäärät ja aukiolopäivät	Myynti 19864 € Avoinna 60 päivää.	Kehittäminen ja elinvoima

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Yritysten toimintaedellytykset ja laadukkaat yrityspalvelut	Yritysneuvontakontaktit Business Personal Trainer -palvelujen käyttö Pelkkänä korvana -hankkeen palvelujen käyttö	Yritysneuvonta ostettiin 1.9.2022 alkaen Lappi Consulting Oy:ltä (2 asiakasta). Koko vuonna 9, lisäksi aiemmin aloitettujen jatkotoimenpiteitä 10. Business Personal Trainer -palvelujen käyttö 3 yritystä. Pelkkänä korvana II – Tunturi-Lapin kasvava yrittäjäyhteisö – hanke päättyi 31.12.2022.	Kehittäminen ja elinvoima
Työllisyysaste Lapin keskiarvossa	Työllisyysaste Työttömyysaste Pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyysaste	Työttömyysaste 12,6 % (Lappi 10,5 %) Työvoimaa 865 hlöä Pitkäaikaistyöttömyys= vaikeasti työllistyviä (rakennetyöttömyys) 5,9 % 15-64 -vuotiaiden työvoimasta. (Sotkanet) Nuorisotyöttömyysaste = nuorisotyöttömiä 10,5 % 18-24 vuotiaiden työvoimasta. (Sotkanet) Hyvinvoiva kuntalainen	Kehittäminen ja elinvoima, Hyvinvoiva kuntalainen – työllisyyden kehittäminen Enontekiöllä -hanke

	Hyvinvoiva kuntalainen -hankkeen toimenpiteet	-hanke on käynnissä hankesuunnitelman mukaisine toimenpiteineen.	
Yrittäjyyden tukeminen päätöksenteossa	Yhteisten yva-arviointikriteereitten määrittäminen kuntaan	Arviointikriteereitä ei ole määritelty.	Kehitysjohtaja

3. JOHTAMINEN

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Kaikki toimielimet ja viranhaltijat sitoutuneet lakeihin, sääntöihin ja ohjeisiin	Toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten pitävyys	Toimielinten ja viranhaltijoiden päätökset ovat pääosin pitäneet.	Toimielimet ja viranhaltijat
Hyvä yhteistyö ja selkeisiin rooleihin sitoutuminen	Itsearvio	2022 vuoden aikana virasto-organisaatio on uudistunut ja uusia rekrytointeja on tehty, mutta kaikkia virkoja ei ole saatu täytettyä 31.12.2022.	Toimielimet Viranhaltijat

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Osaamisen kehittäminen	Koulutustilaisuuksiin osallistuminen Kehityskeskustelut	Maankäyttöinsinööri on osallistunut 2 koulutukseen. Kehityskeskusteluita ei ole pidetty vuonna 2022.	Henkilöstö ja esihenkilöt
Arvoperustainen toiminta	Toiminta on huoneentaulun mukaista	Huonetaulut eivät ole enää käytössä.	Henkilöstö, kehittäminen ja elinvoima
Työhyvinvointi	Työilmapiirikysely	Ulkopuolinen taho on toteuttanut työhyvinvointikyselyn 2022 joulukuussa. Tulokset käydään läpi henkilöstön kanssa maaliskuun viimeisellä viikolla 2023.	Henkilöstö

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Talousarvion toteutuminen	Tilinpäätöksen keskeiset tunnusluvut ovat myönteiset	Toimintakate jäi arvioitua pienemmäksi.	Toimielimet, vastuuviranhaltijat

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Tavoitteita tukeva alueellinen yhteistyö	Osallistumisaktiivisuus	House of Lapland, Tunturi-Lapin Kehitys ry:n ja Tunturi-Lapin SYP-toimintaan. Matkailumarkkinoinnin yhteistoiminnan suunnittelu yhdessä Muonion kanssa.	kehitysjohtaja, toimielimet

Henkilöstö (henkilötyövuosina)

Kehittäminen ja elinvoima	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinainen henkilöstö				
kokoaikaiset	2,0	1,7	2	1
osa-aikaiset				
Määräaikaiset (Ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)				
kokoaikaiset	2,0	2,7	6,3	5,7
osa-aikaiset				
Yhteensä	4,0	4,4	8,3	6,7

Kehittäminen ja elinvoima –toimialan talous

Toimialan talouden toteumassa näkyy toimintatuottojen osalta myyntituloissa Järämän vähentynyt kävijämäärä ennätykselliseen koronavuoteen 2021 verrattuna. Hanketukien osalta on budjetoimatonta tuloa.

Henkilöstökuluissa näkyy henkilöstön vaje. Lisäksi kesken vuotta alkanut Enontekiön kylät –hankkeen toimintakustannukset ovat olleet kokonaan budjetoimatonta kuluja. Järämän osalta vuoden 2022 kustannuksissa eivät näy kiinteistön vuokra ja 10 kk sähkökulut yhteensä 17177 € (lasku tullut tilikauden päättymisen jälkeen), vaan ne siirtyvät vuoden 2023 kustannuksiksi.

KEHITTÄMINEN JA ELINVOIMA

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	35	0	35	26	-9	-25 %	39
Maksutuotot	5	0	5	5	0		9
Tuet ja avustukset	161	0	161	186	25		29
Vuokratuotot	0	0	0	0	0		0
Muut toimintatuotot	0	0	0	1	1		0
Toimintatuotot yhteensä	201	0	201	219	18	9 %	78
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-301	0	-301	-262	39	13 %	-185
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-67	0	-67	-55	12	18 %	-43
Muut henkilösivukulut	-13	0	-13	-7	6	45 %	-6
Henkilöstökulut yhteensä	-381	0	-381	-324	57	15 %	-233
Palvelujen ostot	-330	0	-330	-268	62	19 %	-307
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29	0	-29	-20	9	31 %	-21
Avustukset	-27	0	-27	-20	8	28 %	-20
Vuokratulut	-33	0	-33	-18	14	44 %	-26
Muut toimintakulut	-42	0	-42	-30	11	27 %	-22
Toimintakulut yhteensä	-841	0	-841	-680	161	19 %	-630
Toimintakate	-640	0	-640	-461	179	28 %	-552

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan alaisia toimialoja ovat infrastruktuuri, opetustoimi ja varhaiskasvatus. Kehittäminen ja elinvoima toimiala vuonna 2022 toimi kunnanhallituksen alaisuudessa.

Elinvoimalautakunnan alaiset toimialat alittivat talousarviossa varatun toimintakatteen 457 000 eurolla.

- Infrastruktuuri toimiala alittui 289 000 eurolla
- Opetustoimi alittui 64 000 eurolla
- Varhaiskasvatus alittui 104 000 eurolla.

Hyvä toimintakate johtuu tonttien myynnistä saaduista tuotoista sekä opetustoimelle varatun 300 000 euron Karesuvannon väistötilojen vuokraamiseen varatun määrärahan käyttämättömyydestä.

ELINVOIMALAUTAKUNTA

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	321	0	321	348	27	9 %	343
Maksutuotot	76	0	76	67	-9	-12 %	87
Tuet ja avustukset	404	0	404	472	68	17 %	467
Vuokratuotot	435	0	435	427	-7	-2 %	452
Muut toimintatuotot	44	0	44	443	399	905 %	614
Toimintatuotot yhteensä	1 280	0	1 280	1 758	478	37 %	1 964
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-2 672	0	-2 672	-2 807	-135	-5 %	-2 645
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-596	0	-596	-590	6	1 %	-570
Muut henkilösivukulut	-108	0	-108	-86	22	20 %	-83
Henkilöstökulut yhteensä	-3 376	0	-3 376	-3 484	-107	-3 %	-3 298
Palvelujen ostot	-1 104	0	-1 104	-1 396	-292	-26 %	-1 425
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-524	0	-524	-575	-51	-10 %	-461
Avustukset	-80	0	-80	-50	30	38 %	-66
Vuokratulut	-488	0	-488	-94	394	81 %	-123
Muut toimintakulut	-12	0	-12	-6	6	49 %	-12
Toimintakulut yhteensä	-5 585	0	-5 585	-5 605	-20	0 %	-5 384
Toimintakate	-4 305	0	-4 305	-3 848	457	11 %	-3 420

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Infrastrukturi 2022

Toimialan tehtävä

Vastaa kunnan rakentamisesta, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, mittaustoimesta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, kaukolämmöstä, moottorikelkkareiteistä, rakennusvalvonnasta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- sekä valvontaviranomaistehtävistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Vuoden 2022 päivittäisen toiminnan lisäksi painopisteet piti olla investointikohteiden Hetan hoivayksikkö, Karesuvannon uusi koulu, kaukolämpölaitoksen toiminnan vakiinnuttaminen sekä lentokenttäinvestoinnin edistäminen ja toteuttaminen.

Edellä mainittujen hankkeiden eteenpäinviemistä vaikeutti ja hidasti merkittävästi toimialajohtajan (kehitysjohtaja) puuttuminen. Kehitysjohtajan varahenkilöksi nimetty ei kyennyt edistämään hankkeita alkuvuoden 2022 aikana.

Karesuvannon koululla todettujen sisäilmaongelmien vuoksi rakennukset asetettiin kokopäiväisen koulu- ja varhaiskasvatuksen osalta käyttökieltoon kevätlukukauden jälkeen. Tilalle toteutettiin maalissyyskuun aikana pysyvä rakennus koulun ja varhaiskasvatuksen käyttöön, mikä on otettavissa asuinkäyttöön väistötilatarpeen poistuttua.

Lisäksi vuoden 2022 infran osalta toimintoihin heijastui vielä korona-pandemia, Venäjän hyökkäys Ukrainaan, sote-uudistus sekä kunnassa vuoden 2023 alussa käyttöön otetun organisaatiouudistuksen valmisteluun liittyvät työt.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. Hyvinvointi

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Hetan hoivayksikön rakennustyöt käynnissä	Rakennuksen valmiusaste	2022 pääpiirustusvaihe 90 %	Toimiala
Karesuvannon monitoimitalon tilojen rakennuttamisen valmistelu	Pääpiirustukset ja kustannusarvio valmis sekä tarjouspyyntöasiakirjat valmiit	0%, toteutettiin väistötilat pysyvän rakennuksen määrein.	Toimiala
Kaukolämpölaitoksen toiminnan vakiinnuttaminen	Häiriötön kaukolämpötoiminta	Kaukolämmöntuotanto on ollut keskeytymätöntä	Toimiala/vastuuviranhaltija

2. Elinvoima

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Kelkkaurat kunnossa	Huomautusten lkm.	Kunnan ylläpitämät osin kunnossa.	Toimiala

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Vesilentopaikkojen ylläpidon järjestäminen	Sopimukset	Ei toteumaa	Toimiala/vastuuviranhaltija
Poro- ja luontaiselinkeinojen toiminnan turvaaminen	aktiivinen vuoropuhelu esim. moottorikelkkareittiasioissa ja maastoliikennelain mukaisiin tehtäviin liittyen	Ei kohteita v.2022.	Toimiala

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Kunnan yleiset alueet hoidettuna	Yleiset alueet hoidettuna	Ei huomautuksia	Toimiala/vastuuviranhaltija
Hiilineutraali kunta	Hinku-tavotteiden toteuma	Hinku-raportointi tehty	Toimiala
Rakennusjärjestyksen uusiminen	Rakennusjärjestyksen voimaantulo v. 2022	Siirtynyt MRL:n uudistuksen viivästymisen johdosta	Vastuuviranhaltija/lautakunta

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Yhteistyö työllisyshankkeen parissa	Työllistämismahdollisuudet	Ei toteumaa	Viranhaltijat/lautakunta

3. Johtaminen

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Kaikki toimielimet ja viranhaltijat sitoutuneet lakeihin, sääntöihin ja ohjeisiin	Elinvoimalautakunnan ja viranhaltijoiden päätösten pitävyys	Infran alaiset päätökset ovat pitäneet.	Toimiala, viranhaltijat
Asiakkaita palvellaan "yhden luukun" periaatteella	Asiakaspalaute	Ei asiakaspalautetta	Toimiala, viranhaltijat
Hyvä yhteistyö ja selkeisiin rooleihin sitoutuminen	Palvelut toimivat Yhteistyö toimii prosesseissa	Johtavien viranhaltijoiden vaihtuminen hidastanut prosesseja	Toimiala, viranhaltijat, toimenhaltijat

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Osaamisen kehittäminen	Koulutuspäivien ja –kurssien lkm, kehityskeskustelut käyty	Ei koulutuspäiviä 2022 / kehityskeskusteluita ei ole pidetty	Henkilöstön palvelualue
Arvoperustainen toiminta	Toiminta on huoneentaulun mukaista	Huoneentaulu poistettu käytöstä	Toimiala, viranhaltijat, toimenhaltijat

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Talousarvion toteutuminen	Tilinpäätös, osavuositarkastukset	Osavuositarkastukset käsitelty ja talousarvio toteutunut +102%	Toimiala, Vastuuviranhaltijat
Investointisuunnitelma realistinen, sekä kohteiden ja euromäärien osalta	Investointien toteutuminen	Tavoitteet eivät olleet realistisia kohteiden ja euromäärien eikä aikataulutuksen osalta.	Kunnanhallitus, -valtuusto, Toimiala, Vastuuviranhaltijat
Varsinaisen kiinteistöveroselvityksen toteuttamismalli selvä ja päätetty	Selvityksen toimenpiteet aloitettu	Ei aloitettu	Lautakunta/ Vastuuviranhaltija

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Tavoitteita tukeva alueellinen yhteistyö	Mahdolliset vierailut lähialueilla	Ei ole ollut	Vastuuviranhaltijat Lautakunta
Yhteistyö alueella toimivien yrittäjien kanssa toimii		Ei mittaria, ei toteumaa	Toimiala

Henkilöstö (henkilötyövuosina)

Infrastrukturi	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinainen henkilöstö				
kokoaikaiset	8	8	9	9
osa-aikaiset				
Määräaikaiset (Ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)				
kokoaikaiset				
osa-aikaiset				
Yhteensä	8	8	9	9

Infrastruktuuri –toimialan talous

Käyttötalouden huomattavin ero oli edellisen vuoden tapaan positiivinen toimintakate +4 t€ (v.2021 +185 t€). Muissa toimintatuotoissa näkyy maa-alueiden myyntituottojen ylitys suhteessa talousarvioon. Toimintakulut noudattelevat muilta osin budjetoitua, pois lukien aineet, tarvikkeet ja tavarat missä ylityksen osuus johtuu kaukolämpölaitoksen polttoaineen kuluista. Kaukolämpölaitoksen tultua kunnan omistukseen, ko. kulut kirjautuvat ko. menokohtaan ja kunnan käyttämän energian kulut vyöryvät sisäisesti kulutuskohteisiin. Kunnan ulkopuolisten käyttäjien energia laskutetaan aikaisempaan tapaan.

INFRASTRUKTUURI

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	320	0	320	329	9	3 %	328
Maksutuotot	49	0	49	33	-15	-32 %	51
Tuet ja avustukset	2	0	2	10	9	473 %	15
Vuokratuotot	427	0	427	420	-7	-2 %	445
Muut toimintatuotot	43	0	43	429	386	899 %	612
Toimintatuotot yhteensä	841	0	841	1 222	381	45 %	1 451
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-344	0	-344	-348	-3	-1 %	-337
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-120	0	-120	-105	15	12 %	-104
Muut henkilösivukulut	-13	0	-13	-10	3	25 %	-11
Henkilöstökulut yhteensä	-477	0	-477	-463	15	3 %	-452
Palvelujen ostot	-320	0	-320	-337	-17	-5 %	-459
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-232	0	-232	-361	-128	-55 %	-266
Avustukset	0	0	0	0	0		0
Vuokrakulut	-88	0	-88	-56	32	36 %	-81
Muut toimintakulut	-7	0	-7	-1	7	90 %	-8
Toimintakulut yhteensä	-1 126	0	-1 126	-1 217	-92	-8 %	-1 266
Toimintakate	-285	0	-285	4	289	102 %	185

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Opetustoimi 2022

Opetustoimen tehtävät

- Vastaa perusopetuksesta Hetan yhtenäisessä peruskoulussa, Karesuvannon ja Kilpisjärven kouluissa
- Vastaa keskiasteen lukiokoulutuksesta Enontekiön erälukiossa

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

- toiminnan painopisteinä olivat kaksikielisen esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen järjestäminen lakien säätämällä tavalla
- muutoksista suurin oli Karesuvannon koulun siirtyminen väistötiloihin
- lukion säilyttäminen elinvoimaisena oli myös yksi painopistealue (yhteistyö muiden keskiasteen oppilaitosten kanssa ja paikallisten opiskelijoiden hakeutuminen kotikunnan lukioon).

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. Hyvinvointi

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Laadukkaat perus- ja lukiokoulutus suomen- ja saamenkielellä	Oppilaiden valmistuminen	Kaikki perusopetuksen oppilaat ja lukiokoulutuksen opiskelijat valmistuivat.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Terveelliset elämäntavat; opetus ja kannustus, yhteisöllisyys	Pidetyt oppilaiden opetustunnit, henkilöstön hyvinvointipäivien toteutus	Toteutui.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Karesuvannon koulun väistötilojen käyttöönotto	Oppilaiden hyvinvointi	Toteutui	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Koulukuljetuksen järjestäminen Yli-Kyröstä Raattamaan	toteutunut koulukuljetus	Toteutui kevätlukukaudella, syyslukukaudella siirtyi Hettaan	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

2. Elinvoima

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Yritystoimintaan tutustuttaminen	TET-viikot	Toteutui.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

2.1 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Maaseutupalveluihin tutustuminen	TET-viikot	Toteutui.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Poro- ja luontaiselinkeinoihin toiminnan turvaaminen ja merkityksen ymmärtäminen	TET-viikot, poissaolojen mahdollistaminen poronhoitajille, valinnaisaineet	Toteutui. Valinnaisaine Siiddastallan useampi kurssi.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Puhdas luonto ja viihtyisä kouluympäristö	Itsearviointi ja palaute asiakkailta	Toteutui.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Edistää sellaisia toimia, jotka hillitsevät ilmaston lämpenemistä/muutosta	Energiatehokkuusmittarit, opetustuntien määrä	Opetustunteja pidetty.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Vetovoimainen erälukio	Oppilaiskyselyt, oppilasmäärät	Oppilasmäärä pieni.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Saamelaiskulttuurin edistäminen	saamen kielen ja kulttuurin opetustuntien määrä	Opetustunteja oli suunniteltu määrä.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Yritystoimintaan tutustuttaminen	TET-viikot	Toteutui	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

3. Johtaminen

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Kaikki toimielimet ja viranhaltijat sitoutuneet lakeihin, sääntöihin ja ohjeisiin	Elinvoimalautakunnan opetustoimea koskevien päätösten ja viranhaltijapäätösten pitävyys	Toteutui	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Asiakkaita palvelemaan "yhden luukun" periaatteella	Asiakaspalaute	Toteutui	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta
Hyvä yhteistyö ja selkeisiin rooleihin sitoutuminen	Palvelut toimivat, yhteistyö toimii prosesseissa.	Palvelut ja yhteistyö toimivat.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Osaamisen kehittäminen	Koulutuspäivien määrä, kehityskeskustelut	Kehityskeskustelut pidetty ja koulutukseen on päässyt.	Henkilöstön palvelualue, opetustoimi, hallinnollinen rehtori
Arvoperustainen toiminta	Toiminta on huoneentaulun mukaista	Huoneentaulut poistettu käytöstä	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Talousarvion toteutuminen	Tilinpäätös, osavuositarkastukset	Osavuositarkastusten perusteella on pysytty tavoitteissa.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Tavoitteita tukeva alueellinen yhteistyö	Mahdolliset oppilasvierailut	Perusopetuksen oppilaat ja lukio-opiskelijat ovat tehneet vierailuja muihin oppilaitoksiin.	Opetustoimi, hallinnollinen rehtori ja elinvoimalautakunta

Henkilöstö (henkilötyövuosina)

Opetustoimi	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinainen henkilöstö				
kokoaikaiset	31	34,5	37	32
osa-aikaiset	2		1,5	3
Määräaikaiset (Ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)				
kokoaikaiset	3	3	1	3
osa-aikaiset	0,5	1		0,1
Yhteensä	36,5	38,5	39,5	38,1

Opetus –toimialan talous

Oleelliset erot talousarvioon nähden ovat seuraavat:

Tulopuolella saamenkielisen opetuksen tulot olivat suuremmat kuin oli arvioitu, johtuen avustusten maksamisesta kuluvan vuoden arvioitujen tuntien ja edellisen vuoden toteutuneiden tuntien perusteella.

Kustannusten kasvu koulukuljetuksissa (taksikuljetukset) sekä asiakaspalvelujen ostossa aiheutti toimintakulujen poikkeaman talousarvioon nähden. Samoin henkilöstökulut olivat suuremmat, kuin mitä talousarvioon oli arvioitu.

Opetustoimen osalta talousarvio ei ylittynyt, koska Karesuvannon koulun väistötilojen vuokriin varattua määrärahaa ei tarvinnut käyttää (kohdassa vuokratulot).

OPETUSTOIMI

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1	0	1	19	18		14
Maksutuotot	8	0	8	10	2	31 %	8
Tuet ja avustukset	376	0	376	409	32	9 %	398
Vuokratuotot	8	0	8	7	0	-3 %	7
Muut toimintatuotot	1	0	1	2	1	80 %	2
Toimintatuotot yhteensä	394	0	394	447	54	14 %	430
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 889	0	-1 889	-1 959	-70	-4 %	-1 833
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-376	0	-376	-375	1	0 %	-358
Muut henkilösivukulut	-76	0	-76	-61	15	19 %	-55
Henkilöstökulut yhteensä	-2 341	0	-2 341	-2 395	-54	-2 %	-2 247
Palvelujen ostot	-709	0	-709	-997	-287	-40 %	-877
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-235	0	-235	-180	55	23 %	-159
Avustukset	0	0	0	0	0		0
Vuokratulot	-331	0	-331	-34	297	90 %	-31
Muut toimintakulut	-4	0	-4	-4	0	-11 %	-3
Toimintakulut yhteensä	-3 620	0	-3 620	-3 609	11	0 %	-3 317
Toimintakate	-3 226	0	-3 226	-3 162	64	2 %	-2 887

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Varhaiskasvatus 2022

Toimialan tehtävä

- Vastaa Enontekiön kunnan varhaiskasvatuksen järjestämisestä, toimipisteinään päiväkoti Riekko Hetassa ja ryhmäperhepäiväkodit Kilpisjärvellä ja Karesuvannossa. Tarvittaessa saamenkielinen varhaiskasvatus ostopalveluna Karesuvannon päivähoitoyksikkö Lávuvusta.
- Johtaa ja kehittää varhaiskasvatuksen ja kodin välistä yhteistyötä.
- Edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, jolloin lapsella on mahdollisimman hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset.
- Tukee varhaiskasvatuksessa paikallisen kulttuurin, kotiseudun ja ympäristön arvostamista.
- Huolehtii lapsen edun ensisijaisesta huomioimisesta varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä.
- Toteuttaa Enontekiön varhaiskasvatussuunnitelmaa vuosille 2022-2024.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Toiminnan painopisteinä olivat monialaisen yhteistyön edistäminen opetustoimen, sosiaalihuollon ja neuvolan kanssa ja suunnitelmallisen toiminnan edistäminen.

Muutoksista suurimmat olivat Päiväkoti Riekon remontin valmistuminen ja ryhmien siirtyminen takaisin päiväkotiin sekä ryhmäperhepäiväkoti Touhulan siirtyminen väistötiloihin.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. HYVINVOINTI

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Laadukas varhaiskasvatus sekä suomen että saamen kielellä.	Vanhempainillat/ osallistujat	4 /á 6-10 hlöä,2 pihatapahtumaa	Varhaiskasvatuse n päällikkö Varhaiskasvatus Hyvinvointi-prosessi Elinvoimalautaku nta
Saamen kielen ja kulttuurin edistäminen. Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteuttaminen vasu:n pohjalta.	Varhaiskasvatussuunnitel man toteutuminen	Toimintaa toteutettu varhaiskasvatussuunnitel man mukaisesti.	
Kannustaminen monipuoliseen liikkumiseen ja kestävän elämäntavan tukeminen. Monialainen yhteistyö opetustoimen, sosiaalihuollon ja neuvolan kanssa. Yhteishengen ja myönteisen ilmapiirin vahvistaminen.	Sisäisen ja ulkoisen toiminnan/ palvelun arviointi, Itsearviointi Järjestelmän hankinta	Toiminta toteutunut tavoitteiden mukaisesti Toteutunut vaka-tiimin muodossa	

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto		Hankinta siirtynyt alkuvuoteen 2023	
Turvalliset ja terveelliset korvaavat tilat ryhmäperhepäiväkotitouhulalle		Toiminta aloitettu uusissa korvaavissa tiloissa lokakuussa 2022	

2. ELINVOIMA

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Vuorohoito mahdollistaa matkailualan palveluissa työskentelevien huoltajien työn.	Itsearviointi	Toteutunut hyvin	Varhaiskasvatuksen päällikkö, Varhaiskasvatus Elinvoimalautakunta

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Poro- ja luontaiselinkeinotietois uuden lisääminen	Itsearviointi	Paikallisten elinkeinojen ja elämäntavan arvostus sisältyy paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan, jonka mukaisesti suunniteltiin ja toteutettiin varhaiskasvatusta. Erityisesti saamelaisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisessa toiminnassa näkyivät poro- ja luontaiselinkeino ja saamelaiskulttuuri.	Varhaiskasvatuksen päällikkö Varhaiskasvatus Elinvoimalautakunta

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Ympäristökasvatus: kestävä ja hyvä luontosuhde lähiluonnosta	Toteutunut suunnitelma	Kesken	Varhaiskasvatuksen päällikkö, Varhaiskasvatus Elinvoimalautakunta
Laadukas varhaiskasvatus, joka houkuttaa lapsiperheitä.	Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten lukumäärä	45	
Laatutekijänä ammattitaitoinen ja riittävä henkilöstö	Henkilöstömäärä	Henkilöstöllä alalle vaadittava pätevyys. Suhdeluku 4-5 lasta/työntekijä	

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Yrittäjyysmäisen asenteen ja toimintakulttuurin vahvistaminen työyhteisössä.	Itsearviointi	Vielä edistämistä	Varhaiskasvatuksen päällikkö Varhaiskasvatus Elinvoimalautakunta

3. JOHTAMINEN

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Kaikki toimielimet ja viranhaltijat sitoutuneet lakeihin ja ohjeisiin	Valtuuston, hallituksen ja lautakuntien sekä viranhaltijoiden päätösten pitävävyys	Asioiden valmistelu ja niistä tiedottaminen ollut avointa. Viranhaltijoiden päätökset ja toimielimien pöytäkirjat verkossa.	Palvelualueet
Toimivat prosessit (henkilöstö, hyvinvointi, elinvoima, hallinto)	Palvelut toimivat Yhteistyö toimii kaikissa prosesseissa	Toteutui	Varhaiskasvatus Palvelualueet

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Osaamisen kehittäminen	Käytyjen täydennyskoulutusten määrä ja niihin osallistujien määrä. Kehityskeskustelut käyty.	4 koulutusta/3 henkilöä Toteutuneet	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen päällikkö Henkilöstön palvelualue
Asiakaspalvelu onnistunut	Asiakaskysely 2-3 vuoden välein Asiakaspalautteet	Asiakaspalautteita 3	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen päällikkö
Työhyvinvointi	Hyvinvointikysely Oppimistilaisuudet	Työhyvinvointikysely toteutunut. Palautetilaisuus henkilöstölle maaliskuun 2023 viimeisellä viikolla.	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen päällikkö Henkilöstön palvelualue
Arvoperusteinen toiminta	Toiminta on huoneentaulun mukaista	Huoneentaulu ei käytössä	Varhaiskasvatuksen henkilöstö

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Talousarvion toteutuminen	Tilinpäätös Osavuositarkastukset	Tilinpäätös ylijäämäinen	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen päällikkö

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Tavoitteita tukeva alueellinen yhteistyö	Kuntien väliset yhteistyötilaisuudet Saamelaiskäräjien kanssa pidetyt kokoukset	10 kertaa. 4 kertaa	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen päällikkö

Henkilöstö henkilötyövuosina

Varhaiskasvatus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinainen henkilöstö				
kokoaikaiset	11	11	11	11
osa-aikaiset	1	1	1	1
Määräaikaiset (Ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)				
kokoaikaiset	2	2		1
osa-aikaiset				
Yhteensä	14	14	12	13

Varhaiskasvatus –toimialan talous

Varhaiskasvatuksen tulos oli positiivinen, johtuen saamenkielisen varhaiskasvatuksen lapsikohtaisen kuntaosuuden noususta arvioidusta 4 000 eurosta 5 571 euroon. Rahoitusosuuden nousuun vaikutti saamelaisalueen saamenkielisissä varhaiskasvatyüksiköissä vähentyneet lapsimäärät, joka johti kuntien rahoitusosuuksien uudelleen laskentaan. Positiiviseen tulokseen vaikuttivat avustusten (kodin hoidon tuki ja kuntalisä) ennakoitua pienempi tarve ja budjettiin ryhmäperhepäiväkodin väistötiloihin varattu vuokratu, jota ei tarvinnut käyttää. Tuissa ja avustuksissa on Kelan työterveyshuollon korvausta n. 8 000 euroa.

Kustannusten nousu henkilöstökuluissa (n. 12 prosenttia) johtui sairaus- ja vuosilomien sijaisuuksista, ryhmäperhepäiväkodeissa nousseista hoidontarpeista. Saanassa lapsimäärät nousivat yli kasvattajien suhdelukujen, joten jouduttiin palkkaamaan kolmas työntekijä lisää. Myös Touhulassa lapsimäärät nousivat ja siitä syystä jouduttiin muuttamaan vakituisen 50 prosentin työajalla olevan kasvattajan työaikaa 100 prosentin työajaksi.

VARHAISKASVATUS

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	0	0	0	0	0		0
Maksutuotot	20	0	20	24	4	20 %	28
Tuet ja avustukset	26	0	26	53	27	105 %	55
Vuokratuotot	0	0	0	0	0		0
Muut toimintatuotot	0	0	0	11	11		0
Toimintatuotot yhteensä	46	0	46	88	42	93 %	83
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-439	0	-439	-501	-61	-14 %	-475
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-100	0	-100	-110	-11	-11 %	-108
Muut henkilösivukulut	-19	0	-19	-15	4	20 %	-16
Henkilöstökulut yhteensä	-558	0	-558	-626	-68	-12 %	-599
Palvelujen ostot	-75	0	-75	-63	12	16 %	-88
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57	0	-57	-35	22	39 %	-35
Avustukset	-80	0	-80	-50	30	38 %	-66
Vuokratulut	-70	0	-70	-4	65	94 %	-11
Muut toimintakulut	-1	0	-1	-1	0	-14 %	-1
Toimintakulut yhteensä	-840	0	-840	-779	61	7 %	-801
Toimintakate	-794	0	-794	-690	104	13 %	-718

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan alaisia toimialoja ovat sosiaalitoimi ja vapaa-aika, nuoriso ja kulttuuri.

Hyvinvointilautakunnan alaiset toimialat ylittivät talousarviossa varatun toimintakatteen 145 000 eurolla:

- Sosiaalitoimi ylittyi 136 000 eurolla
- Vapaa-aika, nuoriso ja kulttuuri ylittyi 9 000 eurolla.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	64	0	64	136	72	112 %	145
Maksutuotot	333	0	333	317	-16		306
Tuet ja avustukset	234	0	234	240	6	3 %	236
Vuokratuotot	76	0	76	69	-7	-10 %	66
Muut toimintatuotot	11	0	11	6	-5		6
Toimintatuotot yhteensä	719	0	719	768	49	7 %	759
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 943	0	-1 943	-1 864	79	4 %	-1 964
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-458	0	-458	-415	43	9 %	-436
Muut henkilösivukulut	-77	0	-77	-53	24	32 %	-64
Henkilöstökulut yhteensä	-2 478	0	-2 478	-2 332	146	6 %	-2 464
Palvelujen ostot	-1 279	0	-1 279	-1 595	-316	-25 %	-1 495
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-266	0	-266	-290	-24	-9 %	-246
Avustukset	-404	0	-404	-398	6		-459
Vuokratulut	-154	0	-154	-159	-5	-3 %	-149
Muut toimintakulut	-8	0	-8	-9	-1	-16 %	-4
Toimintakulut yhteensä	-4 589	0	-4 589	-4 783	-194	-4 %	-4 817
Toimintakate	-3 870	0	-3 870	-4 015	-145	-4 %	-4 059

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Sosiaalitoimi 2022

Toimialan tehtävä

- Vastaa yhdenmukaisin perustein lakisääteisten sosiaalipalvelujen järjestämisestä, kehittämisestä ja sosiaalisen turvallisuuden ja osallisuuden edistämisestä suomen- ja saamenkielellä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

- Sosiaalityössä on painotettu työn suunnitelmallisuutta ja vuorovaikutusintensiivistä työtä. Painopistettä on siirretty korjaavasta työstä varhaiseen tukeen ottamalla käyttöön hyvinvointia tukevia varhaisen tuen palveluita ja vahvistamalla verkostoyhteistyötä sote-palveluissa työskentelevien kanssa.
- Ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut on pyritty järjestämään sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin väestön hyvinvointi, sosiaalinen turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Kotona asumista on tuettu voimavaralähtöisellä työotteella ja on pyritty kehittämään kotona asumista tukevaa palvelutuotantoa.
- Erytishuoltolain tai vammaispalvelulain perusteella on järjestetty päivä- ja työtoimintaa, jolla edistetään toiminnassa mukana olevien ihmisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä ja hyvinvointia. Kotihoidon ohjausta ja vammaisten perhetyötä on toimeenpantu vammaisten lasten perheissä.
- On aloitettu lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 toimeenpano perhekeskustyöpajatoiminnan kautta.
- Työllisyyttä ja osallisuutta on edistetty työikäisten aktivoiminnin, kuntouttavan työtoiminnan ja verkostoyhteistyön kautta (TE-palvelut, Kela, työttömien terveystarkastukset) ja yhteistyössä Hyvinvoiva kuntalainen –hankkeen kanssa.
- Toiminnan keskeiset muutokset v 2022 liittyivät sote-valmisteluun. Sosiaalipalveluiden asiakkuuksia on päivitetty ja sosiaalipalveluissa on siirrytty sähköisiin asiakaskirjauksiin.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. HYVINVOINTI

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Laadukkaat peruspalvelut	Suunnitelmallinen, vuorovaikutusintensiivinen asiakastyö. Määräajat. Asiakas palaute.	Palvelut on toteutettu määräaikaisten sisällä vuorovaikutusintensiivisesti. Pääsääntöisesti asiakas palaute on ollut positiivisesti.	Vastuuviranhaltijat, sosiaalitoimen henkilöstö
Terveellisten elämäntapojen tukeminen osana sosiaalipalveluja	Sairastavuusindeksi. Ennaltaehkäisevät, terveyden ja hyvinvointiin liittyvät tukitoimenpiteet.	Sairastavuusindeksi on Lapin keskitasoa. Hyvinvointilähete, ohjatut liikuntatuokiot ja ryhmätoiminnot ovat käytössä ja asiakas palaute on ollut hyvää.	Sosiaalitoimi yhteistyössä perusterveydenhuollon, järjestötoimijoiden ja hankkeiden kanssa.

Edunvalvonta sote-muutoksessa	Paikallisten palvelujen laatu, määrä, saatavuus ja saavutettavuus turvattu. Hyvinvointikeskuksen rakentamisprosessiin osallistuminen.	Sote-työntekijät ovat sitoutuneet työhönsä, vaihtuvuus on vähäistä. Hyvinvointikeskus on saanut rahoituksen ja suunnitelmatyö edistyy.	Kunnanhallitus, kunnanjohtaja, vastuuviranhaltijat, hyvinvointilautakunta.
-------------------------------	---	--	--

2. ELINVOIMA

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Myönteinen viestintä matkailuun ja matkailupalveluihin liittyen	Itsearviointi	Myönteistä viestintää on tehty mahdollisuuksien mukaan mm eri tilaisuuksissa	Toimialan henkilöstö

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Poro- ja luontaiselinkeinojen edunvalvontaan liittyvä palveluohjaus	Asiakaspalaute, itsearviointi	Palveluohjausta ja asiantuntija-apua on annettu.	Toimialan henkilöstö
Paikallista lähiruokaa ruokapöytiin	Lähiruoka asiakastarjoiluissa. Lähi- ja perinneruokien valmistamistapahtumat asiakkaiden kanssa.	Lähiruokaa on pyritty tarjoamaan mahdollisuuksien mukaan.	Toimialan henkilöstö

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Puhdas luonto ja viihtyisä asuinympäristö	Toimiva jätehuolto, kierrätys ja ympäristöystävälliset ratkaisut toimialan eri yksiköissä	Toimipisteissä on lajiteltu jätteet. Hyrylässä on hyödynnetty kierrätysmateriaaleja käsitoissa ja askartelussa	Johtava sosiaalityöntekijä Vanhustenhuollon palvelupäällikkö Hyrylän ohjaaja
Ilmaston lämpenemisen estäminen ja hiilineutraali kunta	Energiatehokkuusmittarit. Ympäristöystävälliset energiaratkaisut.	On pyritty siirtymään kohti paperitonta toimistoa ja siirtymätyö kohti paperitonta arkistoa on käynnistetty.	Toimialan henkilöstö.
Myönteinen kuntakuva	Myönteinen viestintä Enontekiön kunnasta. Laadullinen itsearviointi	On viestitty myönteisesti Enontekiön kunnasta.	Toimialan henkilöstö.

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Työllisyysaste Lapin keskiarvossa;	Työllisyysaste, kunnan maksama	Työllisyyden hoitoon on voimakkaasti panostettu,	Toimialan henkilöstö yhteistyössä Hyvinvoiva

työllistymistä tukevien toimenpiteiden aktiivinen edistäminen	työmarkkinatuki, työelämävalmennus ja työharjoitteluympäristöjen tarjoaminen	mutta työttömyysaste ja rakenteellinen työttömyys ovat edelleen Lapin keskitasoa korkeampia. ErityisTET-viikko on toteutettu.	kuntalainen – Työllisyyden kehittäminen Enontekiöllä –hankkeen kanssa
---	--	---	---

3. JOHTAMINEN

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Toimielimet ja viranhaltijat sitoutuneet lakeihin, sääntöihin ja ohjeisiin	Toimielinten ja viranhaltijoiden päätösten pitävyyden	Päätökset ovat olleet linjassa lainsäädännön kanssa.	Toimialan henkilöstö Hyvinvointilautakunta
Asiakkaita palvelemaan ”yhden luukun” periaatteella	Asiakaspalaute	Sekä kerätty palaute että suorapalaute asiakkailta on ollut kiitettävää.	Toimialan henkilöstö
Asiakastiedot Kanta-palveluihin digitaalisesti	Rakenteinen kirjaaminen Asiakaspalaute	ei toteutunut sote-siirtymän vuoksi.	Toimialan henkilöstö Yhteistyö Mediconsult, CGI

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Osaamisen kehittäminen	Kehityskeskustelut käyty Koulutuksiin osallistuminen	Hyrylän henkilöstön kanssa kehityskeskustelut käyty. Sosiaalityössä viikkopalaverit pidetty. Hyrylän työntekijät osallistuneet verkkokoulutuksiin	Vastuuviranhaltijat Toimialan henkilöstö
Arvoperustainen toiminta	Työtyytyväisyys Kuntastrategia Huoneentaulu Työhyvinvointi	Sosiaalityössä arvoperustainen toiminta on toteutunut työn vaatavuuden paineesta huolimatta.	Johtava sosiaalityöntekijä Vanhustenhuollon palvelupäällikkö Toimialan henkilöstö
Työhyvinvointi	Oppimistilaisuuteen osallistujien määrä Työilmapiirikyselyn tulokset Toimiala /-pistekokoukset sekä niistä viestintä	Hyrylässä ja sosiaalityössä tiimipalaverit pyritty pitämään säännöllisesti. Työilmapiirikyselyä ei toteutettu.	Johtava sosiaalityöntekijä Vanhustenhuollon palvelupäällikkö Henkilöstö
Sairaanhoitajan vakanssin muuttaminen vastaavan	toteutettu muutos	Vastaavan sairaanhoitajan virka perustettu (kh 14.3.2022 § 67).	Hyvinvointilautakunta

sairaanhoidajan vakanssiksi			
--------------------------------	--	--	--

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Talousarvion toteutuminen	Henkilöstön kustannustietoisuus Osavuositarkastukset Talousarvion toteutuma Tilinpäätös	Kustannuksia seurattu, osavuosi-katsaukset tehty ja käsitelty henkilöstön kanssa. Talousarvio jonkin verran ylittynyt asiakastyön vaikean ennustettavuuden vuoksi.	Johtava sosiaalityöntekijä Vanhustenhuollon palvelupäällikkö Toimialan henkilöstö

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Tavoitteita tukeva alueellinen yhteistyö	Yhteisiin hankkeisiin ja työkokouksiin osallistuminen Yhteisen lastenvalvojan työn seuranta	Osallistuttu aktiivisesti monialaiseen verkostoyhteistyöhön. Lastenvalvojan seudullinen työ vakinaistettu onnistuneen kokeilujakson jälkeen.	Vastuuviranhaltijat Toimialan henkilöstö
Saamenkielen edistäminen	Kielistrategian toimeenpanon toteutuminen	Omaehtoista kielistrategian edistämistä toteutettu	Johtavat viranhaltijat ja koko toimialan henkilöstö

Henkilöstö (henkilötyövuosina)

Sosiaalitoimi	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinainen henkilöstö				
kokoaikaiset	32,6	36,1	36,6	31,4
osa-aikaiset	0,8	2,5	2,5	5,5
Määräaikaiset (Ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)				
kokoaikaiset	2	0	0	5,5
osa-aikaiset	0,8	1,1	1,1	0,9
Yhteensä	36,2	39,7	40,2	43,3

Sosiaalitoimi –toimialan talous

Toimintatuotot olivat v.2022 arvioitua suuremmat. Sosiaalitoimessa maksutuottojen arviointi etukäteen on haastavaa, koska maksutuottojen suuruus määräytyy asiakkaisten tulotason ja palvelutarpeen perusteella. Henkilöstökulut jäivät arvioitua pienemmiksi johtuen rekrytointihaasteista. Ylitystä syntyi iäkkäiden tehostetun palveluasumisen, kodinhoitoavun, lapsiperheiden palvelujen ja lastensuojelun palvelujen ostoissa.

Edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden toteumassa ei ole havaittavissa oleellisia muutoksia.

SOSIAALITOIMI

TUOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	10	0	10	73	62	601 %	83
Maksutuotot	333	0	333	317	-16	-5 %	306
Tuet ja avustukset	84	0	84	97	13	16 %	92
Vuokratuotot	76	0	76	67	-9	-12 %	65
Muut toimintatuotot	4	0	4	2	-2	-55 %	2
Toimintatuotot yhteensä	507	0	507	556	48	10 %	547
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 572	0	-1 572	-1 534	38	2 %	-1 592
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-360	0	-360	-326	34	9 %	-340
Muut henkilösivukulut	-63	0	-63	-43	19	31 %	-53
Henkilöstökulut yhteensä	-1 994	0	-1 994	-1 903	91	5 %	-1 985
Palvelujen ostot	-1 045	0	-1 045	-1 295	-249	-24 %	-1 249
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-128	0	-128	-146	-18	-14 %	-138
Avustukset	-366	0	-366	-363	3	1 %	-425
Vuokrakulut	-121	0	-121	-129	-8	-7 %	-126
Muut toimintakulut	-3	0	-3	-6	-3	-125 %	-2
Toimintakulut yhteensä	-3 657	0	-3 657	-3 842	-185	-5 %	-3 926
Toimintakate	-3 150	0	-3 150	-3 286	-136	-4 %	-3 379

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika 2022

Toimialan tehtävä

- Lisätä kuntalaisten kulttuurista, liikunnallista ja terveydellistä pääomaa ja luoda edellytyksiä niiden vaalimiseen ja kehittämiseen vastaamalla liikuntamahdollisuuksien/-paikkojen, nuorisotilojen, nuorisotoiminnan, kirjaston ja museoiden toiminnasta, järjestämällä tapahtumia ja tukemalla yhdistyksiä ja järjestöjä tapahtumien järjestämisessä sekä kansalaisopiston tarjonnan kohdentamista
- Edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyvinvointiin, osallisuuteen, sivistykseen, kulttuuriin sekä liikuntaan ja terveelliseen elämäntapaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa yleisesti mm. lukuharrastusta (ml saamenkielen)
- Kehittää, toimeenpanna ja tukea tapahtumia kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien lisäämiseksi toimialan toiminnassa
- Toteuttaa ja osaltaan lisätä monialaista yhteistyötä yhdistysten, järjestöjen ja seurojen kanssa tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Kulttuuri:

- Kulttuuripalvelut palautuivat normaaliin koronan vaikutusten jälkeen. Alkuvuosi kulttuuritapahtumissa vielä hiljainen, tarjonta palautui normaaliksi kesällä ja loppuvuonna.
- Kirjaston henkilöstössä muutos. Eläkkeelle siirtyneen työntekijän tilalle palkattiin uusi kirjastovirkailija.
- Kotiseutumuseon kehittäminen, kattoremonttihake toteutui investointina.
- Lastenkulttuurin kehittäminen osallistumalla Lapin lastenkulttuuriverkostoon ensimmäistä vuotta.
- Elokvatoiminta siirrettiin osaksi kulttuuripalveluja syksyllä.

Nuoriso:

- Koulunuorisotyön kehittäminen.
- Viikoittaisen toiminnan kehittäminen.
- Perusnuorisotyötä on kehitetty vastaamaan paremmin nuorten tarpeita vuoteen 2021 verrattuna mm tapahtumia, osallisuus ja nuorisotilan aukiolo on tarkennettu ja lisätty.
- Nuorisotila Kieppi asetettiin käyttökieltoon loppuvuodesta 2022.

Vapaa-aika:

- Kuntalaisten liikuttaminen: ikäihmiset/ohjattu kuntosali 3:lle ryhmälle viikoittain, kehitysvammaisten liikuntatunti viikoittain, Peltovuoman kuntopiiri, Hetan liikuntahallin kuntopiiri (pyrkimys käydä isoimmissa kylissä Hetta, Karesuvanto ja Kilpisjärvi liikuttamassa kuntalaisia).
- Hyvinvointi: maksuttomat kehonkoostumusmittaukset aloitettu loppuvuodesta.
- Valaistu latu- ja kuntopolkureitin perusparannus hanke saatiin päätökseen 9/2022.
- Jyppyrän kuntoportaat -hanke Metsähallituksen kanssa toteutui.
- Kilpisjärven kuntosali hallinnointi ja ovikoodin+ ohjeistuksen lähettäminen manuaalisesti.
- Yhdistykset: yhteistyö ja foorumit (yhteydenotoilla aktivointi mukaan).
- Koronan vaikutus väheni loppuvuotta kohti, liikuntaryhmiin uskallettiin osallistua ja ryhmäkoot palasivat entiselleen ja tuli uusia myös ryhmiin. Karesuvannon ryhmän kävijämäärä kuihtui muutamaan henkilöön ja ryhmä lopetettiin.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutalo

1. HYVINVOINTI

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Laadukkaat peruspalvelut	Sisäiset tarkastukset Asiakaspalaute / työntekijät	Koulunuorisotyön kehittäminen	Henkilöstöjohtaja Nuorisotyöntekijä Hyvinvointiohjaaja Kulttuuri- koordinaattori
Hyvinvoinnin ja terveellisten elämäntapojen tukeminen osana kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä	Hyvinvointikysely Tapahtumien lkm /osallistujat Asiakaskäynnit Kylien latuverkosto	Kaikille suunnattuja kulttuuritapahtumia 21 kpl, elokuvaesityksiä 121 kpl Ohjatut kuntosaliryhmät: kevällä 68 kpl syksyllä 38 kpl osallistujia yhteensä: 744 Jumpat kylässä yhtensä 107 kpl, osallistujia 299, Hyrylän liikuntaryhmä 8kpl osallistujia 79. Nuorisotyön tapahtumat 10kpl	Hyvinvointiohjaaja Kulttuuri- koordinaattori
Osallisuuden vahvistaminen Nuorisotoiminnan kehittäminen sivukylässä	Yhdistysfoorumi Nuorisovaltuusto Nuorisotoiminta kotikylässä	Yhdistysfoorumit: kevät osallistujia 15 syksy osallistujia 26 Nuorisotoimintaa tehtiin sivukylässä aikaisempaan tapaan	Hyvinvointiohjaaja Koulunuorisotyöntekijä
Saamelaiskulttuurin tukeminen ja edistäminen	Tapahtumien lukumäärä Saamenkieliset palvelut	Kaikille suunnattuja kulttuuritapahtumia 21 kpl, elokuvaesityksiä 121 kpl. Kulttuurimatkailun kehittämishankeen toimenpiteet Saamenkielinen aineisto kirjastolla	Toimialan henkilöstö
Palvelujen saatavuus, ajasta ja paikasta riippumattomuus	Palvelujen käytön palaute/ asiakaskysely	Kulttuuritapahtumia eri puolilla kuntaa, kouluvierailuja kaikilla kouluilla, koulunuoristyö, digitaalinen nuorisotyö	Palvelualueet / kaikki
Ylläpidetään kansalaisopisto-toiminta nykytasolla	Riittävät resurssit, kurssien lukumääräinen tarjonta/ osallistujien lukumäärä. Revontuliopiston tuntimäärä vähintään 1600 h (verkko-opetus n 2000 h)	Toteutuneet kurssit Enontekiöllä 73 kpl (2021: 79). Toteutuneet opetustunnit Enontekiö 1433 (2021: 1625). Verkko-opetusta 1048 tuntia (2021: 1462). Opiskelijoita Enontekiöltä 286 henkilöä (2021: 315).	Henkilöstöjohtaja Revontuliopiston rehtori

2. ELINVOIMA

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Palvelujen saatavuuden turvaaminen	Matkailijoiden palaute palvelujen saatavuudesta ja riittävydestä	Kysely kotiseutumuseon kävijöille	Henkilöstöjohtaja Hyvinvointiohjaaja Kulttuuri-koordinaattori
Kotiseutumuseotoiminnan järjestäminen	Kotiseutu- ja sotamuseon, Järämän kävijämäärät sekä saatu asiakaspalaute	Kotiseutumuseolla kävijöitä 582, Kysely kotiseutumuseon kävijöille (Järämässä kävijät elinvoiman tulokortissa)	Kulttuuri-koordinaattori
Kestävän luontomatkailun tukeminen	Vaellus-, pyöräily-, hiihto-mönkijä- ja kelkkareitit sekä niiden opasteet Sertifikaatit Kestävää matkailua tukeva hanke/ hankkeet	Kulttuurimatkailun kehittämishankkeen toimenpiteet	Kaikki palvelualueet Toimialan henkilöstö

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Poro- ja luontaiselinkeinojen toiminnan turvaaminen ja merkityksen ymmärtäminen	Palautteet tapahtumista / tuki elinvoimalle Huomioitu suunnitelmissa	Kulttuuritarjonta huomio elinkeinoille tärkeät ajankohdat, alan aineistoja kirjaston kokoelmissa	Toimialan henkilöstö

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Puhdas luonto ja viihtyisä asuinympäristö	Hiilineutraalin kunnan mittaristo Toimiva yhteistyö (roskat / jätteet) ELY:n ja Lapecon kanssa	Jätteet lajitellaan	Toimialan henkilöstö, yritykset, yhdistykset, järjestöt ja kuntalaiset
Myönteinen kuntakuva	Mediaseurannan raportit Arvio etätömahdollisuuksista ja monipaikkaisesta työstä	Mediaraporttia ei ole koostettu vuodelta 2022	Palvelualueet, kaikki viestijät ja kuntalaiset

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Työllisyyttä edistävien toimien tiedostaminen sekä niiden viestintä	Itsearvio näkyvyyden vaikutuksista	Toimista tietoa kirjastolla ja some-kanavissa	Toimialan henkilöstö
Yrittäjyyden tukeminen päätöksenteossa	Kaikkien toimielimien päätöksissä arvioitu Yritysvaikuttavuus huomioitu kaikissa toimielimissä	ei toteumaa	Toimialan henkilöstö

3. JOHTAMINEN

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Kaikki toimielimet ja viranhaltijat sitoutuneet lakeihin ja ohjeisiin	Valtuuston, hallituksen ja lautakuntien sekä viranhaltijoiden päätösten pitävyys	Kyllä	Toimialan henkilöstö
Asiakkaita palvellaan "yhden luukun" periaatteella	Asiakaskokemus / kysely	ei kyselyä	Toimialan henkilöstö
Toimivat prosessit	Palvelut toimivat Yhteistyö toimii kaikissa prosesseissa / Itsearviointi	Kyllä	Toimialan henkilöstö
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman seuranta	Suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen	Ei seurattu.	Toimialan henkilöstö

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Osaamisen kehittäminen	Käytyt kurssit / osallistujien lukumäärät Henkilökohtaiset tavoitteet / Kehket; käyty maaliskuun loppuun mennessä	Kirjasto: kehityskeskustelut käyty, osallistuttu valikoiden Lapin kirjaston henkilöstökoulutuksiin	Henkilöstöjohtaja / esimiehet
Arvoperustainen toiminta	Myönteinen työnantajakuva Huoneentaulun mukainen toiminta /sitoutuminen Henkilöstöraportin analysointi	Huoneentaulu poistunut käytöstä 2022	Henkilöstöjohtaja / toimialan henkilöstö
Työhyvinvointi	Oppimistilaisuus Työilmapiirikyselyn tulosten analysointi Työpistekokoukset	Kirjastolla työpistekokouksia n. 1/kk.	Toimielimet ja palvelualueet

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Talousarvion toteutuminen	Tilinpäätös Osavuosisikatsaukset Kuukausiseuranta	Toteutunut	Henkilöstöjohtaja, toimialan henkilöstö ja toimielimet

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuu
Tavoitteita tukeva alueellinen yhteistyö	Tietoisuus pidetyistä kokouksista ja niiden tuloksista	Kulttuuri: Lapin kirjaston johtoryhmätyöskentely, Tornionlaakson neuvoston kulttuurimatkailun kehittämistyöryhmä, Lapin	Toimialan henkilöstö

		(kuntien) kulttuurin asiantuntijatyöryhmä, nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön alueelliset kokoontumiset. Hyvinvointiohjaajan koordinoima linkkihlö toiminta, yhteyden pito ja osallistuminen teamseihin eri kuntien kanssa	
Saamenkielen edistäminen	Kielistrategian vaikutukset toimeenpantu		Henkilöstöjohtaja / esihenkilöt

Henkilöstö (henkilötyövuosina)

Vapaa-aika, nuoriso ja kulttuuri	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinainen henkilöstö				
kokoaikaiset	7	7	8	5
osa-aikaiset (50%)	1	1	1	1
Määräaikaiset (Ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)				
kokoaikaiset		1*	1*	4
osa-aikaiset				1
Yhteensä	8	9	10	11

Vapaa-aika, nuoriso ja kulttuuri –toimialan talous

Kulttuuri

Kulttuurin talousarvio vuodelle 2022 oli 191 500 euroa. Budjetti alittui -19 800 euroa. Säästö selittyy henkilöstömenojen pienenemisellä kirjaston osalta (-10 300 euroa) ja kotiseutumuseon kesätyöntekijän palkan säästymisenä (-3 000 euroa). Lisäksi vuokramenot jäivät budjetoitua pienemmiksi (-5 000 euroa) ja myyntituotot ylittivät (1 500 euroa) budjetoidusta.

Nuoriso

Nuorisotoimen kuluista suurin osa on kiinteitä kuluja, käyttötalouden osa oli liian pieni. Toimintaa ei ole pystynyt kehittämään halutulla tavalla. Tilanne oli sama myös tilikaudella 2021.

Vapaa-aika

Vapaa-aikatoimen osalta talousarvion ylitys oli noin 33 000 euroa. Ylityksiä oli mm. Hetta Hiihtomaan, liikuntapaikat ja ladut sekä Hetan liikuntahallin kustannuspaikoilla.

KULTTUURI, NUORISO JA VAPAA-AIKA

TULOSLASKELMA	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama *		TP
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€	%	2021
Toimintatuotot							
Myyntituotot	54	0	54	63	9	17 %	63
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0
Tuet ja avustukset	151	0	151	143	-7	-5 %	144
Vuokratuotot	0	0	0	2	2	434 %	1
Muut toimintatuotot	7	0	7	4	-3	-43 %	4
Toimintatuotot yhteensä	211	0	211	212	0	0 %	212
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-372	0	-372	-330	41	11 %	-372
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-98	0	-98	-89	9	9 %	-96
Muut henkilösivukulut	-15	0	-15	-9	5	36 %	-12
Henkilöstökulut yhteensä	-484	0	-484	-429	55	11 %	-479
Palvelujen ostot	-234	0	-234	-300	-67	-29 %	-246
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-138	0	-138	-143	-5	-4 %	-108
Avustukset	-38	0	-38	-36	2	6 %	-34
Vuokratulut	-33	0	-33	-30	3	10 %	-23
Muut toimintakulut	-5	0	-5	-3	2	41 %	-2
Toimintakulut yhteensä	-931	0	-931	-940	-9	-1 %	-891
Toimintakate	-720	0	-720	-729	-9	-1 %	-680

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Tuloslaskelma sisältää varsinaisten käyttötalouden toimintojen menojen ja tulojen yhdistelmät, joista johdetaan toimintakate. Lisäksi tuloslaskelmassa **määritellään vuosikate ja tilikauden tulos**.

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Ennen vuosikatetta esitetään vain säännönmukaisen toiminnan tuotot ja kulut.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on vuosikate. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$.

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä.

Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Kuntaliitto on luonut seuraavat kriteerit tulorahoituksen riittävyyden eli vuosikatteen tason arvioinnille:

1. Vahva talous

Vuosikate riittää investointien nettomenon ja lainojen lyhennysten rahoittamiseen.

2. Tasapainossa oleva talous

Vuosikate riittää lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen eli korvausinvestointien rahoittamiseen.

3. Hyväksyttävän alarajalla oleva talous

Vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelman mukaiset poistot eli vuosikate riittää korvausinvestointien mutta ei kokonaan lainojen lyhennysten rahoittamiseen

4. Heikkenevä talous

Vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos poistojen jälkeen negatiivinen. Tällöin vuosikatteella ei pystytä rahoittamaan suunnitelman mukaisia poistoja kokonaan eikä lainojen lyhennyksiä ollenkaan.

5. Kriisitalous

Vuosikate on negatiivinen, jolloin käyttö- ja rahoitusmenojen rahoittamiseen joudutaan ottamaan vierasta pääomaa.

Enontekiön kunnan tulorahoitus oli edellä mainittujen kriteerien perusteella vähintäänkin tasapainoisella tasolla.

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelman toteutumisvertailu

TULOSLASKELMA 1 000 €	TA 2022 Alkuper.	TA 2022 Muutokset	TA 2022 Muutettu	Toteuma 2022	Poikkeama *		TP 2021
					€	%	
Toimintatuotot							
Myyntituotot	556	0	556	639	84	15 %	669
Maksutuotot	415	0	415	390	-25	-6 %	403
Tuet ja avustukset	887	0	887	1 251	365	41 %	1 277
Vuokratuotot	518	0	518	506	-12	-2 %	522
Muut toimintatuotot	70	0	70	451	381	542 %	625
Toimintatuotot yhteensä	2 445	0	2 445	3 238	793	32 %	3 496
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-5 756	0	-5 756	-5 718	38	1 %	-5 653
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-1 414	0	-1 414	-1 333	81	6 %	-1 339
Muut henkilösivukulut	-230	0	-230	-168	63	27 %	-179
Henkilöstökulut yhteensä	-7 400	0	-7 400	-7 218	182	2 %	-7 171
Palvelujen ostot	-9 306	0	-9 306	-10 568	-1 263	-14 %	-10 002
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 043	0	-1 043	-1 087	-44	-4 %	-948
Avustukset	-511	0	-511	-468	43	8 %	-546
Vuokrakulut	-742	0	-742	-342	400	54 %	-364
Muut toimintakulut	-70	0	-70	-66	4	6 %	-52
Toimintakulut yhteensä	-19 073	0	-19 073	-19 749	-676	-4 %	-19 083
Toimintakate	-16 628	0	-16 628	-16 512	116	1 %	-15 587
Verotulot	6 680	0	6 680	7 179	499	7 %	6 808
Valtionosuudet	9 850	0	9 850	9 856	6	0 %	9 712
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	72	0	72	0	-72	-100 %	2
Muut rahoitustuotot	826	0	826	2 622	1 796	218 %	1 193
Korkokulut	-35	0	-35	-19	17	47 %	-8
Muut rahoituskulut	-297	0	-297	-370	-74	-25 %	-270
Vuosikate	468	0	468	2 758	2 290	490 %	1 849
Poistot ja arvonalentumiset	-459	0	-459	-882	-423	-92 %	-465
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0 %	7 944
Tilikauden tulos	9	0	9	1 876	1 867	20807 %	9 329
Tilinpäätössiirrot	2	0	2	6	4	208 %	2
Tilikauden ylijäämä	11	0	11	1 882	1 871	17013 %	9 331

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Tuloslaskelman toteutuminen

Toimintakate alitti talousarvion toimintakatteen. Toteutunut toimintakate oli 116 tuhatta euroa (-0,7 %) pienempi kuin talousarvion toimintakate. Alkuperäiseen talousarvioon ei tehty tilikauden aikana muutoksia.

Toimintatuotot toteutuivat noin 0,8 milj. euroa (+32 %) talousarviota suurempina. Myyntituottojen toteuma oli 84 tuhatta euroa (+15 %) talousarviota suurempi. Myyntituottoja ovat mm. Hetta Hiihtomaan, Järämän museon ja Kino-Hetan pääsymaksutulot, palvelumyynti Enontekiön Vesihuolto Oy:lle, kuntosalimaksut ja TosiLapin yhteismarkkinointimaksut. Maksutuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti, alitus oli 25 tuhatta euroa (-6 %). Tukien ja avustusten toteuma ylitti talousarvion 365 tuhannella eurolla (+41 %). Ylitys johtuu pääosin Covid 19 –virukseen liittyvästä valtion avustuksesta (253 tuhatta euroa). Myös uudet hankkeet kasvattivat tukien ja avustusten määrää ennakoitua enemmän. Vuokratuotot olivat lähes talousarvion mukaiset. Alitus oli 12 tuhatta euroa (-2 %). Muut toimintatuotot toteutuivat sen sijaan talousarviota huomattavasti suurempina. Ylitys oli yhteensä 381 tuhatta euroa, mikä johtuu budjetissa huomioimattomista pysyvien vastaavien myyntivoitoista.

Toimintakulut ylittivät talousarvion 676 tuhannella eurolla (+4 %). Henkilöstökulut alittivat talousarvion 182 tuhannella eurolla (-2 %). Palvelujen ostot sen sijaan ylittivät talousarvion lähes 1,3 milj. eurolla (+14 %). Tämä johtuu pääasiassa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kuluja sekä kuljetuskustannusten kasvusta. Aine- ja tarvikeostot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Ylitys oli 44 tuhatta euroa (+4 %). Avustukset olivat 43 tuhatta euroa (-8 %) talousarviota pienemmät. Vuokratulot olivat peräti 400 tuhatta euroa (-54 %) talousarviota pienemmät. Tämä johtuu siitä, että Karesuvannon väistötilaa ei päädytty vuokramaan, vaan se hankittiin omaksi. Muut toimintakulut puolestaan alittivat talousarvion 4 tuhannella eurolla (-6 %).

Kunnan vuosikate muodostui 2,290 milj. euroa talousarviota paremmaksi ollen 2,758 milj. euroa. Verorahoituksen kertymä oli yhteensä 17,036 milj. euroa, mikä oli 506 tuhatta euroa (+7,5 %) talousarviota enemmän. Rahoitustuotot toteutuivat 1,725 milj. euroa talousarviota suurempina, mikä johtuu Kemijoki Oy:n osuuskien arvioitua suuremmasta tuotosta, jonka taustalla oli korkea sähkön hinta. Rahoituskulut toteutuivat 57 tuhatta euroa suurempina kuin oli talousarviossa suunniteltu.

Poistojen toteuma 882 tuhatta euroa oli 423 tuhatta euroa talousarviota suurempi, koska käytöstä poistuvasta käyttöomaisuudesta tehtiin tilikaudella lisäpoistoja (ks. tilinpäätöksen tasetta koskevat liitetiedot kohta 19).

Kunnan tilikauden tulos muodostui talousarviota 1,871 milj. euroa paremmaksi ollen 1,882 milj. euroa.

Verotulot

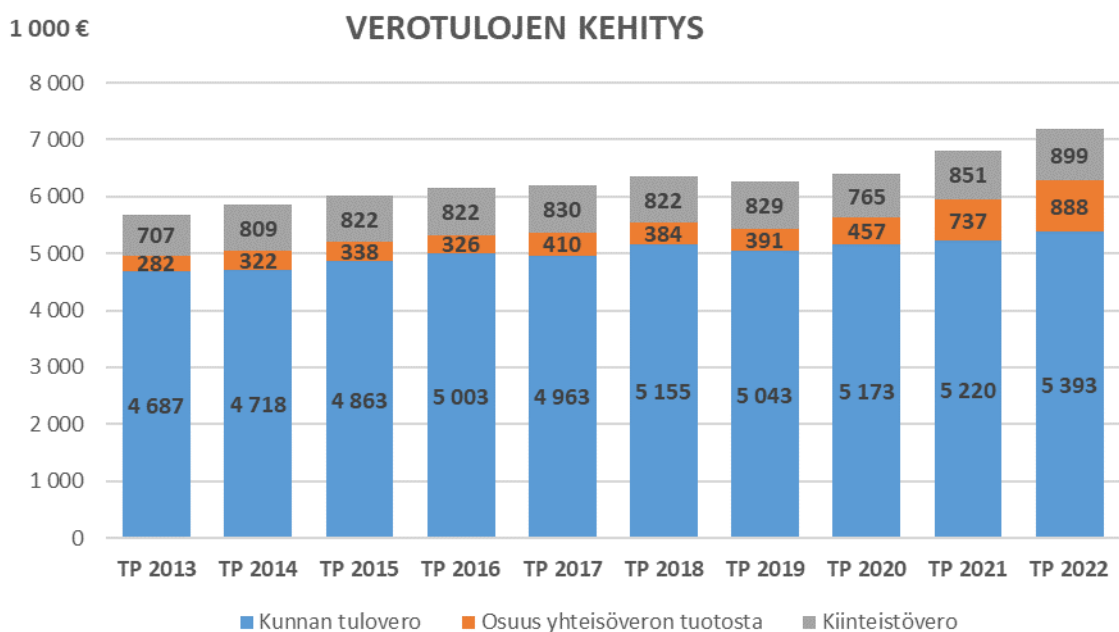
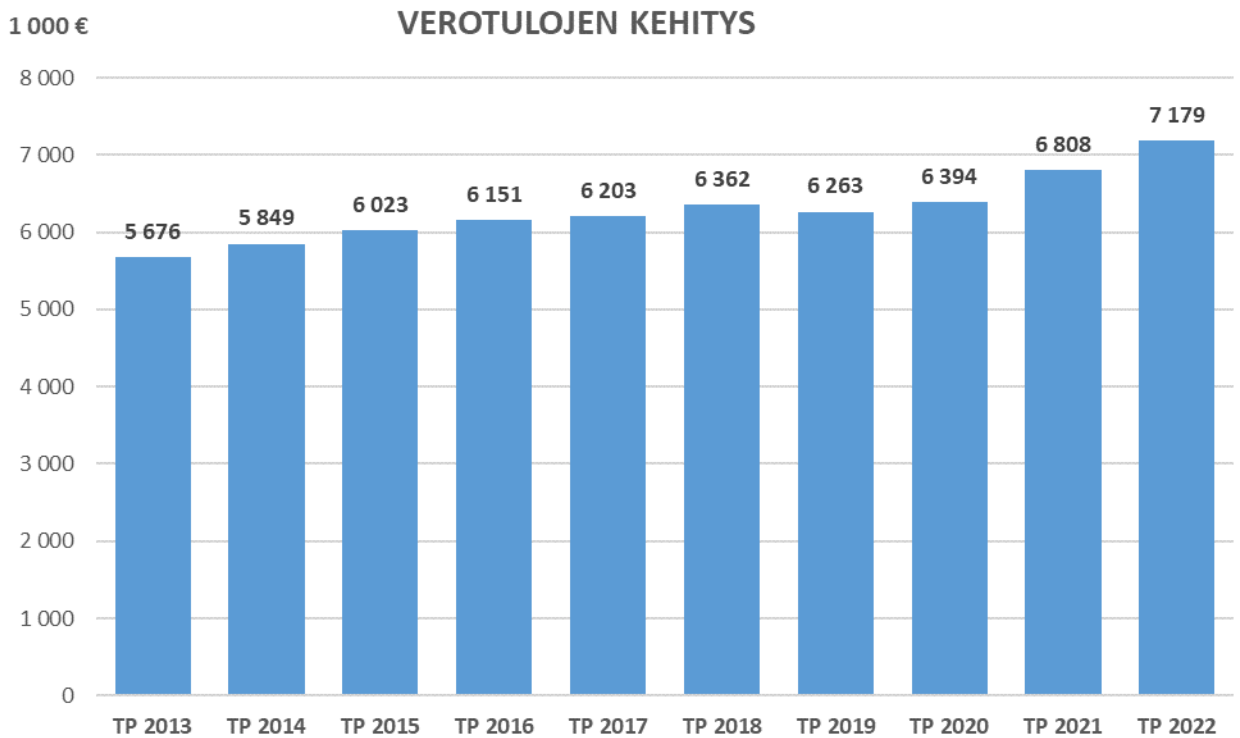
Verotuloja kertyi vuonna 2022 yhteensä 7,179 milj. euroa, mikä oli 499 tuhatta euroa (+7 %) talousarviota enemmän.

Kunnallisverotuloja kertyi 5,393 milj. euroa, mikä oli vain 7 tuhatta euroa talousarviota vähemmän, mutta 174 tuhatta euroa (+3%) vuotta 2021 enemmän.

Yhteisöverotuloja kertyi 888 tuhatta euroa, mikä oli 428 tuhatta euroa talousarviota ja 151 tuhatta euroa (+21 %) edellisvuotta enemmän.

Kiinteistöverotulot 899 tuhatta euroa olivat 79 tuhatta euroa suuremmat talousarvioon ja 47 tuhatta euroa (+6 %) suuremmat edelliseen vuoteen nähden. Kiinteistöveroprosentit vuonna 2022 olivat samat kuin edellisessäkin vuonna.

VEROTULOT	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€
Kunnan tulovero	5 400	0	5 400	5 393	-7
Osuus yhteisöveron tuotosta	460	0	460	888	428
Kiinteistövero	820	0	820	899	79
Yhteensä	6 680	0	6 680	7 179	499

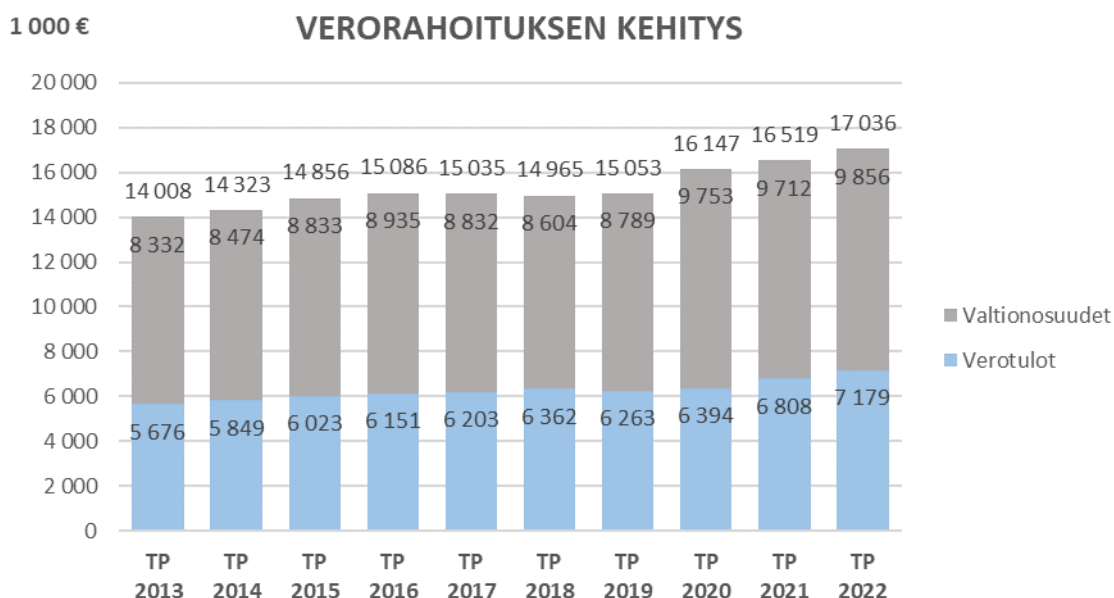

Valtionosuudet

Valtionosuuksia kertyi vuonna 2022 yhteensä 9,856 milj. euroa. Tämä oli 6 tuhatta euroa enemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Valtionosuuksien määrä kasvoi 145 tuhatta euroa (+1,5 %) vuodesta 2021.

Peruspalvelujen valtionosuuden määrä oli 8,661 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisten valtionosuuksien määrä oli 87 tuhatta euroa negatiivinen. Valtionosuuksissa huomioitavan verotulomenetysten korvausten määrä oli 1,282 milj. euroa.

Valtionosuudet	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Poikkeama
1 000 €	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	€
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	8 620	0	8 620	8 661	41
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	20	0	20	-87	-107
Verotulomenetysten kompensatio	1 210	0	1 210	1 282	72
Yhteensä	9 850	0	9 850	9 856	6

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuottoja ei tilikaudella ollut. Talousarviossa korkotuottoja suunniteltiin toteutuvan 72 tuhatta euroa sijoitustoiminnasta johtuen. Sijoitustoiminnan aloittamisesta ei tilikaudella tehty päätöstä.

Korkokulut (19 tuhatta euroa) olivat 17 tuhatta euroa pienemmät kuin talousarviossa. Alittuminen johtui siitä, että tilikaudella 2022 ei otettu uutta korollista pitkäaikaista lainaa.

Muut rahoitustuotot ja -kulut

Muut rahoitustuotot (2,622 milj. euroa) toteutuivat 1,796 milj. euroa (+218 %) talousarviota suurempina, mikä johtui Kemijoki Oy:n osuuksien arvioitua paremmasta tuotosta (2,41 milj. euroa).

Muut rahoituskulut (370 tuhatta euroa) toteutuivat 74 tuhatta euroa (+25 %) talousarviota suurempina. Tämä johtuu pysyvien vastaavien arvonalentumisesta liittyen Hetta Hiihtomaa Oy:lle myönnetyn 168 707 euron lainan alaskirjaukseen. Laina oli yritysjärjestelyn kautta siirtynyt Enontekiön Kehitys Oy:lle. Rahoituskuluja kasvatti myös Kemijoki –sähkön suojauskauppoihin liittyvät kulut, jotka toteutuivat talousarviota suurempina. Kemijoki –sähköön liittyvät osakassähkömaksut olivat puolestaan huomattavasti talousarviota pienemmät.

Investointiosan toteutuminen

INVESTOINNIT (1 000 euroa)	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Toteuma-
	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	aste *
					%
INVESTOINTIMENOT					
Kaavoitus					
Kilpisjärven yleiskaava	-10	-20	-30	-24	80 %
Pohjois-Kilpisjärven asemakaava	-10	10	0		
Jyppyrä-Paljasselkä kaavoitus	-20	10	-10		0 %
Yhteensä	-40	0	-40	-24	60 %
Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat					
Kiinteistöjen osto	-300		-300	-238	79 %
Kiinteistöjen kunnostus	-100	53	-47		0 %
Moottorikelkkareitit	-30		-30	-11	38 %
Varasto- ja kalustohalli	-30		-30		0 %
Hiihto- ja pyöräilyreitit ja liikuntapaikat	-50		-50		0 %
Kuntoportaat Jyppyrä	-70		-70	-50	72 %
Hetan hyvinvointikeskus	-2 500		-2 500	-44	2 %
Karesuvannon koulu	-250		-250		0 %
Karesuvannon koulun väistötila	-1 350	-53	-1 403	-1 403	100 %
Enontekiön lentoaseman korjaustyöt	0		0	0	
- kokonaisinvestointi	-3 700		-3 700	-136	4 %
- rahoitusosuus	3 700		3 700	136	4 %
Kilpisjärven monitoimitalon aita	-35		-35	-28	81 %
Kotiseutumuseon katon peruskorjaus	-30		-30	-28	94 %
Yhteensä	-4 745	0	-4 745	-1 803	38 %
Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot					
It-laitteet (Opetustoimi)	-50		-50	-34	69 %
Kuntosalilaitteet Hetta ja Kilpisjärvi	-15		-15		0 %
Konekalusto, kaukolämpölaitos	-70		-70	-36	51 %
Konekalusto, vapaa-aikatoimi	-35		-35		0 %
Valmius ja varautuminen (varavoima)	-50		-50		0 %
Yhteensä	-220	0	-220	-70	32 %
Sijoitukset					
Lapin Sähkövoima Oy	0		0	-1	
Yhteensä	0	0	0	-1	
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	-5 005	0	-5 005	-1 899	38 %

INVESTOINNIT (1 000 euroa)	TA 2022	TA 2022	TA 2022	Toteuma	Toteuma-
	Alkuper.	Muutokset	Muutettu	2022	aste *
					%
INVESTOINTITULOT					
Käyttöomaisuuden myynti					
Kiinteistöt	5		5	3	53 %
As Oy Jussaenon osakkeet	0		0	0	
Yhteensä	5	0	5	3	63 %
INVESTOINNIT NETTO	-5 000	0	-5 000	-1 895	38 %

* Toteuma 2022 / TA 2022 muutettu

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelman toteutumisvertailu

RAHOITUSLASKELMA 1 000 €	TA 2022 Alkuper.	TA 2022 Muutokset	TA 2022 Muutettu	Toteuma 2022	* Poikkeama €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	468	0	468	2 758	2 290
Tulorahoituksen korjaukset	-43	0	-43	-429	-386
	425	0	425	2 328	1 904
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 705	0	-8 705	-2 040	6 665
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 700	0	3 700	142	-3 558
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	48	0	48	433	385
	-4 957	0	-4 957	-1 466	3 491
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 532	0	-4 532	862	5 395
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	169	169
	0	0	0	169	169
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 005	0	5 005	0	-5 005
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-617	0	-617	-357	260
Lyhytaikaisten lainojen muutos	150	0	150	-135	-285
	4 538	0	4 538	-492	-5 030
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	373	373
Rahoituksen rahavirta	4 538	0	4 538	50	-4 488
Rahavarojen muutos	6	0	6	912	906
Rahavarat 31.12.				9 585	
Rahavarat 1.1.				8 673	
Rahavarojen muutos				912	

* Toteuma 2022 - TA 2022 muutettu

Rahoituslaskelman toteutuminen

Kunnan rahavarojen muutos tilikaudella 2022 oli 912 tuhatta euroa positiivinen, mikä oli 906 tuhatta euroa talousarviota parempi.

Toiminnan toteutunut rahavirta oli 1,904 milj. euroa talousarviota parempi. Kunnan vuosikate toteutui 2,290 milj. euroa talousarvion tasoa parempana. Vuosikatetta on käsitelty toimintakertomuksen tuloslaskelmaosion yhteydessä ja talousarvion toteumavertailuosiossa tuloslaskelman toteutumisvertailun yhteydessä. Tulorahoituksen korjauserissä on oikaistu investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot, jotka koskivat kiinteistöjen ja As Oy Jussaenon osakkeiden myyntejä.

Investointien rahavirta toteutui 3,491 milj. euroa talousarviota pienempänä. Investointimenot alittivat talousarvion 6,665 milj. eurolla ja investointien rahoitusosuudet olivat 3,558 milj. euroa pienemmät kuin talousarviossa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot olivat 385 tuhatta euroa budjetoitua suuremmat. Investointien yksityiskohtaista toteutumista on käsitelty tarkemmin talousarvion toteumavertailuosiossa investointien toteumavertailun yhteydessä.

Rahoituksen rahavirta toteutui 4,488 milj. euroa suunniteltua pienempänä. Antolainasaamisten muutos lisäsi laskennallisesti rahavirtaa tilikaudella 169 tuhatta euroa. Tätä ei ollut budjetoitu. Lainakannan muutokset eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti, koska uutta pitkäaikaista lainaa ei otettu, vaikka sitä oli budjetoitu otettavaksi noin 5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisen lainan määrä pieneni tilikaudella 135 tuhatta euroa. Kuntatodistusohjelman mukaisen lyhytaikaisen lainan määrä ei muuttunut. Sen määrä oli tilikauden lopussa 3,4 milj. euroa. Muut maksuvalmiuden muutokset, joita ei ollut budjetoitu, olivat 373 tuhatta euroa. Muissa maksuvalmiuden muutoksissa esitetään toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutos, saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toiminnan ja investointien rahavirran olennaisia poikkeamia tilinpäätösvuoden talousarvioon käsitellään tuloslaskelman ja investointien toteumavertailujen yhteydessä. Rahoituksen rahavirran poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon nähden johtuivat siitä, että uutta pitkäaikaista ottolainaa ei otettu sekä siitä, että muita maksuvalmiuden muutoksia ei ollut budjetoitu.

Tytäryhteisöjen tulokortit ja tuloslaskelmien toteutumisvertailut

Enontekiön Vesihuolto Oy 2022

Yhtiön tehtävä

Enontekiön Vesihuolto Oy:n tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoiminnasta liiketaloudellisin perustein yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti.

Laitos vastaa veden hankinnasta, käsittelystä ja jakelusta, viemäroinnistä ja viemärivereden käsittelystä sekä laitoksen tarvitsemien laitosten, laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä toiminnan kehittämisestä.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. Hyvinvointi

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Toimitettava vesi on laadukasta ja täyttää sille asetetut laatuvaatimukset.	Tarkkailutulokset	Laatuvaatimukset täyttyneet	Toimitusjohtaja
Jätevedenpuhdistamoiden toiminta täyttää ympäristölupaehdojen raja-arvot	Tarkkailutulokset	Lupaehdojen raja-arvot saavutettu	Toimitusjohtaja

2. Elinvoima

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Yhtiön taloudellinen mahdollisuus verkoston laajentamiseen toimintojen kehittyessä.	Taloudellinen tilanne	Pieniä runkolinjan laajennuksia tehty 2022	Toimitusjohtaja

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Yhtiön taloudellinen mahdollisuus verkoston laajentamiseen toimintojen kehittyessä.	Taloudellinen tilanne	Pieniä runkolinjan laajennuksia tehty 2022	Toimitusjohtaja

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Toimitettava vesi on laadukasta ja täyttää sille asetetut laatuvaatimukset.	Tarkkailutulokset	Laatuvaatimukset täyttyneet	Toimitusjohtaja
Jätevedenpuhdistamoiden toiminta täyttää ympäristölupaehtojen raja-arvot	Tarkkailutulokset	Lupaehtojen raja-arvot saavutettu	Toimitusjohtaja

2.4 Yrittäjyyden ja työllisyyden tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Yhtiön taloudellinen mahdollisuus verkoston laajentamiseen toimintojen kehittyessä.	Taloudellinen tilanne	Pieniä runkolinjan laajennuksia tehty 2022	Toimitusjohtaja
Investointien toteuttaminen	Toteutuneet investoinnit	Investointeja ei ollut vuonna 2022	Toimitusjohtaja

3. Johtaminen

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Talouden ja toiminnan seuranta sekä raportointi konserniohjeen mukaisesti	Raportit	Ei toteumaa	Toimitusjohtaja
Kehityskeskustelut pidetty työntekijöiden kanssa	Kehityskeskustelut pidetty 100%	Ei ole pidetty kuten ei emokonsernissakaan.	Toimitusjohtaja

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Henkilöstön koulutus	Koulutukset	Ei ollut tarvetta 2022	Toimitusjohtaja
Vaadittavat koulutukset (turvallisuus/ammattipätevyudet) voimassa	Voimassaolojen tarkistaminen /oma"rekisteri"	Koulutukset ajan tasalla	Toimitusjohtaja

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Yhtiön tase ja kassavarat kestäväällä pohjalla	Tilinpäätös	Tase ja kassavarat kohtuullisella pohjalla.	Toimitusjohtaja
Positiivinen tulos	Tilinpäätös	Ei toteutunut, tulos negatiivinen	Toimitusjohtaja

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Tarvittaessa Enontekiön Vesihuolto Oy tekee yhteistyötä ympäristökuntien vesihuoltolaitosten kanssa.		Ei ollut tarvetta vuonna 2022.	Toimitusjohtaja

Henkilöstö

Enontekiön Vesihuolto Oy:tä ei ole merkitty työnantajarekisteriin, yhtiö ostaa henkilöstöpalvelut kokonaisuudessaan Enontekiön kunnalta.

Enontekiön Vesihuolto Oy talous

TULOSSELKELMA (€)	Enontekiön Vesihuolto Oy				
	TA	TP	Poikkeama *		TP
	2022	2022	€	%	2021
Tuotot					
Myyntituotot	520 500	543 131	22 631	4 %	449 226
Muut tuotot	30 000		-30 000	-100 %	
Tuotot yhteensä	550 500	543 131	-7 369	-1 %	449 226
Kulut					
Henkilöstökulut	-3 000		3 000	100 %	-1 399
Palvelujen ostot	-209 500	-233 657	-24 157	-12 %	-250 651
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-63 000	-79 463	-16 463	-26 %	-63 823
Muut kulut	-188 500	-186 970	1 530	1 %	-170 706
Kulut yhteensä	-464 000	-500 090	-36 090	-8 %	-486 580
Toimintakate	86 500	43 041	-43 459	-50 %	-37 353
Rahoitustuotot ja -kulut					
Rahoitustuotot	2 000	4 507	2 507	125 %	5 498
Rahoituskulut	-4 500	-329	4 171	93 %	-2 986
Vuosikate	84 000	47 219	-36 781	-44 %	-34 842
Poistot ja arvonalentumiset	-83 000	-89 343	-6 343	-8 %	-82 222
Tilikauden tulos	1 000	-42 124	-43 124	-4312 %	-117 064
Tilinpäätössiirrot ja verot			0		2 278
Tilikauden ylijäämä	1 000	-42 124	-43 124	-4312 %	-114 786

* TP 2022 - TA 2022

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot 2022

Yhtiön tehtävä

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asuntojen tehtävänä on vuokra- ja palveluasumisen tuottaminen

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. Hyvinvointi

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Osallisuuden kokeminen ja asumisen kehittäminen	Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet asumisen kehittämisessä		hallitus, toimitusjohtaja ja tekninen isännöitsijä
<ul style="list-style-type: none">- Asukaskokoukset- Toimiva asiakaspalvelu isännöinti ja kiinteistönhoito- Kerrostalon peruskorjaus: vesikate, pienet asunnot, julkisivun ehostaminen- Energiatehokkuuden lisääminen ja HINKU-tavoitteet; maalämpöhanke	Osallistumisaste, kokousten määrä Asukaskyselyt (KOVA ry), tiedottaminen Valmiusaste Hettanen, Hettaeno, Peltoeno maalämpöjärjestelmässä, Rivitalo 2 ilmasta veteen lämpöpumppu ja laskelma hiilinegaatiosta	8 %/1 kokous ei toteutunut tiedotteita 4 ei toteutunut maalämpöhanke kilpailutettu, jatkuu v. 2023	

2. Elinvoima

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Työntekijöiden asumisen ja etätyömatkailun edistäminen			
<ul style="list-style-type: none">- Osallistuminen Kilpisjärven rakentamishankkeeseen konsultaatioapuna- Tyhjien asuntojen tarjonta matkailualan työntekijöille asuntoja etenkin Karesuvannossa sesonkiaikana- Peltoenon yksi tyhjä asunto kalustettuna vuokralle	Rakentamisen suunnittelu ja sen eteneminen Tehdyt vuokrasopimukset ja vuokra-asuntotarjonta Selvitys tehty hankkeen kannattavuudesta ja asunnon vuokrausaste	käyty ARAn kanssa alusta keskustelu, suunnittelu jatkuu v. 2023 aika ei kysyntää Kalustettu soluasunto Hetassa lähellä työpaikkoja	hallitus ja toimitusjohtaja

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Yhteistyötä paliskuntien ja luontaiselinkeinojen harjoittajien kanssa			hallitus ja toimitusjohtaja
- Asuntoja työntekijöille ja yrittäjille	Asuntojen kysyntä	asuntoja kysytty ja vuokrattu	

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Puhdas luonto ja viihtyisä asuinympäristö	Kohtuuhintaista ja ympäristöystävällistä palvelu- ja vuokra-asumista		hallitus, toimitusjohtaja ja tekninen isännöitsijä
- Turvallinen ja puhdas asuinympäristö (uusi jätehuolto-laki ja -asetus) - Aurinkosähkön hyödyntäminen	Jätehuollosta saatu palaute hyvä Kierrätysasteen paraneminen Aurinkopaneelien asennuksen suunnittelu Eri rahoitusvaihtoehtojen kartoitus Kerrostalon julkisivuremontti	kysely ei tehty biokompostorit 2 kpl käytössä suunnittelua ei aloitettu ei toteudu	

3. Johtaminen

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Kiinteistöhallinta toimii	Palautteen laatu ja määrä		hallitus, toimitusjohtaja ja tekninen isännöitsijä
- Teknisen isännöinnin tavoitteiden huomiointi	Kehityskeskustelu	pidetty	
- Yksi asuinkiinteistöyhtiö ja yksi liikekiinteistöyhtiö	Hallinto selkeytyy	toteutunut	
- Hallinnon ja hallituksen koulutus	Koulutukseen osallistuminen 1 x vuosi (helmikuu 2022)	tj. osallistunut KOVA ry:n ja FCG:koulutuksiin	

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Kannustus opiskeluun	Henkilöstön kouluttautuminen		hallitus, toimitusjohtaja ja tekninen isännöitsijä
Oppisopimuskoulutettavien ja henkilöstön koulutuksen tukeminen	Suoritetut opinnot, työssä oppiminen	2 kh Valmistunut 31.5.2022	
Kehittämiskeskustelut toimeenpantu	Koulutussuunnitelma Sisäinen koulutus Keskustelut käyty 100 %	oppisopimuskoulutuksesta kehityskeskustelut käyty	

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Kestävä talous	Talousarvio toteutunut suunnitellusti		hallitus, toimitusjohtaja, henkilöstö
- Ajantasainen vuokralaskutus	Vuokrasaatavien kierto, saatavien realisoituminen	kierto 5,36 pv	
- Ajantasainen laskutus	Myyntisaatavien kierto	kierto 3,5 pv	
- Realistinen investointisuunnitelma	Toteutumisaste min. 75 %	Investointisuunnitelmaa ei ole vielä tehty	
- Korkea vuokrausaste	Vuokrausaste	käyttöaste 86 %	
- Rahoitussuunnittelu	Likviditeetti	peruskorjaukset budjetista, aiheuttaa likviditeettiongelmia ajoittain	
- Avustukset	Aktiivinen hakeminen, hakemusten määrä	avustushakemuksia 4 kpl ARAssa	

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Toimiva yhteistyö naapurikuntien kanssa, ml. rajayhteistyö	Tapaaminen järjestetty, mahdollinen Teams-tapaaminen	ei järjestetty	hallitus ja toimitusjohtaja

4.4 Henkilöstö

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vakinainen henkilöstö				
kokoaikaiset	4	4	4	6
osa-aikaiset	2	2	2	2
oppisopimus	2	2	2	
Määräaikaiset (Ilman sijaisia ja palkkatuella palkattuja)				
kokoaikaiset				
(oppisopimus)				
osa-aikaiset				
Yhteensä	8	8	8	8

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot talous

TULOSLASKELMA (€)	Kiint. Oy Enontekiön kunnan asunnot				
	TA	TP	Poikkeama *		TP
	2022	2022	€	%	2021
Tuotot					
Vuokratuotot	519 273	445 479	-73 794	-14 %	516 346
Muut tuotot	230 010	270 294	40 284	18 %	228 446
Tuotot yhteensä	749 283	715 772	-33 511	-4 %	744 792
Kulut					
Henkilöstökulut	-126 401	-131 990	-5 589	-4 %	-126 461
Palvelujen ostot	-117 747	-22 847	94 900	81 %	
Muut kulut	-346 700	-462 634	-115 934	-33 %	-443 760
Kulut yhteensä	-590 848	-617 471	-26 623	-5 %	-570 221
Toimintakate	158 435	98 301	-60 134	-38 %	174 571
Rahoitustuotot ja -kulut					
Rahoitustuotot		91 010	91 010		272
Rahoituskulut	-15 273	-16 543	-1 270	-8 %	-18 134
Vuosikate	143 162	172 768	29 606	21 %	156 709
Poistot ja arvonalentumiset	-143 162	-132 227	10 935	8 %	-261 628
Tilikauden tulos	0	40 541	40 541		-104 918
Tilinpäätössiirrot ja verot			0		26 890
Tilikauden ylijäämä	0	40 541	40 541		-78 028

* TP 2022 - TA 2022

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Kiinteistö Oy Enontekiön Virastotalo 2022

Yhtiön tehtävä

Kiinteistö Oy Enontekiön Virastotalon tehtävänä on virastotoimintojen häiriöttömän toiminnan varmistaminen.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. Hyvinvointi

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Virastotoimintojen häiriöttömän toiminnan varmistaminen	Kiinteistöstä johtuvat palvelukatkokset		hallitus, toimitusjohtaja ja tekninen isännöitsijä
- saavutettavuus mm. erityisryhmät, Virtu-piste	Hissi uusimisen suunnittelu, ulko-ovi sähköistetty, aulatilojen valaistus uusittu	Hissi 2023 ulko-ovi 2023-aulatilojen valaistus tehty Virtu-piste siirretty ala-aulaan	

2. Elinvoima

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Toimisto- ja kokoustiloja yrittäjille	Toimisto- ja kokoustilojen kysyntä		kunnanjohtaja vastaa tilojen vuokrauksesta

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Toimisto- ja kokoustiloja	Toimisto- ja kokoustilojen kysyntä		kunnanjohtaja vastaa tilojen vuokrauksesta

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Palvelut turvataan kuntalaisille ja loma-asukkaille	Asianmukaiset tilat eri toimijoille		hallitus, toimitusjohtaja ja tekninen isännöitsijä
- Valtuustosalin remontin suunnittelu	Hankesuunnitelma ja päätökset	Hankesuunnitelma tehty	

3. Johtaminen

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Kiinteistöhallinta toimii			hallitus ja toimitusjohtaja
- Yksi liikekiinteistöyhtiö	Yhden liikekiinteistöyhtiön suunnittelu	toteutunut 31.12.2022	

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Vastuu
---------	---------	--------

Yhtiöllä ei ole palkattua henkilökuntaa.

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Kestävä talous	Talousarvio toteutunut suunnitellusti		hallitus ja toimitusjohtaja
- Realistinen investointisuunnitelma	Toteutumisaste min. 75 %	Investointisuunnitelmaa ei ole vielä tehty	
- Rahoitussuunnittelu	Likviditeetti	Likviditeetti hyvä	

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Toimiva yhteistyö naapurikuntien kanssa, ml. rajayhteistyö	Tapaaminen järjestetty, mikäli korona sallii, mahdollinen Teams-tapaaminen	ei toteutunut	hallitus ja toimitusjohtaja

Kiinteistö Oy Enontekiön virastotalo talous

TUOSLASKELMA (€)	Kiint. Oy Enontekiön Virastotalo				TP 2021
	TA 2022	TP 2022	Poikkeama *		
			€	%	
Tuotot					
Vuokratuotot	126 511	126 115	-396	0 %	126 115
Muut tuotot	9 620	9 101	-519	-5 %	14 725
Tuotot yhteensä	136 131	135 216	-915	-1 %	140 840
Kulut					
Henkilöstökulut	-2 000	-1 761	239	12 %	-1 797
Palvelujen ostot	-71 000	-49 839	21 161	30 %	
Muut kulut	-61 500	-94 405	-32 905	-54 %	-120 155
Kulut yhteensä	-134 500	-146 005	-11 505	-9 %	-121 953
Toimintakate	1 631	-10 789	-12 420	-762 %	18 887
Rahoitustuotot ja -kulut					
Rahoitustuotot		0	0		0
Rahoituskulut		-1	-1		-25
Vuosikate	1 631	-10 790	-12 421	-762 %	18 862
Poistot ja arvonalentumiset	-63 895	-66 543	-2 648	-4 %	-66 549
Tilikauden tulos	-62 264	-77 333	-15 069	-24 %	-47 687
Tilinpäätössiirrot ja verot			0		
Tilikauden ylijäämä	-62 264	-77 333	-15 069	-24 %	-47 687

* TP 2022 - TA 2022

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Enontekiön Kehitys Oy 2022

Yhtiön tehtävä

Enontekiön Kehitys Oy:n tehtävänä on liiketilapalvelujen tuottaminen.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutaho

1. Hyvinvointi

1.1 Hyvinvoiva kuntalainen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Asianmukaiset liikehuoneistot			hallitus, toimitusjohtaja ja tekninen isännöitsijä
- saavutettavuus mm. erityisryhmät	Luiskat Rivihalleille, toteutuminen	siirtyy vuodelle 2023	

2. Elinvoima

2.1 Matkailun edistäminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Liiketilojen vuokraaminen yrittäjille	liiketilojen kysyntä	varastotilat sekä matkailusesongin ajaksi vaatteiden vaihtopaikka; autojen korjaamotilat; em. tiloja ei ole voitu tarjota kysynnän mukaisesti	hallitus, toimitusjohtaja, elinvoima ja kehittäminen
- Pop up-tiloja - Peräkärkykirppis	toteutuminen tapahtumien määrä	vuokrattu 2 tapahtumaan tiloja	

2.2 Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Liiketilojen vuokraaminen	liiketilojen käyttöaste	ei kysyntää	hallitus, toimitusjohtaja
- Pop up-tiloja	toteutuminen	ei kysyntää	

2.3 Vetovoimainen Enontekiö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Keskustan liiketilat käytössä	liiketilojen käyttöaste	käyttöaste 97%	hallitus, toimitusjohtaja ja tekninen isännöitsijä
- lämmintä varastotilaa vuokralle	suunnitteluaste	siirtyy vuodelle 2023	

3. Johtaminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Toimiva yhteistyö naapurikuntien kanssa, ml. rajayhteistyö	Tapaaminen järjestetty liiketiloista vastaavien kanssa Yhteydenpito Tunturi-Lapin kehityksen ja Enontekiön kunnan kehitysjohtajan kanssa	Ei toteutunut yhteinen tilaisuus helmikuussa 2023	hallitus ja toimitusjohtaja

3.1 Hyvä hallinto

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Kiinteistöhallinta toimii			hallitus ja toimitusjohtaja
- Yksi liikekiinteistöyhtiö: Virastotalon ja Kehitysyhtiön sulautuminen	Yhden yhtiön selvittäminen	sulautuminen toteutettu 31.12.2022	
Hallituksen päätösten toimeenpano	ajantasaisuus	toteutunut	

3.2 Osaava henkilöstö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Yhtiöllä ei ole palkattua henkilökuntaa.			

3.3 Kestävä talous

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Kestävä talous	Talousarvio toteutunut suunnitellusti	kyllä	hallitus ja toimitusjohtaja
- Ajantasainen laskutus - Ajantasainen vuokraseuranta	Myyntisaatavien kierto Saatavien määrän aktiivinen perintä	Kierto 0,5 pv Vuokrasaatavat vähentyneet 86 % ed. vuodesta	
- Realistinen investointisuunnitelma - Rahoitussuunnittelu	Toteutumisaste min. 75 % Likviditeetti	Investointisuunnitelmia ei ole vielä tehty Hyvä likviditeetti	

3.4 Alueellinen yhteistyö

Tavoite	Mittari	Toteuma 2022	Vastuu
Toimiva yhteistyö naapurikuntien kanssa, ml. rajayhteistyö	Tapaaminen järjestetty liiketiloista vastaavien kanssa Yhteydenpito Tunturi-Lapin kehityksen ja Enontekiön kunnan kehitysjohtajan kanssa		hallitus ja toimitusjohtaja

Enontekiön Kehitys Oy talous

TULOSLASKELMA (€)	Enontekiön Kehitys Oy				TP 2021
	TA	TP	Poikkeama *		
	2022	2022	€	%	
Tuotot					
Vuokratuotot	106 720	104 012	-2 708	-3 %	103 207
Muut tuotot	6 000	13 044	7 044	117 %	11 990
Tuotot yhteensä	112 720	117 056	4 336	4 %	115 197
Kulut					
Henkilöstökulut	-2 500	-2 135	365	15 %	-1 658
Palvelujen ostot	-47 100	-22 130	24 970	53 %	0
Muut kulut	-57 400	-63 360	-5 960	-10 %	-100 441
Kulut yhteensä	-107 000	-87 625	19 375	18 %	-102 099
Toimintakate	5 720	29 431	23 711	415 %	13 098
Rahoitustuotot ja -kulut					
Rahoitustuotot		87	87		26
Rahoituskulut		-7	-7		-123
Vuosikate	5 720	29 511	23 791	416 %	13 001
Poistot ja arvonalentumiset	-47 496	-49 012	-1 516	-3 %	-48 346
Tilikauden tulos	-41 776	-19 501	22 275	53 %	-35 346
Tilinpäätössiirrot ja verot		168 707	168 707		0
Tilikauden ylijäämä	-41 776	149 207	190 983	457 %	-35 346

* TP 2022 - TA 2022

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Enontekiön Lentoasema Oy 2022

Yhtiön tehtävä

Enontekiön Lentoasema Oy (aikaisemmin ENF People, Operations and Projects Oy) vastaa lentoaseman operatiivisesta toiminnasta, sekä siihen liittyvistä koneista, kalustosta ja irtaimistosta.

Yhtiön keskeisimmät tapahtumat ja talous vuonna 2022

Operatiivinen toiminta

Lentoaseman matkustajamäärä ylsi uuteen kaikkien aikojen ennätykseen, ollen 30752 matkustajaa (edellinen ennätys vuodelta 2019 oli 27979 matkustajaa). Tavoite ylitettiin matkustaja volyymissä, mutta myös asiakkaiden luottamuksessa. Tätä lausumaa tukee se, että asiakasyhtiöt suunnittelevat kasvua seuraavalle vuodelle.

Lentoasema järjesti palvelun tarjoajan kanssa yhdessä 24/7 tankkausvalmiuden viranomaisia varten. Tämän pohjalta Rajavartiolaitos ja pelastuskopteri Aslak alkoivat tukeutua Enontekiön Lentoasemaan.

Yhtiölle myönnettiin syksyllä 2022 Euroopan ilmailun turvallisuusviranomaisen lentoaseman toimilupa (EASA ADR Certificate). Tähän asti toiminta oli perustunut väliaikaiseen lupaan toimia sertifiointi prosessin aikana.

Koulutus

Lentoasema rakensi yhteistyössä ammattiopisto Lappian kanssa koulutusohjelman lentoasemapalveluista osaksi matkailualan perusopintoja. Koulutukseen otettiin 10 oppilasta, joista kaksi siirtyi oppisopimuksella Finavian lentoasemille, yhden opinnot keskeytettiin ja loput jatkoivat Enontekiön Lentoasemalla. Tällä vähennettiin ulkoisen palveluntarjoajan ostopalveluita ja aikaansaatiin kustannus säästöjä. Lisäksi kolme lentoaseman työntekijää suoritti oppisopimuksella teknisen isännöitsijän tutkinnot.

TKI

Lentoasema oli mukana Lapin liiton ja Lapin yliopiston digi-ilmailu palvelut haja-asutusalueella tutkimushankkeessa. Lentoasema oli vahvasti mukana Barentsin yhteistyöryhmän sähkölento ja poikittaisreittiliikenteen tutkimuksen esiselvityksessä. Lisäksi lentoasema osallistuu tutkimukseen, missä selvitetään mahdollisuuksia lentää kaupallisesti matkustajaliikennettä ilman lennonvarmistuspalvelua.

Ulkoiset tekijät

Lentoaseman toimintaan vaikutti alkuvuodesta 2022 COVID-19 pandemian aiheuttamat rajoitteet. Tämä ei kuitenkaan aiheuttanut lentojen peruuntumisia tai muitakaan suoraan taloudellisesti toimintaan vaikuttavia haasteita. Toiminta saatiin pyörimään poikkeusjärjestelyillä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen aiheuttamat vaikutukset vaikuttivat yhtiön kulurakenteeseen energian hinnan ja materiaalihankintojen osalta.

Talous

Suurimmat yksittäiset kuluryhmät ovat liittyneet (1.) lennonvarmistuspalveluun, (2.) energian hintaan ja (3) alihankintapalveluihin. Näihin on käynnistetty seuraavat toimet:

1. Tutkimus mahdollisuudesta vähentää lennonvarmistuspalvelun käyttöä (2022-2023)
2. Energiakonsultti kilpailutettu, projekti käynnistyy kesällä 2023
3. Koulutusjärjestelyt vähentävät alihankintapalveluiden määrää ja laajuutta (2021 loppuvuodesta eteenpäin)

TULOSLASKELMA (€)	Enontekiön Lentoasema Oy				
	TA	TP	Poikkeama *		TP
	2022	2022	€	%	2021
Tuotot					
Myyntituotot	305 824	402 790	96 966	32 %	237 464
Tuet ja avustukset	200 000	498 115	298 115	149 %	434 381
Vuokratuotot	30 000	37 843	7 843	26 %	
Muut tuotot		75 835	75 835		
Tuotot yhteensä	535 824	1 014 583	478 759	89 %	671 845
Kulut					
Henkilöstökulut	-192 816	-403 594	-210 778	-109 %	-186 939
Palvelujen ostot	-122 260	-239 547	-117 287	-96 %	-148 478
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-221 878	-17 153	204 725	92 %	-27 935
Muut kulut	-90 000	-547 173	-457 173	-508 %	-308 445
Kulut yhteensä	-626 954	-1 207 467	-580 513	-93 %	-671 797
Toimintakate	-91 130	-192 884	-101 754	-112 %	49
Rahoitustuotot ja -kulut					
Rahoitustuotot		16	16		1
Rahoituskulut		-1 887	-1 887		-49
Vuosikate	-91 130	-194 755	-103 625	114 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-50 000	-11 060	38 941	78 %	-12 203
Tilikauden tulos	-141 130	-205 815	-64 685	-46 %	-12 203
Tilinpäätössiirrot ja verot			0		
Tilikauden ylijäämä	-141 130	-205 815	-64 685	-46 %	-12 203

* TP 2022 - TA 2022

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

ENF Infra Oy 2022

Yhtiön tehtävä

ENF Infra Oy omistaa ja hallinnoi lentoaseman maa-alan ja siihen liittyvän infrastruktuuriin.

Yhtiön keskeisimmät tapahtumat ja talous vuonna 2022

Infra yhtiön toiminta on jatkunut ennallaan. Vuokraa Enontekiön Lentoasema oy:lle on tarkastettu yhtiön kulurakenteen mukaisesti.

TULOSLASKELMA (€)	ENF Infra Oy				TP 2021
	TA 2022	TP 2022	Poikkeama * €	%	
Tuotot					
Vuokratuotot	40 000	62 400	22 400	56 %	5 500
Tuotot yhteensä	40 000	62 400	22 400	56 %	5 500
Kulut					
Henkilöstökulut	-17 280	-3 216	14 064	81 %	-2 930
Palvelujen ostot	-7 280		7 280	100 %	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 000		10 000	100 %	
Muut kulut	-4 000	-37 451	-33 451	-836 %	-49 932
Kulut yhteensä	-38 560	-40 668	-2 108	-5 %	-52 862
Toimintakate	1 440	21 732	20 292	1409 %	-47 362
Rahoitustuotot ja -kulut					
Rahoitustuotot		9	9		1
Rahoituskulut			0		-5
Vuosikate	1 440	21 741	20 301	1410 %	-47 366
Poistot ja arvonalentumiset	-14 000	-22 907	-8 907	-64 %	-22 761
Tilikauden tulos	-12 560	-1 167	11 393	91 %	-70 127
Tilinpäätössiirrot ja verot			0		
Tilikauden ylijäämä	-12 560	-1 167	11 393	91 %	-70 127

* TP 2022 - TA 2022

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma, kunta

Euro	2022	2021
Toimintatuotot		
Myyntituotot	639 457,02	668 950,38
Maksutuotot	389 836,42	402 620,43
Tuet ja avustukset	1 251 250,63	1 277 084,01
Vuokratuotot	505 635,60	522 201,91
Muut toimintatuotot	451 335,90	625 449,05
Toimintatuotot yhteensä	3 237 515,57	3 496 305,78
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 717 677,53	-5 653 374,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 332 927,81	-1 338 507,58
Muut henkilösivukulut	-167 758,14	-178 935,80
Henkilöstökulut yhteensä	-7 218 363,48	-7 170 818,23
Palvelujen ostot	-10 568 379,55	-10 002 141,72
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 087 070,95	-948 102,17
Avustukset	-467 810,86	-545 809,38
Vuokratulot	-341 652,16	-364 165,05
Muut toimintakulut	-65 914,33	-52 263,15
Toimintakulut yhteensä	-19 749 191,33	-19 083 299,70
Toimintakate	-16 511 675,76	-15 586 993,92
Verotulot	7 179 497,26	6 807 639,83
Valtionosuudet	9 856 307,00	9 711 677,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	273,24	1 924,99
Muut rahoitustuotot	2 622 150,76	1 193 044,83
Korkokulut	-18 669,02	-8 019,89
Muut rahoituskulut	-370 174,96	-269 848,57
Vuosikate	2 757 708,52	1 849 424,27
Poistot ja arvonalentumiset	-881 518,08	-464 691,94
Satunnaiset erät	0,00	7 944 341,45
Tilikauden tulos	1 876 190,44	9 329 073,78
Tilinpäätössiirrot	6 231,31	2 376,74
Tilikauden ylijäämä	1 882 421,75	9 331 450,52

Rahoituslaskelma, kunta

Euro	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 757 708,52	1 849 424,27
Satunnaiset erät	0,00	7 944 341,45
Tulorahoituksen korjauserät	-429 405,86	-8 562 184,87
	<u>2 328 302,66</u>	<u>1 231 580,85</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 040 279,47	-1 806 145,46
Rahoitusosuudet investointimenoihin	141 743,55	389 728,60
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	432 557,29	9 239 826,45
	<u>-1 465 978,63</u>	<u>7 823 409,59</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	862 324,03	9 054 990,44
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	168 707,18	3 063,53
	<u>168 707,18</u>	<u>3 063,53</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-357 000,00	-492 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-135 000,00	300 000,00
	<u>-492 000,00</u>	<u>-192 000,00</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10 313,85	-175,72
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	11 319,88
Saamisten muutos	41 700,08	157 167,00
Korottomien velkojen muutos	341 630,05	-575 788,35
	<u>373 016,28</u>	<u>-407 477,19</u>
Rahoituksen rahavirta	49 723,46	-596 413,66
Rahavarojen muutos	912 047,49	8 458 576,78
Rahavarat 31.12.	9 584 980,13	8 672 932,64
Rahavarat 1.1.	8 672 932,64	214 355,86
	<u>912 047,49</u>	<u>8 458 576,78</u>

Tase, kunta

Euro	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	29 399,81	76 088,60
	<u>29 399,81</u>	<u>76 088,60</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	939 653,50	704 087,41
Rakennukset	5 408 540,81	4 606 761,43
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 268 426,77	1 262 121,42
Koneet ja kalusto	247 341,24	253 910,55
Ennak.maks. ja kesk.eräiset hankin.	96 934,25	74 317,63
	<u>7 960 896,57</u>	<u>6 901 198,44</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	6 087 500,28	6 086 643,21
Muut lainasaamiset	1 480 365,49	1 649 072,67
	<u>7 567 865,77</u>	<u>7 735 715,88</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	246 015,64	362 761,40
Muut saamiset	544 686,08	481 963,00
Siirtosaamiset	806 565,96	794 243,36
	<u>1 597 267,68</u>	<u>1 638 967,76</u>
Rahat ja pankkisaamiset	9 584 980,13	8 672 932,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ	26 740 409,96	25 024 903,32

Euro	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 093 010,41	6 093 010,41
Arvonkorotusrahasto	584 697,13	584 697,13
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 458 195,86	2 126 745,34
Tilikauden ylijäämä	1 882 421,75	9 331 450,52
	<u>20 018 325,15</u>	<u>18 135 903,40</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	113 823,63	120 054,94
Vapaaehtoiset varaukset	217 081,14	217 081,14
	<u>330 904,77</u>	<u>337 136,08</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	68 292,00	68 292,00
	<u>68 292,00</u>	<u>68 292,00</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	17 515,95	27 985,24
Muut toimeksiantojen pääomat	8 131,30	7 975,86
	<u>25 647,25</u>	<u>35 961,10</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuut.laitoksilta	554 000,00	911 000,00
	<u>554 000,00</u>	<u>911 000,00</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuut.laitoksilta	3 757 000,00	3 892 000,00
Saadut ennakot	12 390,92	22 423,12
Ostovelat	886 691,23	359 240,78
Muut velat	140 348,07	150 298,48
Siirtovelat	946 810,57	1 112 648,36
	<u>5 743 240,79</u>	<u>5 536 610,74</u>
Vieras pääoma yhteensä	6 297 240,79	6 447 610,74
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	26 740 409,96	25 024 903,32

Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

euro	2022	2021
Toimintatuotot	9 062 668,57	8 699 793,03
Toimintakulut	-25 408 877,79	-24 017 206,14
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-13 682,26	-3 535,50
Toimintakate	-16 359 891,48	-15 320 948,61
Verotulot	7 179 497,26	6 807 639,83
Valtionosuudet	9 856 307,00	9 711 677,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5 222,12	5 638,55
Muut rahoitustuotot	2 717 129,62	1 196 533,23
Korkokulut	-49 652,24	-30 291,44
Muut rahoituskulut	-211 042,42	-276 863,19
Vuosikate	3 137 569,86	2 093 385,37
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 419 128,94	-1 122 545,60
Satunnaiset erät	130,33	7 712 027,24
Tilikauden tulos	1 718 571,25	8 682 867,01
Tilinpäätössiirrot	471,81	894,87
Tilikauden verot	-3 390,54	2 223,20
Laskennalliset verot	3 314,04	0,00
Vähemmistöosuudet	927,53	-29,82
Tilikauden ylijäämä	1 719 894,09	8 685 955,26

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

euro	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 137 569,86	2 093 385,37
Satunnaiset erät	130,33	7 712 027,24
Tilikauden verot	-76,50	2 223,20
Tulorahoituksen korjauserät	-446 577,80	-8 258 337,62
	<u>2 691 045,89</u>	<u>1 549 298,19</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 215 174,50	-3 673 263,01
Rahoitusosuudet investointimenoihin	159 711,43	399 827,56
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	434 246,91	7 988 877,19
	<u>-2 621 216,16</u>	<u>4 715 441,74</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	69 829,73	6 264 739,93
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-3 399,32
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	3 063,53
	<u>0,00</u>	<u>-335,79</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 041 669,42	797 927,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-559 846,86	-673 272,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-135 000,00	300 000,00
	<u>346 822,56</u>	<u>424 654,76</u>
Oman pääoman muutokset	-208 645,88	1 050 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-10 725,59	-14 806,87
Vaihto-omaisuuden muutos	-53 245,57	94 296,36
Saamisten muutos	185 270,48	409 729,15
Korottomien velkojen muutos	338 756,09	-521 602,26
	<u>460 055,41</u>	<u>-32 383,62</u>
Rahoituksen rahavirta	598 232,09	1 441 935,35
Rahavarojen muutos	668 061,82	7 706 675,28
Rahavarat 31.12.	10 625 589,72	9 957 527,89
Rahavarat 1.1.	9 957 527,90	2 250 852,61
	<u>668 061,82</u>	<u>7 706 675,28</u>

KONSERNITASE

euro	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	56 304,70	48 816,60
Muut pitkävaikutteiset menot	30 388,77	78 856,73
Ennakkomaksut	2 390,37	986,57
	<u>89 083,84</u>	<u>128 659,90</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 175 708,79	940 184,19
Rakennukset	11 717 509,27	11 069 560,86
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 302 157,97	3 372 127,92
Koneet ja kalusto	425 191,60	434 582,79
Muut aineelliset hyödykkeet	9 696,17	9 594,61
Ennak.maks. ja kesk.eräiset hankin.	2 241 868,96	1 374 292,30
	<u>18 872 132,76</u>	<u>17 200 342,67</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	44 329,97	58 494,08
Muut osakkeet ja osuudet	2 084 336,91	2 083 656,40
Muut lainasaamiset	31 707,78	31 707,78
Muut saamiset	5 326,36	5 326,37
	<u>2 165 701,02</u>	<u>2 179 184,63</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	21 126 917,62	19 508 187,20
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	125 595,31	138 045,99
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	147 276,97	94 031,41
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 144,17	940,65
Lyhytaikaiset saamiset	2 585 776,28	2 474 651,01
	<u>2 586 920,45</u>	<u>2 475 591,66</u>
Rahoitusarvopaperit	871,06	31 440,23
Rahat ja pankkisaamiset	10 624 718,66	9 926 087,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 359 787,14	12 527 150,96
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 612 300,07	32 173 384,15

KONSERNITASE

euro	31.12.2022	31.12.2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	6 093 010,41	6 093 010,41
Arvonkorotusrahasto	584 697,13	584 697,13
Muut omat rahastot	1 739 562,74	1 740 171,32
Edellisten tilikausien ylijäämä	11 046 528,24	2 569 164,01
Tilikauden ylijäämä	1 719 894,09	8 685 955,26
	<u>21 183 692,61</u>	<u>19 672 998,13</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 246,35	3 173,88
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	160,26	37,30
Muut pakolliset varaukset	139 189,92	169 133,52
	<u>139 350,18</u>	<u>169 170,82</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	161 126,36	184 302,62
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	5 139 104,08	4 562 449,36
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	440 277,80	422 292,58
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	3 843 344,68	4 073 176,86
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 703 158,01	3 085 819,90
	<u>13 125 884,57</u>	<u>12 143 738,70</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 612 300,07	32 173 384,15

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Perustelu tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutoksesta

Ei ilmoitettavaa.

3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Liitetietojen kohdassa 39 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset on oikaistu edellisen tilikauden lukuja kohdassa Takaukset muiden puolesta (jäljellä oleva pääoma). Oikea korjattu luku on kunnan sekä konsernin osalta nolla. Oikaisu johtuu jo vuonna 2016 vanhentuneesta takausvastuusta 298 000 euroa, josta on saatu tieto elokuussa 2022.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavaa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntakonsernin tytäryhteisöt ja jäsenosuuden mukaisessa suhteessa kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty osakkuusyhteisöä Asunto Oy Enontekiön Saanansäde 4, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatteen mukaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan konsernitilinpäätöksen omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää. Eliminointieroa ei kuitenkaan pääsääntöisesti kohdisteta konsernitaseessa omaisuus- ja velkaerille, vaan ne kirjataan oman pääoman lisäykseksi tai vähennykseksi riippumatta siitä, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet eliminointieron syntymiseen.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonsernin sisällä käytettyjä erilaisia poistosuunnitelmia ei ole yhdenmukaistettu, koska oikeiden ja riittävien tietojen vaatimus ei edellytä epäolennaisten eroavuuksien muuttamista yhtenäiseksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot (1 000 euroa)

	2022	2021
Hallinto	204	259
Ymäristö- ja perusterveydenhuolto	289	437
Kehittäminen ja elinvoima	219	78
Infrastruktuuri	1 222	1 451
Opetus	447	430
Varhaiskasvatus	88	83
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika	212	212
Sosiaalitoimi	556	547
Yhteensä	3 238	3 496

7) Verotulot (1 000 euroa)

	2022	2021
Kunnan tulovero	5 393	5 220
Osuus yhteisöveron tuotosta	888	737
Kiinteistövero	899	851
Yhteensä	7 179	6 808

8) Valtionosuudet (1 000 euroa)

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 661	8 547
<i>Siitä</i> : Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 633	1 616
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-87	38
Verotulomenetyksen korvaus	1 282	1 127
Yhteensä	9 856	9 712

9) Palvelujen ostot (1 000 euroa)

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	7 206	6 709
Muiden palvelujen ostot	3 362	3 293
Yhteensä	10 568	10 002

10) Valtuustoryhmille annetut tuet (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

		Kunnanhallitus 29.3.2012
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	
-Atk-ohjelmistot	tasapoisto	5
-Muut		5
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	ei poisteta	ei poisteta
Rakennukset	tasapoisto	
-Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	40
-Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30
-Talousrakennukset	tasapoisto	20
-Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	30
-Asuinrakennukset	tasapoisto	40
Kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	
-Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	20
-Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	20
-Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	20
-Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	45
-Viemäriverkko	tasapoisto	35
-Kaukolämpöverkko	tasapoisto	25
-Sähköjohdot, muuntoasemat,	tasapoisto	15
-Sähkö-, vesi- yms. laitosten	tasapoisto	15
-Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	15
Koneet ja kalusto	tasapoisto	
-Puiset alukset ja muut uivat työkonet	tasapoisto	10
-Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5
-Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto	5
-Muut raskaat koneet		10
-Muut kevyet koneet		7
-Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet		10
-Atk-laitteet		5
-Muut laitteet ja kalusteet		3
Muut aineelliset hyödykkeet		
-Luonnonvarat	käytön mukaan	käytön mukaan
-Arvo- ja taide-esineet	ei poisteta	ei poisteta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poisteta	ei poisteta
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET		
-Osakkeet ja osuudet	ei poisteta	ei poisteta

12) Pakollisten varausten muutokset

Ei ilmoitettavaa.

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot (1 000 euroa)

	2022	2021
Muut toimintatuotot		
Osakkeiden luovutusvoitot	61	129
Maa-alueiden luovutusvoitot	368	482
Muut luovutusvoitot	0	6
Luovutusvoitot yhteensä	429	618

14) Satunnaiset erät (1 000 euroa)

	2022	2021
Satunnaiset tuotot		
Enontekiön Sähkö Oy:n osakkeiden luovutusvoitto	0	7 944
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	7 944

15) Muiden rahoitustuottojen erittely (1 000 euroa)

	2022	2021
Muut rahoitustuotot		
Osinkotuotot	2	3
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	5	5
Kemijoki Oy:n tuotto	2 410	1 162
Muut rahoitustuotot	206	23
Muut rahoitustuotot yhteensä	2 622	1 193

16) Poistoeron muutos (1 000 euroa)

Kirjattuun poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa, joten poistoeron muutosta ei tarvitse eritellä liitetiedoissa.

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet aktivoidut menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

18) Arvonkorotukset

Vuoden 1997 avaavaan taseeseen on tehty maa-alueiden arvonkorotus 584 697,13 euroa, jonka vastakirjaus on arvonkorotusrahastossa.

19) Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti (1 000 euroa)

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					
	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Enn.maksut ja keskeneräis	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	76	76	704	4 607	1 262	254	74	6 901
Lisäykset	0	0	238	1 437	90	70	203	2 039
Rahoitusosuudet		0		6			136	142
Vähennykset	33	33	3	377	16			395
Siirrot erien välillä		0			45		-45	0
Tilikauden poisto	13	13		252	113	77		442
Poistamaton hankintameno 31.12.	29	29	940	5 409	1 268	247	97	7 961
Kirjanpitoarvo 31.12.	29	29	940	5 409	1 268	247	97	7 961
Olellaiset lisäpoistot								
Poistamattomat kaavoitusmenot								
- Paljasselkä-Jyppyrä -asemakaava	33	33						
Poistamattomat rakennukset								
- Karesuvannon koulu				95				95
- Peltovuoman koulu				132				132
- Hetan eläinlääkäritalo				43				43
- Hetan kaukolämpöaitos				46				46
- Hetan toimintakeskus Hyrylä				45				45
- Hetta Hiihtomaan rami-tilat				16				16
Poistamattomat kiinteät rakenteet								
- K.Järven kyläympäristön kunnostus		0			16			16
Olellaiset lisäpoistot yhteensä	33	33	0	377	16	0	0	393

(Rakennuksiin sisältyy vuonna 2017 valmistunut Kilpisjärven monitoimitalo, joka rahoitettiin palovahinkovakuutuskorvauksella ja sen vuoksi sen tasearvo on vain 5 tuhatta euroa. Vuonna 2015 palanut Kilpisjärven koulu poistettiin taseesta tilikaudella 2015.)

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Muut lainasaamiset		
	Osakkeet konserniyhti- öt	Osakkeet omistus- yhteys- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 632	40	376	2 038	6 087	1 617	32	1 649
Lisäykset				1	1			0
Vähennykset		0			0	169		169
Siirrot erien välillä					0			0
Hankintameno 31.12.	3 632	39	376	2 040	6 088	1 449	32	1 480
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 632	39	376	2 040	6 088	1 449	32	1 480

20) Omistukset tytäryhteisöistä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
ENF Infra Oy	3211213-8	100,00 %	100,00 %	679	32	-1
Enontekiön Kehitys Oy	0805076-6	100,00 %	100,00 %	648	20	149
Enontekiön Lentoasema Oy	3211440-8	100,00 %	100,00 %	82	541	-206
Enontekiön Vesihuolto Oy	2176497-4	100,00 %	100,00 %	993	1 358	-42
Kiint. Oy Enontekiön kunnan asunnot	1575855-1	100,00 %	100,00 %	202	3 100	41
Kiint. Oy Enontekiön Virastotalo	0617811-7	87,23 %	100,00 %	1 573	20	-77
				4 176	5 070	-137

21) Omistukset kuntayhtymistä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Kuntayhtymät						
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	0210574-6	0,38 %	0,38 %	9	72	0
Lapin jätehuolto kuntayhtymä	2008197-9	4,50 %	4,50 %	200	44	31
Lapin liitto kuntayhtymä	0937073-7	0,87 %	0,87 %	6	33	-8
Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	0819616-7	1,46 %	1,46 %	391	3 287	-21
				607	3 436	2

22) Omistukset muista yhteisöistä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus osuus	Konsernin omistus-osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Osakkuusyhteisöt						
Kyrön Vesihuolto Oy	0966207-8	50,00 %	50,00 %	6	123	-14
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
As. Oy Enontekiön Saanansäde 4	2781411-9	46,50 %	46,50 %	130	147	0
				137	271	-14

23) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisöiltä (1 000 euroa)

Kunta	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	85	0	152
Muut saamiset	1 449	0	1 617	0
Yhteensä	1 449	85	1 617	152
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Siirtosaamiset	0	258	0	224
Yhteensä	0	258	0	224
Yhteensä	1 449	343	1 617	376

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	5	5	0	0
Kemijoki Oy rahoitustuotto	293	279	293	279
Lshp kuntayht. laskutuksen oikaisu	46	219	0	0
Lshp kuntayht. ylijäämän palautus	199	0	0	0
Kolpene kuntayht. ylijäämän palautus	7	0	0	0
Kelan korvaus työterveyshuollosta	35	30	44	38
Tuet ja avustukset	195	160	207	176
Muut menoennakot ja tulojäämät	25	101	89	223
Yhteensä	807	794	634	717

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoma (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	6 093	6 093	6 093	6 093
Peruspääoma 31.12.	6 093	6 093	6 093	6 093
Arvonkorotusrahasto 1.1.	585	585	585	585
Arvonkorotusrahasto 31.12.	585	585	585	585
Muut omat rahastot 1.1.	0	0	1 740	1 834
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	1	94
Muut omat rahastot 31.12.	0	0	1 740	1 740
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	11 458	2 127	11 038	2 798
Edellisten tilikausien oikaisut			8	-445
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	11 458	2 127	11 047	2 352
Tilikauden ylijäämä	1 882	9 331	1 720	8 686
Oma pääoma yhteensä	20 018	18 136	21 184	19 456

26) Erittely poistoerosta

Kirjattuun poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa, joten poistoeron muutosta ei tarvitse eritellä liitetiedoissa.

27) Pitkäaikaiset velat, myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät (1 000 euroa)

	Kunta	
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen.

28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29) Pakolliset varaukset (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Maankäyttösopimusten velvoitteet	68	68	68	68
Potilasvahinkovakuutus	0	0	71	101
Yhteensä	68	68	139	169

30) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisyyksille (1 000 euroa)

Kunta	2022		2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	41	0	53
Yhteensä	0	41	0	53
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	1	0	8
Yhteensä	0	1	0	8
Yhteensä	0	42	0	61

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävät sekkilimitit

Kunta	2022	2021
Luotollisten sekkitilien limiitit 31.12.	50	50
- siitä käyttämättä oleva määrä	50	50

32) Liittymismaksut ja muut velat (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Tuet ja avustukset	60	147	60	147
Muut tuloennakot	0	35	0	35
Menojäämät				
Lomapalkkavelkajaksotus henkilösivukuluihin	758	912	1 115	1 246
Muut palkkojen ja henkilösivulujen jaksotukset	72	12	195	120
Valtionosuusjaksotus	50	0	50	0
Korkojaksotukset	0	4	12	14
Muut	6	3	348	235
Yhteensä	947	1 113	1 780	1 798

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34) Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena

Ei ilmoitettavaa.

35) Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

36) Konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

37) Muut muiden puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38) Vuokravastuiden yhteismäärä (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut yhteensä	60	105	310	331
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	31	42	85	98

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

39, 40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset tytäryhtiöiden puolesta				
Jäljellä oleva pääoma	866	985		
Takaukset muiden puolesta				
Jäljellä oleva pääoma	0	0	0	0

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	13 544	12 783
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	8	8

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 euroa)

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kunnalla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2007 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparantamiskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset sekä suorittaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustöistä. Arvonlisäveron palautusvastuu perustuu arvonlisäverolain 11 lukuun.

Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Kunta	2022	2021
Hallinto	18	17
Infrastruktuuri	10	8
Opetustoimi	46	44
Varhaiskasvatus	15	16
Sosiaalitoimi	43	43
Muut	26	18
Yhteensä	158	146

43) Henkilöstökulut (1 000 euroa)

Kunta	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	5 812	5 744
Henkilöstökorvaukset	-94	-90
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 333	1 339
Muut henkilösivukulut	168	179
Yhteensä	7 218	7 171
Henkilöstökuluja aktivoitu pysyviin vastaaviin	0	0
Yhteensä	7 218	7 171

44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (1 000 euroa)

Kunta	2022	2021
Kansallinen Kokoomus	0,7	0,4
Suomen Kristillisdemokraatit	0,4	0,1
Suomen Keskusta	0,8	1,2
Yhteensä	1,9	1,6

45) Tilintarkastajien palkkiot (1 000 euroa)

Kunta	2022	2021
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	9	8
Tarkastuslautakunnan palkkiot	7	6
Muut palkkiot	8	19
Palkkiot yhteensä	24	33

46) Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Intressitahoille annetut takaukset

Enontekiön kunta on valtuuston päätöksillä myöntänyt tytäryhtiöidensä puolesta omavelkaisia takauksia. Näiden takausten yhteismäärä oli vuodenvaihteessa 866 tuhatta euroa ja ne on myönnetty tytäryhteisöjen ottamien lainojen takaisinmaksun ja koron maksamisen vakuudeksi lainanantajalle.

Intressitahoille annetut lainat

Enontekiön kunta on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisölle Enontekiön Vesihuolto Oy:lle korotonta lainaa, josta ei ole saatu vakuutta. Avoimena oleva lainan määrä 31.12.2022 oli 78.710,95 euroa. Lisäksi kunta on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisö Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnoille 594.946,76 euron pääomalainan, josta ei peritä korkoa eikä sille ole saatu turvaavaa vakuutta.

Muut intressitahotapahtumat

Kunnanjohtajan kanssa on 17.8.2022 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa kunnanjohtaja sitoutuu irtisanoutumaan kolmen (3) kuukauden palkkaa vastaavalla erokorvauksella virkasuhteen kestätyä alle yhden (1) vuoden, viiden (5) kuukauden palkkaa vastaavalla erokorvauksella virkasuhteen kestätyä yhdestä kolmeen (1-3) vuotta ja yhdeksän (9) kuukauden palkkaa vastaavalla erokorvauksella virkasuhteen kestätyä yli kolme (3) vuotta. Tässä tarkoitettu erokorvaus maksetaan ilman työvelvoitetta ja se sisältää irtisanomisajan palkan.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Kuntien sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut siirtyivät 1.1.2023 hyvinvointialueille. Uudistukseen liittyen Enontekiön kunnan on yhtiöitettävä ateriapalvelut vuoden 2023 alussa. Yhtiöittämisasia on kesken tilinpäätöstä kirjoitettaessa.

Enontekiön kunnan uusi luottamushenkilöorganisaatio ja virasto-organisaatio astuivat voimaan 1.1.2023. Kunnanvaltuusto hyväksyi uudistetun hallintosäännön 15.2.2023 kokouksessaan. Hallintosääntö astui voimaan 1.3.2023.

Enontekiön kunnanvaltuusto päätti 2.12.2020/§ 67 Enontekiön Sähkö Oy:n koko osakekannan myynnistä. Päätöksestä tehdyn valituksen johdosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kumosi 28.4.2022 antamallaan päätöksellä kunnanvaltuuston päätöksen. Neve Isommus Oy ja Neve Oy hakivat valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka ei 2.5.2023 antamallaan päätöksellä myöntänyt valituslupaa, eikä siten antanut ratkaisua valitukseen.

Enontekiön kunnan ja Neve Isommus Oy:n välillä on 14.12.2020 allekirjoitettu kauppakirja. Kauppakirjan voimaantuloehdot on vahvistettu osapuolten välillä erillisellä toteuttamispöytäkirjalla, jossa on todettu, että osakekaupan voimaantulopäivä on 31.3.2021.

Kauppakirjan ehdon 11, kohta 1, mukaan ”Osapuolet pyrkivät ensisijaisesti korjaamaan kumoamispäätöksen perusteena olevat seikat, jotta kauppa voitaisiin pysyttää voimassa. Tällaiset toimenpiteet voivat käsittää kumoamispäätöksen perusteista riippuen esimerkiksi uuden päätöksenteon Myyjän toimitelmissä.” Kauppakirjan ehdon 11, kohta 2 mukaan ”Toissijaisesti, mikäli kohdan 1 mukainen menettely ei ole mahdollinen tai menesty Ostaja ja Myyjä allekirjoittavat kaupan purkua koskevan luovutuskirjan, jolla tässä kauppakirjassa tarkoitettu kauppa ja muut oikeustoimet puretaan kokonaisuudessaan.”

Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista

KirjanpitoKirja	Säilytystapa	Säilytysaika
Päiväkirja	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Pääkirja	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Myyntireskontra	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Ostoreskontra	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Käyttöomaisuuskirjanpito	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Varastokirjanpito	paperinen	10 vuotta
Maksuliikenne, tiliotteet	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Muistiotositteet	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Palkkakirjanpito	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Palkkaluettelo	paperinen, sähköinen	50 vuotta
Tilinpäätös	paperinen, sähköinen	pysyvästi
Tase-erittelyt	paperinen	10 vuotta
Liitetietositteet	paperinen	10 vuotta
Konsernikirjanpito	sähköinen	10 vuotta

Luettelo käytetyistä tositelajeista

001	Muistiot
006	Jaksotukset
007	Vyörytykset
008	Oikaisut tilinavaussaldoihin
009	Käyttöomaisuusviennit
010	Tiliotteet
011	Kassatositteet
012	Vuokratilien kirjaus
020	Myyntireskontra, suoritukset
021	Myyntireskontra, viitesuoritukset
040	Ostoreskontra, suoritukset
301	Palkat
401	Ostoreskontra
402	Rondon tositteet
501	Toimeentulotuki
601	Yleishallinnon myyntilaskut
602	Aravalainat
604	Kehittämisen ja elinvoiman myyntilaskut
605	Kulttuuritoimen myyntilaskut
606	Teknisentoimen myyntilaskut
608	Sivistystoimen myyntilaskut
611	Viestinnän myyntilaskut
615	Kotipalvelun myyntilaskut
640	Vanhainkodin myyntilaskut
644	Vesi- ja viemärilaskut
654	Päivähoidon myyntilaskut

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Hetassa 28. maaliskuuta 2023

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja

Leena Palojarvi, puheenjohtaja

Samuli Mikkola, kunnanjohtaja

Pekka Tjaderhane

Elli-Maria Kultima

Helinä Hautamäki

Janne Näkkälajarvi

Kari-Pekka Stoor

Jarno Viitanen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Enontekiöllä 29/5 2023

KPMG Oy Ab

Juha Väärälä
JHT, KHT